

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Cette œuvre est hébergée sur « *Notes du mont Royal* » dans le cadre d'un exposé gratuit sur la littérature.

SOURCE DES IMAGES
Google Livres

FLAVII
IOSEPHI
OPERVM TO-
MVS TER-

B. ch. TIVS. 5. n. 277.
*

De Bello Iudaico libros continēs septem: Contra
Apionem libros duos: ex Græcorum codicum
collatione per Sigismundū Geleniū castigatos:
De Machabæis, siue de Imperio rationis librū
vnum, à D. Erasmo Roterodamo recognitum.

*Indicem præterea materialium in toto opere
contentarum locupletem.*

LVGDVNI,
Apud Antonium Vincentium,

1557.

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

FL. IOSEPHI DE ANTIQVITATE

IYDAEORVM CONTRA

Apionem Alexandrinum,
ad Epaphroditum.

Liber I.

*

Opera Sigismundi Gelenii restitutus.

SUFFICIENTER, ut a-
litor, & per libros Antiquita-
tum, optime virorum Epaphro-
dite, legentibus eos, aperui de
nostro genere Iudaeorum, quia
& vetustissimum est, & primam originem do-
mesticam habuit. Quinq; millium enim annorum
numerus historiarum continentem, ex nostris sa-
cris libris Graeco sermone conscripsi. Quoniam ve-
rò multos video, respicientes blasphemiam quo-
rundam insanè prolatam: & ea quae à me de an-
tiquitate conscripta sunt, non credentes: putan-
tes mendacium nostrum esse genus: eo quòd nul-
la memoria apud Graecorū nobiles historiogra-
phos digni sunt habiti nostri maiores: pro omni-
bus his arbitratus sum oportere me breuiter haec
dicta conscribere: & derogantium quidem, re-
santum spontaneumq; increpare mendacium, alio-
rum verò ignorantiam pariter emendare, vni-
uersosq; de nostra antiquitate, qui scilicet veri-
tatem

tatem amplectuntur, edocere. Utar autē in meis dictis testibus eis, qui de omni antiquitate apud Græcos fide digni sunt iudicandi: eos autem qui blasphemæ de nobis atque fallaciter conscribere aliqua, per semetipsos conuictos indubitanter ostendam. Conabor etiam causas exponere, propter quas non multi in Græcis historiæ gentis nostræ fecere memoriam: necnon & eos, qui de nobis scribere voluerunt nescientibus aut nescire simulantibus indicabo. Primitus itaq; facis admiror eos, qui existimant oportere de rebus antiquis, Græcis tantummodo fidem habere, & ab eis consulendam esse veritatis integritatē: nobis autē & alijs hominibus non esse credendum. Sed ego omnia in his cōtraria video contigisse. Quapropter decet non varias opiniones inspicere, sed ex ipsis rebus iustitiam pōderare. Omnia siquidem Græcorum noua, & heri (ut ita dicam) nuperq; facta cognoui: hoc est fabricā ciuitatū & adinventiones artiū conscriptionesq; legi: cunctarumq; rerum iunior apud eos est historiæ diligentia conscribenda. Apud Aegyptios autem, atque Chaldaos, & Phænicas (desino enim nos illas cōnumerare) sicut ipsi fatētur, res gestæ antiquissimā & permanentē habet memoriæ traditionē. Nam & locis omnes inhabitāt, quæ nequaquam aëris corruptioni subiaceāt: & multā prouidentiam habere, ut nihil horū quæ apud eos aguntur siue memoriā relinqueretur: sed in

publicis cōſcriptionibus ſemper à viris ſapientiſſimis dicentur. Gracōrū verò regionē innūmeræ corruptiones inuaſere, verū memoriā delētes. Qui autē nouas conſtituentes conuerſationes, omnium ſe primos eſſe credidere, ſciant quia etiam ſerò & vix naturā potuere agnoſcere literarum. Nam antiquiſſimū earū vſum habuiſſe creduntur à Phœnicibus, & à Cadmo ſe didiciſſe gloriāntur: Sed neq; illo tēpore poterit aliquis demonſtrare ſeruata cōſcriptionē, neq; in templis, neq; in publicis anathematibus: quando etiā de Troianis rebus, ubi tot annis mulſatū eſt, poſtea multa quæſtia atq; contentio facta eſt: utrū literis vſi ſint: & magis veritas obtinuit, quod vſus modernarū literarū illis fuiſſet incognitus. Conſtat autē, quod apud Græcos nulla inuenitur cōſcriptio poemate Homeri vetuſtior: & hūc etiā poſt bella Troiana fuiſſe manifeſtū eſt. Et aiunt neq; hūc literis ſumma poemata reliquiſſe, ſed cantibus memoria reſeruata, poſtea fuiſſe cōpoſitum, & propterea multā in eo competiri diſſonantiā. Qui autē hiſtorias apud eos conſcribere tentauere, id eſt Cadmus Mileſius, & Acufilæus, Argæus, & poſt hunc quicunq; alij fuiſſe referuntur, paululū tempus Perſarū contra Græcos expeditionē præceſſerunt. Sed & eos qui de celeſtibus ac diuinis primitus apud Græcos ſunt philoſophati, id eſt, Phierocyde Syriū, & Piſthagorā, & Thaletem, omnes concorditer conſentunt. Argæio-

rum & Chaldaeorū fuisse discipulos: & breuiter conscripsisse, quae à Gracis omnium antiquissima indicantur, ita ut vix ea credant ab illis fuisse cōscripta. Quomodo ergo nō est irrationabile, ut tali fastu turgeant Graci, tanquā soli sciant vetera, & veritatē corū exactē tradant: aut quis nō ab ipsis conscriptoribus facillimē discat, quod neq; firmiter scientes, aliquid conscribere, sed quod unusquisq; opinatus est, hoc studuit explanare. Vnde etiā libris se inimicē arguūt, & valde cōtraria de rebus eisdē non piget eos dicere. Sed ego videbor me potioribus esse superfluous, si explanare voluero, quantū quidē locis Hellenicus ab Acusilao de genealogiis discrepat, & in quātis Hesiodum corrigit Acusilaus, aut quomodo Ephorus quidem Hellenicum in plurimis ostendit esse mendacem, Ephorum verò Timaeus, Timaeū qui post illum fuisse, Herodotū verò cunctis sed neq; de Siculis cū Antiocho & Philisto aut Callia Timaeus concordare dignatus est: deque rursus de Atticis hi qui Attidius conscripserunt: aut de Argolicis qui de Argi historiam protulere, alterutros consecuti sunt. Et quid oportet dicere de ciuitatibus breuibusq; rebus, quando de militia Persica & hi quae in ea sunt gesta, tantum viri probatissimi discordasse noscuntur? In multis autem etiam Thucydides tanquā fallax accusatur, licet scrupulosissimā sui temporis historiam conscripsisse videatur. Causa verò huius dissi-

nastia multa forsitan & alia querere volentibus
 apparebunt. Ego verò duabus quas dicturus sum
 maximā huius vim diversitatis ascribe. Et qui-
 dem primum dico eam qua mihi propior esse vi-
 detur: id est, eo quod ab initio non fuerit studium
 apud Græcos, publicas de his qua semper agun-
 tur proferre conscriptiones. Hoc etenim præcipue
 & errarem & potestatem mentiendi posterni,
 veteris aliquid volentibus scriptitare, concessit.
 Non enim solummodo apud alios Græcos publica
 conscriptio est neglecta, sed neq; apud ipsos Athe-
 nienſes, quos terrigenas esse dicunt, disciplinaq;
 cultores, aliquid huiusmodi reperitur. Sed publi-
 carum literarum antiquissimas esse dicunt lo-
 ges, qua à Dracone eis de supplicijs sunt conscri-
 ptæ, modicum ante tempus tyrānidis Pisistrati.
 De Arcadibus autem in antiquitate gloriantis-
 simis, quid oportet dici? vix enim isti & postea
 literis eruditi sunt. Cum ergo conscriptio nulla
 præponeretur, qua & discere volentes doceret,
 & mentientes argueret, multa inter conscripto-
 res discordia nata est: quoniam qui ad scriben-
 dum se præparabant, non studium veritatis ex-
 hibuerunt, licet hac promissio semper habeatur in
 promptu: sed verborum magis habere prolatio-
 nem maximam. Et quemadmodum laudari se in
 hac super alios æstimarent, ad hoc potius se-
 metipsos aptabant. Aliqui verò ad fabulas sunt
 conuersi: aliqui autem ad gratiam, aut simita-

ter laudantes aut reges : alij semetipsos ad accusandas causas aut conscriptores tradidere : in hoc se fore probabiles aestimantes , & omnino hoc agentes , quod historia nimis aduersum est. Vera siquidem historia indicium est , si de eisdem rebus omnes eadem dicant atq; conscribant : hi verò cum quadam aliter conscriberent quam alij , tunc se putabant omnium verociores ostendi. Quapropter causa quidē verborum & calliditatis eorum , cedere nos Gracis oportet : non autem de antiqua historia veritate , & maxime de rebus proprie vniuscuiusq; provincia. Quoniam igitur apud Aegyptios & Babylonios , ex longissimis olim temporibus circa conscriptiones diligentia fuit , quando sacerdotibus erat iniunctum , & circa eas ipsi philosophabatur : Chaldaei verò apud Babylonios : & quia praecipuè Gracii immixti , vsi sunt Phœnices literis , circa dispensationes vitae , & publicorum operum traditionē , dum consentiāt omnes tacendū hoc puto. De nostris verò progenitoribus , qui eandē quam praeclari habuerūt in conscriptionibus sollicitudinem (desino dicere , etiam potiore) pontificibus & prophetis hoc imperantes : & quia vsq; ad nostra tēpora cū multa integritate seruatum est , & si oportet audentius dicere , etiam seruabitur , conabor breuiter edocere. Non enim solummodo ab initio probatissimos viros , & in Dei placatione praeparatos , ad hac exercenda constituerunt : sed

quatenus etiam genus sacerdotum sine permi-
 sione purumq; consisteret, prouiderūt. Oportet
 enim eum qui sacerdotiū habiturus est, ex eius-
 dem gentis nasci muliere: & neq; ad pecunias,
 neq; ad honores inspicere, & genus per antiquā
 lineam & multis testibus approbare. Quod sci-
 licet agimus nō solū in ipsa Iudaea, sed ubicunq;
 nostri generis constitutio reperitur, etiā ibi inte-
 gritas ista seruatur circa nuptias sacerdotū: hoc
 est, in Aegypto & Babylonia, & quocunq; ter-
 rarū orbe quilibet de sacerdotū genere sunt di-
 spersi. Mittūt enim in Hierosolymā conscribentes
 à patre nomē nuptae, & antiquorū progenitorū,
 quicunq; huius rei testimonia praeuere. Si autē
 bella proueniant, sicut iam crebro factū est, dum
 Antiochus Epiphanes ad nostram venisset regio-
 nem, & Pompeius Magnus, & Quintilius Va-
 rus, & praecipue nostri gesta temporibus, tunc
 hi qui de sacerdotibus supersunt, ex antiquis li-
 teris iterū nouas consciunt, & probāt mulieres,
 quae relinquuntur. Non enim ad captiuas acce-
 dunt, alienigenarū consortia formidantes. Indi-
 cium verò integritatis hoc maximum est: quia
 pontifices apud nos à duobus milibus annis de-
 nominati filij à patre conscripti sunt. His autem
 qui praedicti sunt, si quid prauari cētur, interdi-
 citur ne vel ad altare accedāt, vel alia sanctifi-
 catione fungātur. Rectè siquidē, potius autē ne-
 cessariē, cum neq; conscribēdi potestas omnibus
 data,

data, neq; vlla sit in descriptione discordia: sed
solūmodo prophetis antiquissima quidem & ve
terrima secundum inspirationem factā à Deo co
gnoscentibus, alia verò suorū temporū sicuti sunt
facta palam conscribentibus, infiniti libri non
sunt apud nos discordantes & sibi met repugnan
tes: sed solummodo duo & viginti libri, habētes
temporis totius conscriptionem: quorū iustē fides
admittitur. Horū ergo quinq; quidem sunt Mo
seos, qui natiuitates continent, & humane gene
rationis traditionem habent vsq; ad eius mortē:
hoc tēpus de tribus milibus annis paululum mi
nus est. A mortē verò Moseos vsq; ad Artaxer
xem Persarum regem, qui fuit post Xerxem, pro
pheta suorū temporum res gestas conscripserunt
in tredecim libris. Reliqui verò quatuor, hym
nos in Deum, & vita humana praecepta noscū
tur continere. Ab Artaxerxe verò vsq; ad nostrū
tempus singula quidē conscripta, nō tamē priorē
simili fide sunt habita, eo quod non fuerit certa
successio prophetarū. Palam namq; est ipsis ope
ribus quemadmodum nos proprijs literis credi
mus: tanto namq; seculo iam praterito neq; adij
cere quicquam aliquis, nec auferre nec transfor
mare praesumpsit. Omnibus enim insertū est mox
ex prima generatione Iudaū, hac diuina dogma
ta nominare, & in his utiq; permanere: & pro
pterea, si oporteat, mori libenter. Iam itaque
multi captiuorum frequenter tormentis affecli

Et sunt,

sunt, & mortes varias in theatris sustinere, ne
 ullum verbum contra leges admitterent, aut con-
 scriptiones auitas violarent. Quis Gracorum ali-
 quid tale perpeffus est? quādo neq; fortuitam sa-
 ftinere lesionē volūt: licet omnia apud eos scri-
 pta destruantur. Verba enim hac esse putant se-
 cundū conscribentiū volūtates exposita. Et hoc
 iustē etiam de antiquis sapiunt, quorū aliquos
 nunc quoq; vidēt praesumes de his rebus con-
 scribere, quibus neq; ipsi interfuerē, neq; credere
 sciētibus acquiescant. Deniq; de bello quod apud
 nos contigit nuper, quidam historias conscriben-
 tes ediderunt: cū neq; ad ea loca venerint, neq;
 in proximo rerum gestarum fuerint: sed ex au-
 diti quadam pauca componentes, impudenter
 semetipsos vidētur historia nomine iactitare.
 Ego verò & de omni bello, & quae ibi particu-
 lariter gesta sunt, veram descriptionem feci: cū
 ipse rebus omnibus interfuerim. Dux etenim a-
 pud nos Galiteorū eram, donec fuit defendendū
 facultas. Contigit autem vt caperer à Romanis:
 & habentes me Vespasianus & Titus in custo-
 dia, vniuersa semper inspicere faciebant, primò
 quidem vinctum, postea verò solutus cum Tito
 ab Alexandria propter obsessionem Hierosoly-
 morum directus sum. Eo tempore nihil est gestū
 quod meam potuisset latere notitiam. Nam vi-
 dens Romanorū exercitum, vniuersa cū dilige-
 tia describebam. Et ea quae nunciabantur ab his
 qui

qui semetipfos tradebant, ego solus integritas in-
telligens disponebam. Deinde Roma tempus va-
cationis habens, omni iam negotio preparato v-
sus aliquibus cooperantibus mihi propter elo-
quentiam Græcam rerum eruditionem exhibui.
Tantæque mihi securitas affuit veritatis, ut
primos omnium imperatores belli Vespasianum
& Titum testes non expauescerem. Primum
nanque illis obtuli libros, & post illos multa
quidem Romanorum qui bellis interfuerunt:
plurimis verò nostrorum etiam eos venum de-
di, qui Græca eruditione videbantur imbuti,
quorum est Iulius Archelaus, Herodes honestis-
simus, & ipse admirabilis rex Agrippa. Isti
siquidem vniuersi testimonium pertulere, quod
veritatem diligenter excolui: non dissimulaturi
si quid gestorum per ignorantiam aut per gra-
tiam commutassent, aut prætermisissent. Qui-
dam verò prauis homines derogare mea histo-
riae sunt cognati: tanquam in scholis adulescen-
tium themata exercentes, & accusationis inspe-
rata atque detractionis facientes opus: cum opor-
teat illud sciri, quod conuenit promittentem alijs
verum veracium traditionem, ipsum prius hæc
nosse certissimè, aut rebus gestis adherendo, aut
ab scientibus consulendo. Quod ego præcipuè cir-
ca utrumque me credo fecisse opus Antiquitatis
namque libros (sicuti dixi) ex voluminibus sacris
interpretatus sum, cū essem genere sacerdos &
partis

participarem illarum sapientiã literarũ. Historiam verò belli conscripsi, multarũ quidẽ actio-
 num ipse operator, plurimarum verò inspector
 existens: & omnino eorum quæ dicta vel gesta
 sunt, nihil ignorans. Quomodo ergo non procaces
 quilibet existimabit eos qui aduersum me ni-
 tuntur de veritate cõtendere? Qui licet impera-
 torũ commentarios legisse dicuntur, nõ tamẽ no-
 strorum repugnãtium rebus interfuere. De his re-
 bus itaq; necessariam feci digressiõẽ, significare
 volens facultatẽ eorũ, qui historiã scribere pro-
 mittũt. Et sufficiẽter, sicuti reor declaravi, quod
 conscriptio rerũ apud Barbaros potius solẽnior,
 quàm apud Græcos est. Volo autẽ paululũ prius
 disputare aduersus eos, qui cõtendunt novellam
 esse nostram conuersationẽ, eo quod nihil de no-
 bis, vt aiunt illi dictũ sit à conscriptoribus Græ-
 cis: Deinde testimonia antiquitatis ex aliorũ li-
 teris exhibebo: & eos qui nostrum blasphemant
 genus, nulla ratione blasphemare mōstrabo. Nos
 igitur neq; regionẽ maritimam habitamus, neq;
 mercimonijs gaudemus, neq; per hoc alterutro
 peregrinationibus fatigamur. Sed nostræ ciuita-
 tes procul à mari sitæ sunt: regionemq; vberri-
 mam possidentes, in ea assidue laboramus, præ-
 cipue circa filiorũ nutrimenta studẽtes, legumq;
 custodiam, & traditionem pietatis, totius opus
 vitæ necessarium indicamus. Cũ accedat igitur
 his quæ prædicta sunt, etiam viuendi ratio pro-
 pria

pria, nihil fuit antiquis temporibus quod faceret nobis commercium Gracorum: sicut Aegyptijs mercimonia, quae ab eis exportantur, & ad eos rursus importantur: itemq; habitatoribus Phoeniciae maritima, studentibus circa contractus, atq; negotia amore pecuniae requisita. Sed neq; circa latrocinia sicut quidam alij vacauere, aut amplius habere concupiscentes patres nostri ad bella conuersi sunt, licet regio nostra multa milia virorum fortium possideret. Phoenices ergo propter negotiationē ad Gracorum provinciam navigantes, repente sunt agniti, & per illos Aegyptij, & omnes à quibus ad Gracos onera deuehebāt, immensa maria proscindētes. Medi verò postea atq; Persae palam in Asia regnauerūt, & vsque ad alterā continentē Persae misitauerunt: Thraeces autem propter vicinitatē, & Scythae ab his qui Pontum navigant, cogniti sunt: & omnino vniuersi iuxta mare vel orientale vel hesperium habitantes, aliquid conscribere volentibus cogniti facti sunt. Qui verò superius habitabant, & procul à mari, multis sunt temporibus ignorati. Et hoc apparet etiam circa Europam contigisse, quando de Romanorum ciuitate tam longo tempore adepta potestatem, tantaq; bella conficiente, neq; Herodotus, neq; Thucydides, nec vllus qui fuit cum istis fecit aliquam mentionem: sed serò eādem & vix ad Gracos potuit eorum venire notitia. De Galis enim & Hispanis sic
igno

ignorauere hi, qui putatur diligentissimi conscrip-
tores, quorū est Ephorus, ut vnā ciuitatem esse
arbitrarentur Iberos, qui tantā a partē occiden-
talis terra noscuntur inhabitare. Et mores eorum,
qui neq; sunt apud eos, neq; dicuntur, referunt.
Causa verò ignorātia veritatis est, quod procul
abessent: ut autē falsa cōscriberent, quod vellent
videri aliquid amplius quā alij retulisse. Quo-
modo ergo mirari decet, si neq; nostra gens plu-
rimis erat nota, neq; adscribendū de se aliquam
dedit occasionē, & ita dysita procul a mari, &
talibus institutus viuens? Pone igitur vos argu-
mento ut velle Gracorū, quod non sit genus eo-
rum antiquū, eo quod nihil in nostris volumini-
bus de eis sit dictum: nōne omnino deridebunt
causas huiusmodi a me prolatas, & testes vici-
nae regionis adducent antiquitatu sua? Igitur &
ego hoc conabor efficere. Aegyptijs enim &
Phenicibus praecipue testibus utar, cum nullus
eorū potuerit tanquā falsum accusare testimo-
nium. Et videntur maximē erga vos iniqui in
cōmuni quidē omnes Aegyptij, Phanicum verò
Tyri. De Chardais autē nequaquam hoc dicere
potero, quoniam & generis nostri principes con-
stituti sunt, & propter cognationem in conscri-
ptionibus suis meminere Iudaorū. Cū verò fidem
de his praeuero, & blasphemias falsas ostende-
ro, tunc etiā Gracorū conscriptores memorabo,
qui Iudaorū fecere mentionē, ut neq; huiusmodi

occasio relinquatur in Iudæis nobis facienda con-
 ventibus. Inchoabo autē primū à veteris Aegy-
 ptiorum, quas nō arbitrantur commendare quæ
 nostra sunt. Manethon itaque genere vir Aegy-
 ptius, Græca disciplina eruditus, sicuti palam est
 (scripsit enim sermone Græco) paterna religio-
 nis historiā ex sacris (sicuti ait ipse) interpreta-
 tus libris, frequenter arguit Herodotum, in Aeg-
 yptiacis ignoratione mentitum. Is Manethon in
 secundo Aegyptiacorum hac de nobis scripsit.
 Ponam verò etiam verba eius, tanquam illum
 ipsum adducens testem. Fuit nobis rex Timæus
 nomine, sub hoc nescio quomodo Deus iratus
 fuit, & præter se ex partibus orientales
 homines, genere ignobiles, adepta fiducia in pro-
 vincia castrametati sunt. Et faciē ac sine bello
 eam potenterq; ceperunt: & principes eius alli-
 gantes, de cætero civitates crudeliter incēdere,
 & decorum templa ruere. Erga omnes verò
 provinciales inimicissimè se gesserunt, alios qui-
 dem perimentes, aliorum verò & filios & con-
 iuges in servitutem redigentes: novissime verò
 & unum ex se fecere regē, cui nomē Saltis. Hic
 in Memphiā veniens, superiore inferioreq; pro-
 vincia tributaria facta: præsidia relinquens op-
 portunis locis, maximè partes munivit orienta-
 les, prospiciens quod Assyrii aliquando poten-
 tiores, erāt desideratari regnū eius invadere. In-
 veniens autem in præfectura Saite civitatem
 oppor

opportuniſſimā, poſitam ad orientē Bubāſti ſtā-
 minis, quæ appellabatur à quadā antiqua theo-
 logia Anaris, hanc fabricatus eſt, & muris ma-
 ximis cōmunivit, collocans ibi multitudinem ar-
 matorū, vſq; ad ducenta quadraginta milia vi-
 rorū eam cuſtodientium. Hic autē meſſis tēpore
 veniebat, tam vt frumēta meteret, & mercedes
 exolueret, quā vt armatos ad terrōrē extraneo-
 rū diligēter exercitaret. Qui cū regnaſſet decē
 novē annis, vita priuatus eſt. Poſt hunc autē re-
 gnauit alter quatuor & quadraginta annis,
 Baon nomine. Poſt quē alius Apachuas, ſex
 & triginta annis, & menſibus ſeptem. Deinde
 Apochu. vñ & ſexaginta & Ianias quinquā-
 ginta, & menſe vno. Poſt omnes autē Aſis no-
 uem & quadraginta, & mēſibus duobus. Et iſti
 quidē ſex apud eos fuere primi reges, debellā-
 tes ſemper, & maxime Aegypti radicē ampu-
 tare cupiētes. Vocabatur autē gens eorū Hycſos,
 hoc eſt, reges paſtores. Hyc enim ſecundum ſa-
 cram linguā, regē ſignificat: Sos verò paſtorem
 ſine paſtores, ſecūdum communē dialectum: &
 ita cōpoſitum inuenitur Hycſos: quidā verò di-
 cunt eos Arabas eſſe. In alijs autē exēplaribus
 nō reges ſignificari cōperi per appellationē Hyc,
 ſed è diuerſo captiuos dēclarari paſtores. Hyc
 enim Aegyptiaca lingua, & hac quando denſo
 ſono profertur, captiuos apertē ſignificat: & hoc
 potius veriſimile mihi videtur, & hīſtorie ar-
 tique

dique conveniēs. Hos ergo quos prædiximus re-
 ges, & eos qui pastores vocabantur, & qui ex
 eis fuere, obtinuisse Aegyptū ait annis undecim
 & quingentis. Post hæc autem regum Thebaidis
 & Aegypti reliquæ factam dicit super pastores
 invasionem, & bellum maximum & diuturnū
 eis illatum. Sub rege verò cui nomen erat Alia-
 fragmuthosis, victos dicit pastores. & alia qui-
 dem universam Aegyptum perdidisse: inclusos
 autem in locum habetē mensuram iugerū de-
 cem milia, cui loco nomen est Anaris. Hunc Ma-
 nethon dicit omnem maximo muro atque robo-
 rissimo circumdedisse pastores, quatenus &
 omnem possessionem munitam haberet: sima! &
 prædam suam. Filium verò Alisfragmuthoseos
 Themosten conatum eos vi expugnare, cum qua-
 dringentis octoginta milibus armatorum corum
 muros obsedisse. Cum verò obsidum desperasset,
 pacta cum eis fecisse, ut Aegyptum relinquētes,
 quò vellent innoxij omnes abirent. Illos verò his
 promissionibus impetratis, cum omni domo &
 possessionibus non minus ducenta quadraginta
 millia numero, ex Aegypto per desertum in Sy-
 riam iter egisse: & metuentes Assyriorum poten-
 tiam (tunc enim illi Asiam obtinebant) in terra
 quæ nunc Iudæa vocitatur, civitatem edificasse,
 quæ tot milibus hominum sufficere posset, eamq;
 Hierosolymiam vocitasse. In alio verò quodam
 libro Aegyptiacorum Manethon hanc ipsam gen-

sem, id est, qui vocitabantur pastores, in sacris
 suorum libris captivos ascriptos rectissime dixit.
 Nam antiquis progenitoribus nostris pascere mos
 erat: & pascualem habentes vitam, vocabantur
 ita pastores. Sed & captivi non temere ab Aegy-
 ptijs dicti sunt: quonia progenitor noster Ioseph
 dixit ad regem Aegyptiorum, se esse captivum: &
 fratres in Aegyptum posterius euocavit, rege pra-
 sapiente. Sed de his quidem in alijs examinatio-
 nem subtilius faciemus. Nunc autem huius anti-
 quitatis producam testes Aegyptios, rursusque
 quomodo se habent verba Manethonis circa or-
 dinem temporum aperte describam: sic enim ait:
 Postquam egressus est ex Aegypto populus pa-
 storum Hierosolymam, expulsor eorum rex The-
 mosis regnavit: post hac annis viginti quinque, &
 mensibus quatuor, & defunctus est. Assumpsit
 regnum filius Chebron annis tredecim. Post quem
 Amenophis viginti & mensibus septem, huius
 autem soror Amesses annis viginti uno, & men-
 sibus novem. Mephres autem duodecim, & men-
 sibus novem. Mephramuthosis viginti quinque, &
 mensibus decem. Ithnosus autem novem, & men-
 sibus octo. Amenophis vero triginta, & mensibus
 idem decem. Orus vero triginta sex, & mensibus quinque.
 Huius autem filia Acencheres, duodecim, & men-
 se uno. Rathotis vero frater novem, Acencheres
 autem duodecim, mensibus quinque. Acencheres al-
 ter duodecim, & mensibus tribus. Armais vero
 quatuor,

quatuor, & mense vno. Armesis autem vno, & mensibus quatuor. Armesesmiatum vero sexaginta sex, & mensibus duobus. Amenophis nondecim, & mensibus sex. Sethosis autē equestres & navales copias habens, fratrem quidem Armais procuratorem Aegypti constituit, & omnem ei aliam regalem contulit potestatem, tantummodo autem diadmate uti prohibuit, & ne reginam matrem liberorum opprimeret imperavit, & ut abstineret etiam ab alijs regalibus concubinis. Ipse vero ad Cyprus & Phanicen, & rursus contra Assyrios atque Medos castrametatus, uniuersos quidem, alios ferro, alios sine bello terrore magnae virtutis sibi subingauit. In vero felicitatibus eleuatus confidentius incedebat, orientales vrbes ac prouincias subuertendo, multoq; tempore procedente Armais, qui in Aegypto fuerat derelictus, omnia contra quam frater agere monuerat, sine timore faciebat. Nam & reginam violenter abiecit, & alijs concubinis sine parcitate iugiter miscebatur: persuasusq; ab amicis & diadmate utebatur, & fratri rebellabat. Is vero qui constitutus erat super sacra Aegyptia, codicillos Sethosi misit, cuncta significans, & quia rebellaret ei suus frater Armais. Qui repente ad Pelusium destinauit, & propriū tenuit regnum. Prouincia vero vocata est ex eius nomine Aegyptus. Dicit enim quod Sethosis Aegyptus vocabatur, Armais autem frater eius

Danaus. Hæc quidē Manethon. Palam verò est, ex prædictis annis tēpore cōputato, quod qui vocabantur pastores, id est, nostri progenitores, ex Aegypto liberati, ante tres & nonaginta atque trecentos annos hanc provinciam inhabitare, quam Danaus ad Argos accederet: licet hūc antiquissimum Argivi esse confidant. Duas igitur res Manethon maximas pro nobis Aegyptiis liberis protestatus est primam quidē, quia aliunde venerunt ad Aegyptum: dein egressum eorum exinde, ita temporibus antiquissimum, ut penē mille annis bellum præcedat Iliacū. Ea verò quæ Manethon non ex Aegyptiis liberis, sed (sicut ipse confessus est) ex fabulis quorundam sine nomine, abiecit, postea particulariter redarguā, ostendens ea sine verisimilitudine esse mendacia. Sed volo ab istis rursus migrare ad ea, quæ apud Phœnicas de nostro genere conscripta sunt, & eorum testimonio declarata. Sunt itaque apud Tyrios multarū annorū publica literæ, & conscriptiones diligentissime custoditæ, ex his quæ apud eos facta & invicem gesta noscuntur, quæ tamen memoria digna sunt. Inter hæc ergo conscriptum est, quia in Hierosolymis adificatū est templū à Salomone rege, ante annos centū quadraginta tres, & menses octo, quàm Tyrū Carthaginem cōdidere. Descripta verò est apud illos constructio tēpli nost. i. Hiramus enim Tyriorū rex amicus erat regis nostri Salomonis, paternis

amicitijs ei donatus. Is ergo munificentiam suam exhibens ad claritatem fabricæ, præbuit Salomoni auri quidem viginti & centum talenta: incidensq; pulcherrimam sylvam in monte, qui Libanus nuncupatur, ad cameram destinavit ei. Quem redonavit Salomon & alijs multis rebus, & terra Galilee regionis, quæ Zabulon vocatur. Præcipue autem ei amicitiam sapientia concupiscens conciliavit. Problemata enim solvenda alternis dirigebant, & melior in his Salomon erat, & in alijs sapientior apparebat. Hactenus verò servantur apud Tyrios epistola multe, quas illi scripsere ad invicem. Quod autem non fingam de Tyriorum literis, testem producā Dñi quò in Phœnicum historia integerrimus approbatus est. Is igitur in Phœnicijs historijs hoc modo scribit. Abibalo moriente, filius eius Hiramus regnavit. Hic partis orientalis civitates amplavit, urbem potiorem fecit: & Olympi Iovis templum, quod in insula situm erat, iactis aggeribus urbi adiunxit, & aureis anathematibus exornavit. Ascendens autem in Libanum, sylvas incidit ad templorum adificationem. Regem verò Hierosolymorum Salomonem misisse dicunt ad Hiramum quædam enigmata, & poposcisse ab eo, adiecto re qui non posset discernere, pecuniam solvendi persolveret: confessumq; Hiramum non se posse solvere propositas quæstiones multis pecunys multatum. Deinde Abdemonum quendam, virum

Tyrium, propositas soluisse quaestiones : ipsumq;
alias proposuisse, quas si non solueret Salomon,
multas rursus pecunias Hiram regi conferret.

Dius igitur hoc modo de praedicti testimonio
perhibuit nobis. Sed post hunc producam Menan-
drium quoq; Ephesinum. Is enim singulorum re-
gum actus cōscripsit apud Gracos & Barbaros,
studens ex provincialibus vniuscuiusq; loci lite-
ris, hystoriae veritatem pandere. Scribens enim de
his qui in Tyro regnauere, & deinde veniens ad
Hiramum regem, sic ait: Moriente verò Abiba-
lo, successit in eius regno filius eius Hiramus,
qui vixit annis trigintaquatuor. Hic aggere con-
iunxit Eurychorū, aureamq; ibi columnā Iouis
in templo reposuit: & ad syluam lignorū profe-
ctus, abscidit de monte qui Libanus appellatur,
ligna cedrina ad tegmina facienda templorum.
Demolitusq; antiqua delubra, noua templa edi-
ficauit. Herculisq; & Astartes fana dedicauit,
Herculis primum exstructo mense Peritia, dein-
de Astartes : quando castra mouit aduersus Ti-
tyos, minime tributa reddentes: quos etiam sub-
dens sibi met, denuo remeant. Sub hoc fuit Ab-
demonus puer iuuenis, qui semper parabolas sol-
uebat, quas Salomon Hierosolymorū rex desti-
nabat. Supputatur verò tēpus ab hoc rege usque
ad constructionem Carthagini, hoc modo : Mo-
riente Hiram successit in eius regno Belestar-
tus filius, qui cū vixisset annis quadraginta tri-
bus,

bus, septem regnavit annis. Post hunc Abdastartus filius cum vixisset annis viginti, regnavit novem. Hunc filij matris eius quatuor insidijs peremere: quorum senior regnavit annos X I. I. Post quos Astartus filius Beleastarti regnavit. Qui cum vixisset annis quadragintaquatuor, regnavit annis duodecim. Post hunc frater eius Astarimus: & hic vixit annis quatuor & quinquaginta regnavit annis novem & peremptus est à fratre Phellete: qui suscipiens regnum, mensibus imperavit octo, cū vixisset annis quinquaginta. Hunc peremit Ithobalus Astarta sacerdos: qui cum vixisset annis sexaginta octo, regnavit annis trigintaduobus. Huic successit Baderorus filius: qui cum vixisset annis X L V. regnavit sex. Huic successor factus est Mettinus filius: qui cum vixisset trigintaduobus, novem regnavit annis. Huic successor fuit Pygmalion, qui annos egit in sua vita quinquaginta sex, ex quibus X L tenuit principatum, huius regni anno septimo, soror Dido in Africa civitatem adificavit Carthaginē. Itaq; colligitur tempus à regno Hiram usq; ad adificationem Carthagini, annorū C L V. & mensium V I I I. Cum vero duodecimo anno huius regni, in Hierosolymis edificatū sit templum, sit ab adificatione templi usq; ad constructionē Carthagini tēpus annorū CC L I I I. mensiū V I I I. Testimonio siquidē Phœniū quid amplius oportet apponi? Servitur ipsa.

veritas fortiter approbata: et multo clarius apparet, quoniam precedit constructionem templi progenitorum nostrorum ad provinciam hanc aduentus. Cum enim eam universam bello tenuissent, tum deinde templum adificare coepere: et haec aperte ex literis sacris etiam à me in antiquitate manifestata sunt. Nunc itaque sunt dicenda ea, quae apud Chaldaeos nascuntur esse conscripta, & de nobis in historia sunt relata. Quae multam habent concordiam cum nostris voluminibus, etiam de alijs rebus. Testis autem horum est Berosus, vir genere quidem Chaldaeus, notus autem eis, qui doctrina eruditionique congaudent: quoniam de astronomia & de Chaldaeorum philosophia ipse Graecae conscriptiones edidit. Igitur Berosus antiquissimas secutus historias, de facto diluvio, & hominum in ea corruptione, sicuti Moyses, ita conscripsit: simul & de arca, in qua generis nostri princeps servatus est, deuecta scilicet ea in summum montium Armeniarum. Deinde scribens eos qui ex Noe progeniti sunt, & tempus eorum adiciens, usque ad Nabulassarum peruenit, Babyloniorum & Chaldaeorum regem. & huius actiones expansas, narrat: quemadmodum misit in Aegyptum & ad nostram terram filium suum Nabuchodonosorem cum multa potentia: qui dum rebellantes eos inuenisset, omnes suo subiecit imperio: & templum in Hierosolymis concremavit: cunctumque generis nostri populum auferens, migrant in Babylonem. Unde civitate

tem

totum contigit. desolari annis L X X. vsq; ad Cyrum
 regem Persarum. Dicit autem quod tenuerit Ba-
 bylonius Aegyptum, Syriam, Phoeniciam, Ara-
 biam, vniuersos priores Chaldaeorum & Baby-
 loniorum reges exactionibus suis excellens. Ipsa
 verò verba, quæ Berofius protulit, hoc modo di-
 cta, necessario proferenda sunt. Audito autem pa-
 ter eius Nabulassarum, quod satrapa constitutus
 in Aegypto & Syria inferiore & Phœnicia re-
 bellaret, cum non valeret iam ipse labores fer-
 re, tribuens filio suo Nabuchodonosori aetate va-
 lenti partem quandam exercitus contra eum
 misit. Nabuchodonosor autem cum satrapa de-
 fertore congressus, provinciam quæ ab initio eo-
 rum fuerat, ad proprium reuocauit imperium.
 Eodem verò tempore, contigit patrem eius Na-
 bulassarum, cum egrotasset, in Babylonia ciui-
 tate defungi, qui regnavit annis x x i x. Na-
 buchodonosor autem non post multum tempus
 mortem patris cognoscens, & negotia Aegy-
 ptiacæ disponens, reliquarumq; provinciarum,
 & captiuos Indæorum & Phœnicum atque
 Syrorum, qui in Aegypto fuerant, commendans
 quibusdam amicis, ut cum exercitu & impedi-
 mentis perducerentur ad Babyloniæ, ipse cum
 paucis iter aggressus per desertum Babylonem
 venit: reperiensq; cuncta à Chaldeis dispensari
 seruatumq; regnum ab optimatibus eorum, do-
 minus factus totius paterni principatus, captiuos

quidē aduenientibus praecepit habitacula in op-
 portunissimis Babylonia locis edificare : ipse ve-
 rō ex manubijs templi Belis, ac reliqua munificē-
 tissime excoluit : & veteri vrbi alteram extrin-
 secus. Et promiso ne posthac possent hostes flu-
 uij conuertere, & ad urbē accedere, tres interio-
 ri cimitati per circuitū muros, totidē exteriori,
 hos cocto latere, illos addito etiā bitumine, circū-
 dedit : tum sic cōmunita portas quae vel templū
 deceant, addidit. Ad hoc iuxta paternā regiam,
 alterā sumptuosiorē multo amplioremq; extru-
 xit, cuius ornatum exponere fortasse longū esset:
 illud memoratu dignū, quod hac adeo superba su-
 praq; fidem magnifica, quindecim dierum spatio
 perfecta est. In ea lapideas moles excelsas exci-
 tauit, aspectu montibus aësimiles, omniq; generis
 arborū confitas. Hortū quoq; pensilem fecit fa-
 ma nobilem: eo quod vxor eius montanū prospe-
 ctū desideraret, in Medorū regione educata. Hac
 itaq; retulit de predicto rege, & multa super hac
 in libro Chaldaeorum: in quo culpas conscripto-
 res Graecos, quasi vanē arbitratos, à Semiramis-
 de Assyria Babylonem edificatam, & mira ope-
 ra ab illa circa eam fuisse constructa, false con-
 scripsisse dicens. Ipsam certē Chaldaeorum con-
 scriptionem fide dignam existimandū est, quan-
 do cum archiui Phœnicum concordare viden-
 tur, quae ex Berofo conscripta sunt de rege Baby-
 loniorum : quoniam & Syriam & vniuersam
 Phœn

Phœnicen ille subuertit. In his sanè consonat & Philostratus in historijs, dū Tyria meminit obfidionis: & Megasthenes in quarto Indicarum: ubi declarare cōtēdit, prædictū regē Babyloniōrū Hercule fortitudine & rerū gestarū magnitudine præcessisse. Dicit enim ex & maximam Africa partē, & Hispaniā subiungasse. Qua rerō de tēplo Hierosolymorū relata sunt, & conuermatū esse à Babylonijs, & ceptum rursus edificari Cyro tenente Asia principatum, ex dictis Berosi declaramus. Sic enim in tertio libro dicit. Nabuchodonosor itaq; posteaquā inchoauit prædictū murū, incidēs in languorē, de vita migravit, cum regnasset annis tribus & quadraginta. Huius regni dominus effectus filius eius Eulmaradochus, propter iniquitates & libidines passus insidias à marito sororis suæ Niriglissoroore perēptus est, cum duobus regnasset annis. Quo defuncto, sumens regnū qui ei fecit insidias Niriglissoroar, annis regnavit quatuor. Huius filius Laborosardochus, principatū quidem tenuit, puer existens mensibus nouē: insidias verō passus, eo quod nimis appareret malorū esse moriū, ab amicis extinctus est. Hoc itaq; perempto, conueniētes hi qui fecerant insidias, cōmuni suffragio regnū tradidere Nabonido cuidā, qui erat ex Babylone ex eadē gente. Sub hoc muri circa fluvium Babylonia ciuitatu ex latere cocto & bitumine sunt constructi. Cuius regni anno septi-

moder

moderato egressus Cyrus ex Perside cum magno exercitu, vniuersa Asia subacta, impetum fecit in Babyloniam urbem. Scitans autem Nabonidus inuasionem eius & occurrens cum exercitu suo, atq; congressus pugna, victus & cum paucis fugatus inclusus est in Borsippensium ciuitate. Cyrus autem Babyloniam obsidens, & deliberans exteriores muros deponere ciuitatis, eo quod nimis videretur munitis, & esset ad capiendum valde difficile, reuersus est ad Borsippum, Nabonidum expugnaturus. Nabonido vero oppugnationem non expectante, sed prius supplicante, vsus clementia Cyrus, & datus ei habitaculum in Carmania expulit eum à Babylone. Nabonidus itaq; reliquum vite tempus in illa prouincia conuersatus est. Hac concordant cū nostris. Scriptum namque in eis est: quod Nabuchodonosor octauo decimo regni sui anno, templum nostrum ad desolationem usq; perduxit, et fuit exterminatum annis septē. Secundo vero anno regni Cyrī fundamentis depositis, rursus secundo regni Darij anno perfectum est. His prolatis, adiciam etiam Phornicum historias: non enim prolationum abundantia relinquenda est: est enim dinumeratio in illis annorum: sic enim habent: Sub rege Ithobalo Nabuchodonosor obsedit Tyrum annis tribus & decem. Post hanc regnauit Baal annis decem, Post hanc iudices constituti sunt, & iudicauerunt. Esnibalus Baslechi, mensibus duobus: Chelbi

his Abdai, mensibus decem: Abbas pontifex
mensibus tribus, Myttomus & Gerasus Abdili-
mi, iudices annis sex: inter quos regnavit Balato-
rus anno vno quo moriente: mittentes euocauere
Merbalum ex Babylone, & quatuor regnavit
annis. Eo quoque moriente, euocauere fratrem eius
Iromum, qui regnavit annis viginti. Sub hoc Sy-
rus Persarum habuit imperium. Quapropter o-
mnino tempus est annorum quinquagintaquatuor:
& mensium trium. Septimo siquidem anno re-
gni sui Nabuchodonosor cepit obsidere Tyrum,
Quartodecimo autem anno regis Iromi, Cyrus
Persarum tenuit principatum. Consonant igitur
qua de templo scripta sunt, à Chaldeis ac Tyrijs,
cum literis nostris, Manifestum verò & sine con-
tentione testimonium est, de prædicta generis no-
stri antiquitate. Et his quidē qui non valde com-
tendūt, sufficere iudico qua præmissa sunt. Opor-
et autē non credentibus Barbaricis conscriptio-
nibus, sed solis Græcis fidem habendam esse dicen-
tibus, adhuc multos exhibere testes, etiā Græ-
cos, scientes nostrū genus & opportuno tempore
eius habentes mentionem. Pythagoras igitur Sa-
minius, cum sit antiquus quidem ætate, sapientia
verò & diuina pietate philosophos omnes excel-
lens, non solum qua nostra sunt agnouisse mani-
festus est, sed etiam amulatus ea ex multis appa-
ret. Et eius quidem conscriptio nulla reperitur:
multi tamen de eo retulere: quorum insignior est
Her

Hermippus, vir circa omnē historiam diligētissimus indagator. Refert itaq; in primo de Pythagora libro, quod Pythagoras vno familiarū suorū defuncto, nomine Calliphonte genere Crotoniate, illius animā dicebat secū degere die noctūq;: & quod praeceperet, vt nō transiret locū, vbi asinus lapsus esset, & ab aqua seculenta semetipsum abstineret, & ab omni blasphemia recederet. Deinde sequitur. Hae autē agebat atq; dicebat, Iudaorū et Thracū opiniones imitatus, ac transferēs in semetipsum. Dicitur enim verē, quod ille vir multas Iudaorū leges in suā transfudit philosophiā. Fuit autē etiā per ciuitates nō ignota olim gens nostra: & multi iam mores ad quasdā transierūt, & amulatione digni à nonnullis habebātur. Quod manifestat Theophrastus in his quae scripsit de legib. Ait enim, quia prohibent Tyrorum leges & peregrino sacramento iurare. Inter quae sacramēta cum quibuslā alijs etiā iusiurandum, quod Corban appellatur, enumerat, apud nullos autē hoc inuenitur iuramentum, nisi apud Iudaos solos: quod interpretatur ex Hebraica lingua, donū Dei. Verū neq; Herodotus Halicarnassensis nostrā ignorauit gentem, sed quodammodo eius meminisse cognoscitur. De Colchis enim refertur, in secundo libro sic dicit: Soli autem inter omnes Colchi, & Aegyptij, & Aethiopes, verenda ab initio circumcidunt. Phoenices verò, & Syri in Palaestina conspiciuntur hoc

ab Aegyptijs didicisse. Syri autē qui circa Ther-
modontem & Parthenium fluvium commoran-
tur, & his vicini. Macrones, à Colchis dicuntur
nuper didicisse. Hi namq; sunt inter homines soli,
qui circumciduntur: & isti sicut Aegyptij fate-
re dicuntur. De Aegyptijs autem & Aethiopibus
dicere non possum, vtri ab alteris didicere. Dixit
ergo Syros, qui in Palaestina sunt circumcidi.
Omnium autem qui habitant Palaestinam, soli
Iudaei circumciduntur. Hoc igitur sciens, de ipsis
dixit. Quin & Chærilus, antiquus poëta, ma-
minit de gente nostra, dicens quod militaverūt
nostri maiores cum Xerxe Persarum rege con-
tra Græcos: & enumerans universas gentes, na-
vissimam nostram posuit, ita dicens:

Huius miranda specie gens castra secuta,
Phœnissam ignoto linguam mittebat ab ore.
Sedes hinc Solymi montes, stagnū prope vastū,
Tonsa caput circum, squalenti vertice equini
Exuvias capitis duratas igne gerebat.

Palam ergo est, sicut arbitror, quia nostri memo-
verit, eo quod & Solymi montes in nostra re-
gione sunt constituti, in quibus habitamus, et sta-
gnum, quod dicitur Asphaltites: hoc enim inter
omnes stagnum in Syria latius ac maius est. Et
Chærilus quidē ita nostri meminit. Quod autē
non solū sciebāt Iudaeos, sed etiā in quotquot in-
ciderent admirabantur, nō è vulgo Græci sed ob
sapientiā celebres, ostendere facile est. Clearchus
enim

enim Aristotelis discipulus, & Peripateticorum
 nulli secundus, in primo lib. de somno, dicit Ari-
 stotelem doctorem suū de quodam viro Iudæo ita
 referre: & ipsi Aristoteli eundem sermonē ascri-
 bit, quod ita conscriptū est. Sed alia quidem lon-
 gum est dicere. Quæ verò habere potuerant illius
 admirationem quandā atq; philosophiā, ea ducō
 operæpretium referre. Et Hyperochides: vehemen-
 ter, inquit, audire desideramus vniuersi. Igitur
 secundum præcepta, Aristoteles inquit rhetorica,
 eius genus primo indicabimus, ne reluctentur do-
 ctoribus præceptorum. Dic, inquit Hyperochides,
 ita si placet. Tum ille: Genere igitur Iudæus erat
 è Calesiria: qui sunt ex propagine Philosopho-
 rum Indorum, vocanturq; (ut aiunt) philosophi,
 apud Indos Calani, apud Syros autem Iudæi no-
 men accipientes à loco: locus enim ubi habitant,
 appellatur Iudæa: nomē verò eorū civitatis val-
 de difficile est: vocant enim eam nomine Hieru-
 salem. Is igitur homo multos hospitio recipiens,
 & de superioribus ad maritima descendens, gra-
 tissimus erat non solum eloquio, si d. etiam ani-
 mo. Et tunc nobis de gentibus apud Asiam, cum di-
 vinitus homo venisset ad ea loca, confabulari cepit
 nobiscum, & cū alijs scholasticis eorum sapien-
 tiam tentans, cumq; multi eruditorem congrega-
 rētur, tradebat potius aliquid eorū quæ habebat
 Hac ait Aristoteles apud Clearchum, & super
 hac multā ac mirabilē continentia Iudæi viri in
 cibo

etiam & castitatē narrat. Licet autem volētibz
 hac ex ipsius lectione cognoscere: ego enim refu-
 gio plus quam decet inferere. Clearchus igitur
 facta digressionē, cum aliud propositū haberet,
 nostri generis ita meminit. Hecataeus autem Ab-
 derita, vir philosophus simul & circa actionēs
 industrius, cū Alexandro rege nutritus, & cum
 Ptolemæo Lagi commoratus, non obiter, sed inte-
 grum de ipsis Indæis conscripsit librū. Ex quo vo-
 lo breuiter quadam eorum, quæ ab eo sunt dicta
 percurrere. Sed primum tempus ostendam: memi-
 nit enim præliū, quo circa Gaxam Ptolemæus con-
 fluxit cū Demetrio, quod utiq; contigit vndeci-
 mo quidē anno post mortē Alexandri, Olympi-
 ad verò septima & decima atq; centesima, sicut
 refert Eusebius: adiiciens enim hanc Olympiadē,
 dicit: Sub hac Ptolemæus Lagi vicinū Gaxæ
 prælio Demetrium Antigoni, qui vocabatur Po-
 liorctes, Alexandrum verò profitentur vniuersæ
 centesima & quartadecima Olympiade fuisse
 defunctum. Palam ergo est, quia & secundum
 illud tempus, & sub Alexandro genus florebat
 nostrum. Dicit igitur Hecataeus, quia post præ-
 lium ad Gaxam, Ptolemæus locorum quæ sunt
 circa Syriam dominus est effectus. Et multi ho-
 minum cognoscentes mansuetudinē & clemen-
 tiā Ptolemæi, cū eo proficisci ad Aegyptū, & re-
 bus cōmunicare valere. Quorum vnus, inquit
 erat Exechias pontifex Iudeorum: homo atate
 T. 6. quid

quidē quasi sexaginta & sex annorū, dignitate
 verò apud contribules maximus, & animo sa-
 pientissimus, potentissimus ad dicendū, & circa
 causas sicut nullus alter expertus. Dicit etiam
 omnes sacerdotes Iudeorum qui decimas acci-
 piunt, & uniuersa in communi gubernant, circa
 mille & quingentos existere. Rursus autem pra-
 dicti viri faciens mentionem: Hic, inquit, homo
 hunc honorē gerens, & assuetus esse nobiscum,
 assumens aliquos suorū, differentiā cunctā expo-
 suit: & habitationē suā & conuersationē, quam
 scriptā habebat, pariter indicauit. Deinde palam
 facit Hecateus, quales circa leges existimus:
 & quia omnia sustinere, ne transcendamus
 eas, eligimus: & hoc esse optimum iudicamus.
 Dicit igitur haec: Et male sapius à finitimis au-
 dientes, & omnes contumelias passi à Persicis
 regibus & satrapis, non possunt mente mutari.
 Sed cum magna exercitatione, de his præcipuè
 omnibus respondere parati sunt. Perhibet autem
 etiam indicia fortis animi circa leges non parua,
 dicens, Alexandro quondā in Babylone constita-
 to, & volente Beli templum quod corruerat re-
 mouere, cunctisq; militibus similiter rudera por-
 tare præcipiente, solos Iudeos hoc facere non
 sustinuisse: sed etiā multas plagas, & detrimen-
 ta pertulisse non modica, donec eis ignoscere re-
 ge securus praberetur. Qui dum ad promi-
 cian, inquit, propriam reuersi fuissent, tēpla &
 alta

altaria fabricata omnia destruxere. Et pro alijs quidē multam satrapa exolvere, pro alijs verō veniā cōsecuti sunt. Adijcit autē, quod merito ob hac mirabiles sint. Et quod gens nostra fuit multorum hominū numero copiosa: sed multa millia nostrorū traducta, in Babylonia Persa primo collocarunt: nec pauca etiam morte Alexandri in Aegyptum & Phoenicē sunt translata, propter seditionē in Syria factam. Idē vir & magnitudinem provinciae quā incolymus, pulchritudinemq; narravit. Penē decies trecenta millia, inquit, iuger a terrarū optimarū vberima provincia possidere noscuntur. Iudaea namq; huius est amplitudinis. Et quia etiam civitatem ipsam Hierosolymorū spatiosam & maximā olim inhabitamus, & virorū multitudine copiosam, nec non & tēpli cōstructionē, idē ipse sic refert: sunt autem Iudeorum & alta quidam multa munitiones per provinciam, atq; vici. Vna verō civitas munitissima, habens praecipuē circuitum quinquaginta stadiorū, in qua cōmorantur hominū circa centū & quinquaginta millia, nomine Hierosolyma. Est autem in media civitate lapidea quadriporticus, centū per circuitū cubitorū, habens etiā du-
plices ianuas: in qua ara est quadranguli figura-
tione cōposita ex lapidibus non dolatis sed colle-
ctis, vnūquodq; latius viginti cubitorū latitudinē habens, altitudinem verō decē. & circa eam maxima fabrica, vbi altare est constitutū & cande-

labrum, & utraq; aurea, duorum talentorum pondus habentia: & inextinguibile lumē, noctibus & diebus. Simulacrum verò aut aliquod anathema ibi nequaquam est, nec ulla plantatio: nullus ibi veluti lucus, aut aliquid huiusmodi. Habitant autem in eo & noctibus & diebus sacerdotes, quasdam purificationes agentes, & omnino vinum non bibentes in tēplo. Insuper autē quia & cum Alexandri regis successoribus postea militarunt, testatur hoc modō, dicens ea quae cognoverit a viro Iudeo in expeditione constituto: cuius verba subiiciam. Ait enim: Me squidem, cuncte ad mare rubrū una secutus est quidā cū alijs equestrum Iudeorū nos deducentiū nomine. Mosollanus, & in quimofus, inter omnes sagittarios Graecos & Barbaros praecipuus. Is igitur homo propter autibus multis pariter, & quodā vate angustum captante, et petēte ut cuncti starent interrogavit, cur sublevisent omnes. Ostēdēte verò eum vate autem quā intuebatur, atq; dicente; quod si quidē expediret eis ut manerent omnes, staretis: si verò surgens anterus enolares, procederent, si verò post tergū iret, recedere cunctos oportet: rursum tacēs, arcūq; trahens, sagittā emisit; & autē percussam interemit. Indignantibus verò vate & quibusdā alijs, & maledicentibus ei: Quid furitis, inquit, infavistissimā autē fumētes in manus? hac enim suā salutē nesciens, de nobis scire: nobis prosperitatem potuit indicare?

Si enim praescire futura valuisset, in hunc locum nequaquam venisset, metuens ne sagitta à Mefolamo Iudeo periret. Sed Hecataei testimonia iam quiescant: facile namq; est, volentibus ipsum librum legere, & hac aperitius inuenire. Non verò me pigebit Agatharchidem introducere. Licet homo minimè malus, ut ei visum est, nobis detraxisse videatur. Is enim narrans de Stratonico, quemadmodum venit in Syriam à Macedonia viro suo Demetrio derelicto: Seleuco autè uxorem eam ducere nolente, quod illa sperabat, exercitum eius in Babylonia posito, circa Antiochiam bellum mouit. Deinde quomodo reuerso Rege Antiochia capta, in Seleuciam illa fugiens, cum posset velocius abnauigare, somnio praesibita ne faceret, capta atque defuncta est. Hæc ergo praefatus Agatharchides, & derogans superstitioni Stratonices, utitur exemplo generis nostri, sic scribens: Qui vocantur Iudæi, habent autem omnium munitissimam civitatem, quam vocare Hierosolymam provinciales solent. Hi vacare consueti sunt septima die, & neq; arma portare in praedictis diebus, neq; terræ culturam contingere, neq; alterius cuiuspiam curam habere patiuntur: sed in templis extendentes manus, adorare usq; ad vespertinam soliti sunt. Ingrediente verò in civitatem Ptolemæo Lagus cum exercitu & multis hominibus, cum custodire debuerat civitatem, eis stultitiam observantibus, provincia quidem dominum suscepit amarissimum

lex verò manifesta est malā habere solennitatē
huiusmodi autem casus, præter illos, alios quoq;
docuit vniuersos: vt tunc ad somnia & opiniones
quæ tradebantur de lege confugiant, dum circa
res necessarias ratio nihil valet humana. Hos
quidē Agatharchidi videtur esse ridiculum: en
autē qui hac examināt integrum, apparet ma-
gnū, & præcipua laude dignissimū: si & salutē
& patriæ quidē, custodiā legū pietatēq; diuinā
præponere cōcupiscāt. Quod verò nō ignorantes
quidā conscriptorū gentē nostrā: sed propter in-
uidiā quasidā ob similes causas memoriā nostrī
omiserūt. hoc iudiciū me arbitror esse præbitu-
rum. Hieronymus enim qui de successoribus con-
scripsit historiā, ipso tēpore quo Hecataeus fuit:
& amicus existens regis Antigoni Syria præsi-
debat, Verūm Hecataeus etiam librum cōscripsit
de nobis: Hieronymus autē nequaquā nostrī in
historia meminit, licet penē in ipsis locis nutri-
tus esset. In tantū volūtates hominū differebāt:
alter namq; dignos existimauit de quibus dili-
genter memoria proderet: alterum verò omnino
circa veritatē quedā passio cernitur obscurasse.
Sufficiūt tamen ad cōprobationem antiquitatis
nostræ Aegyptiorū & Chaldeorum atq; Phœ-
nicū historia, & super illas Græcorum pariter
conscriptores: nā præter supradictos, Theophilus
etiam, & Theodotus & Mnaseas, & Ariph-
anes, & Hermogenes, & Euemetus, & Conon,
& Zopy

& Zopyrion, & multi fortasse alij (non enim
 ego omnibus libris incubui) non obiter nostri fe-
 cere mentionem. Plurimi nanq; prædictorum vi-
 rorum, veritate quidem antiquarum rerum fru-
 strati sunt, qui a lectioni sacra nostrorum nõ in-
 cubuere librũ: cõmuniter tamẽ de Antiquita-
 te testati sunt, pro qua nũc dicere proposui. Pha-
 lerus sanẽ Demetrius, & senior Philon, & Eu-
 polemus, non multum veritate frustrati sunt:
 quibus dari veniã dignum est. Non enim ineras
 eis, vt nostras literas possent omni scrupulositate
 sequi. Huius ita dicti, vnũ adhuc mihi capitulum
 est relictum ex his quæ in principio libri posui:
 quatenus derogationes & maledicta, quibus
 vtuntur quidã cõtra genus nostrũ, falsas ostẽdã
 & conscriptoribus eorum testibus vtar, quando
 cõscribentes hac cõtra semetipsos locuti sunt ta-
 lia. Quod vero multis alijs hoc evenit propter
 quorundam odia, arbitror intelligere eos qui in
 historijs versari solent. Quidã enim gentium, &
 gloriosissimarũ civitatum fœdare nobilitatem,
 & cõversationi detrahere tentant: Theopom-
 pus quidem Atheniensium, Lacedæmoniorum
 vero Polycrates. Is autem qui Tripoliticum con-
 scripsit (non enim Theopompus hoc fecit, sicuti
 quidam putant) etiam Thebarum momordis
 urbem. Multa vero etiam Timæus in historijs
 de prædictis, & de alijs blasphemavit. Et hoc
 præcipue faciunt, quando gloriosissimos in aliqua

parte calumniantur : quidam propter inuidiam atq; malivolentiam, alij verò propter verboſam nouitatē memoria ſe dignos indicantes: & apud ſtultos quidem nequaquam hac ſpe fraudantur, qui non ſolum noſcuntur habere iudicium, ſed verò auditores eorum malignitatem condemna- bant. Blaſphemiarum igitur in nos ſape cōgeſta- rum huiusmodi cauſa eſt. Volētes Aegyptijs gra- tificari quidā, veritatem corrumpere tētauerunt. Et neq; aduentū in Aegyptiū noſtrorū progenito- rē, ſicut cōtigit, ſunt cōfeſſi? nec rursus egreſſum, cū veritate dixere: multasq; cauſas odi ac inui- dia pariter habuere. Principio quidem, quia in eorū regione noſtri progenitores potentes effecti ſunt: vnde regreſſi ad propria denuo fuere felices. Deinde ſacrorū diuerſitas, multus inter eos fecit inimicitias: in tantū præſtantiore noſtra pia- tate quā ſolenitates illorū, quantum Dei natura animalibus irrationalibus ſine dubitatione præ- ſtat. Communis namq; apud illos ritus eſt, eiſce- modi bruta arbitrari deos: ſingillatim autē alij alia colunt, vani ac fatui omnino homines, & ab initio vti his malis opinionibus conſueti: & propterea nequaquam imitari noſtram honeſta- tem de diuina ratione potuere. Videntesq; mul- tos noſtram Zelari conuerſationem, inuidiam habuere, & ad tantam fatuitatem ac puſillani- mitatem quidam perducti ſunt; vt non pueret. eos etiam contra antiquas ſuorum ſcriptiones
aliqui

aliqua dicere. Qui cum hoc faciunt, sibi met ipsi
 aduersa conscribere passionē cecitatis ignorauit.
 In vno tamen & maximo viro verbum meū
 comprobabo, quorsus sum ante paululum nostrā
 Antiquitatis teste. Manethon itaq; , qui Aegy-
 ptiacam historiam ex literis sacris se interpre-
 taturū pollicitus est, praefatus nostros progenito-
 res cum multis milibus in Aegyptum aduenisse,
 & illuc incolae subiungasse: deinde ipse confessus
 est, quia posteriori tempore amitteitis tam pro-
 uinciam quae nunc Iudea vocatur obtinuisse,
 & adificantes Hierosolymam, construxissent te-
 plum. Et haec tenus conscriptiones secutus est an-
 tiquorum. Deinde usurpans sibi met licentiā, pro-
 fessusq; se scribere ea quae in fabulis vulgaribus
 feruntur, incredibilia verba de Iudeis inseruit,
 volens permiscere nobis plebem Aegyptiorum le-
 prosoꝝ, aliorumq; laqueantium, quod, sicut ait,
 abominutione ex Aegypto fuga dilapsi sunt. A-
 menophin enim regem adiecit, quod est falsum
 nomen. Et propterea tempus regni eius nequaquam
 diffinire praesumpsit, cum aliorum regum omnes
 annos perfecte protulerit. Hinc itaq; quasdam
 annectis fabulas: penē oblitus, quod egressum pa-
 storum ad Hierosolyma ante quingentos decem
 & octo annos factum esse protulerat. Themusis
 enim erat rex, quando egressi sunt. Et ab hoc
 tempore, regum qui postea fuere, anni sunt tre-
 senti nonaginta tres, usque ad fratres nomine

Sethionem, & Hermaum: quorum Sethionem quidem Aegyptum, Hermaum verò Danaum denominatum dicit: quem expellens, inquit, Sethon, regnavit annis quinquaginta & novem: & post hunc senior è filiis Rampses annis sexaginta sex. Ante tot igitur annos egressos ex Aegypto patres nostros confessus, deinde Amenoph n adiciens regem, hunc ait & deorum fuisse cōtemplatorem. sicut Orum quendā priorū regū & implēsse desiderium eius sacerdotem Amenophin natū ex patre Papiro: qui vidēbatur quasi divina participare natura, secundum sapientiam praescientiamq; futurorum. Et dixisse regi hunc cognominem, quod posset videre deos, si pronuntiā à leprosis & alijs maculatis hominibus purgare confunderet. In quo latum regē, omnes dicit corpore debiles ex Aegypto congregasse, & fecisse multitudinem numero octuaginta milia. Eosq; ad sectiones lapidū in partem Nili orientalem misisse: simul & alios Aegyptios, quibus hoc erat intunētū. Fuisse autem quosdā inter eos etiā eruditorum sacerdotum lepra perfosos ait. Amenophin verò illum sapientē diuinumq; virū refert timuisse & erga semetipsum & erga regem deorum indignationem, qui aperte suaserat ei vim geri: & dixisse, quoniam auxiliārōtur quidam maculatis hominibus, & Aegyptum obtinerent tredecim annis. Et hac oī non quidem praesumpsisse regi dicere, sed de his hominibus.

conscripsum reliquisse librum, ac sibi mortem
consciuisse, & propterea regem in anxietatem
maximam peruenisse. Deinde ad verbum hæc
refert. Itaq; rogatus rex, ut ad requiem & tu-
tamen eorū fecerneret civitatem, desertā urbem
qua fuerat pastorum, nomine Auarim, præbuit
eis. Est autem hæc civitas secundum theologiam
antiquam, Typhonis. Porro illi in hanc ingressi,
& locum hunc ad rebellandum optimum, du-
cem sibi met quendam Heliopolitanorum Pontifi-
cum Osarsiphum constituere, & huic se obedire
in omnibus iuraverunt. At ille primum quidem
eis legē posuit, ut neq; deos adorarēt, neq; ab ani-
malibus, qua præcipuè sacra apud Aegyptios e-
rant se penitus abstinerent: nulliq; copularentur
nisi cum quibus fœdus habere videbantur. Hæc
autē sentiens, & alia plura, maxime Aegyptio-
rum consuetudinibus, inimica, præcepit multo o-
pere muros edificari civitatis: & ad bella præpa-
rari contra Amenophin regem. Ipse verò assu-
mens secum etiam alios sacerdotes & macula-
torum quosdam, misit legatos ad pastores: qui v-
debantur à Themuse rege depulsi ad Hierosoly-
morum urbē: causas suas & aliorū qui simul fue-
rant exhonorati significās, & poscens ut pariter
cōtra Aegyptum castrametarentur. promisitq; eos
fore venturos: primū quidē in Auarim progeni-
torum suorū provinciam, & necessaria populi
abundātius exhibēda: pugnaturos. antē opportuno
temp

tempore & prouinciam facillime subdituros. Illi verò latitia cumulati, omnes alacriter vsque ad ducēta milia virorum pariter sunt egressi: & non post multum ad Auarim vsq; venerē. Amenophis autem Aegyptiorū rex, dum illorum audisset inuāsiōnem, nō mediocriter perculsus est, dum recordaretur quod ei prädixerat Amenophis Papy. Et primū quidem cōgregans Aegyptiacam plebem, factō consilio cum principibus eorum animalia sacra, & quae praecipue à sacerdotibus honorabantur ante premisit: & sacerdotibus particulariter iussit, vt simulachra eorum caute celaret. Filium verò Sethonē, qui etiā Ramesses à Rampse patris nomine vocabatur, cū quinq; esset annorū, apud suū cōmēdauit amicū. Ipse verò transiens cum alijs Aegyptijs, vsq; ad trecēta milia virorū, bellatoribus viris occurrēs, cōgressus nō est. Putās enim semetipsum contra Deum pugnare, retrorsum reuersus venit ad Memphim: & sumēs Apim & alia sacra, mox in Aethiopiam cum vniuersis nauibus & multitudine venit Aegyptiorū. Per gratiam nauque erat ei subiectus Aethiopum rex: propter quod suscipiens etiam populum vniuersum, praebuit alimēta hominibus necessaria, quae prouincia ministrabat: & ciuitates ac vicos, qui ad fatale illud tredecim annorū exilium sufficerent. Et in Aethiopia quidē haec gesta sunt. Solymita verò descendentes cū viris pollutis Aegyptiorū, sic pessime

pessime hominibus visi sunt, ut eorum victoria
 esset pessima his, qui tunc eorum impietates inspi-
 ciebant. non solum etenim civitates & vicos conere-
 manere, sacrilegia facientes, & deorum idola de-
 nuntiantes, sed etiam ipsa sacra animalia qua co-
 lebantur crudelissime discerpserunt, perempto-
 res & occisores horum sacerdotes atque prophetas
 esse cogentes, quas etiam expellebant nudos. Di-
 citur itaque, quod politiam & leges eis composuit
 sacerdos quidam, genere Heliopolites, nomine
 Osarsiphus, vocatus ex nomine Osireos Heliopo-
 litani dei: qui dum conversus fuisset ad hoc genus,
 mutavit nomen & vocatus est Moses. Quia igitur
 Aegyptij de Iudaeis ferunt, haec sunt. Sed & multa
 brevitatis causa, praetereo. Dicit autem rursus
 Manethon, quia postea Amenophis, ex Aethiopia
 digressus est cum magna virtute: simul & filius
 eius Rampses, & ipse habens magnum exerci-
 tum. Et congressi contra pastores atque pollutos
 vicerunt eos: & multis casibus persecuti sunt eos
 usque ad Syria fines. Haec equidem & huiusmodi
 Manethon conscripsit. Quia vera anilia loqui-
 tur, deliramenta atque mentitur, aperta ratione mon-
 strabo: illud primo distinguens, quod postea refe-
 rendum est. Is enim concessit nobis, atque profusus,
 est, quod ab initio non fuerint Aegyptij genera-
 sed extrinsecus illuc advenissent, & Aegyptum
 obtinuisse, & ex ea rursus egressi sint nostri
 progenitores. Quod verum nobis postea pertracta-

non sunt Aegyptij corpore debilitati: & quod ex
 his non fuit Moses, qui populum e duxit ex Aegy
 pto, sed ante multas generauones extitit, per ea
 qua ipse dixit, conabor ostendere. Primam itaq;
 causam posuit signi et ridicula. Rex enim, inquit
 Amenophis concupiuit uidere deos. Quos putat
 siquidem qui apud eos solenes erant, Bouem, &
 Hircu, & Crocodilos, & Cynocephalos, videbat.
 caelestes autem quomodo poterat? & cur hoc ha
 buit desideriu? quia utiq; & prior rex alter hos
 viderat? Ab illo ergo audiens, quales essent, &
 quemadmodum eos vidisset, noua nequaquam
 egebat arte: sed forte sapiens erat illi vates, per
 quem hac rex posse agere confidebat. Quod si
 ita fuisset, quomodo impossibiliu concupiscentia
 non praesciuit? non enim euenit quod voluit. Pro
 inde quam rationem habere potuit, ut propter
 mutilos aut leprosos & inuisibiles essent? Irascu
 tur enim propter impietates, non propter corporu
 vitia. Deinde tam multa milia leproforum
 & male habentiu, una penè hora quomodo fuit
 possibile congregari? aut quomodo rex non obe
 diuit vati? Ille nanque praecipit debiles Aegy
 ptios exilio deportari, hic autem eos ad sectio
 nes lapidum destinauit, tanquam operarijs in
 digens, & non purgare provinciam volens. At
 autem quod vates semetipsum peremit, prae
 dens decorum iram, & qua erant in Aegypto fu
 tura, & conscripuit librum regi reliquit. Proin

de quomodo ab initio vates etiam suum interitum non praesciuit? quomodo non repente regi cōtradixit volenti videre deos? aut qua ratione timebat, iam non sui temporis calamitates? aut quid nam grauius imminebat, quod morte praeniret? Quod verò inter omnia stultius est videamus: Audiens enim hac, inquit, & de futuris iam metuens, debiles illos quibus Aegyptum purgare debuerat, neque tunc de provincia pepulit: sed rogantibus eis, sicut ait, ciuitatem dedit dudum à pastoribus habitatam: quae vocabatur Auaris. Ad quam congregati, principem, inquit, delegere ex sacerdotibus Heliopolitanis: qui eū legem posuit, vt neq; deos adorarent, neq; ab Aegyptiaca festiuitatis animalibus abstinerent, sed omnia perimerent, atq; consumerent, nulliq; penitus miscerentur: nisi cum quibus coniurati esse videbantur: & iureiurando multitudine obligata, quatenus in eis legibus perdurarent, Auarim ciuitatem munitam contra regem dicit eos bello sumpsisse. Adiecit autem, quia misit Hierosolymam rogans illos pro auxilijs exhibendis, & daturum Auarim compromittens, quae foret ex Hierosolymis voluntium exire maiorum: & ex qua procedentes omnem Aegyptum obtinerent. Deinde subiungit illos quidem venisse cum ducentis milibus armatorū. Regem verò Amenophin Aegyptiorum, cum pollet repugnare deo, mox ad Aethiopiam refugisse

gisse, & Apim cum alijs sacris animalibus de-
 nexisse. Hierosolymitas verò inuasiōe facta, &
 ciuitates depopulatos, & templa concremasset,
 & equestres peremisse refert: & nulla iniquita-
 te aut crudelitate abstinuisse. Qui verò politia
 & leges eis exhibuit. Sacerdos, inquit, erat gene-
 re Heliopolites, nomine Orsaspheus, vocatus ab
 appellatione Osireos Heliopolitani dei: & muta-
 to nomine dictus postea Moses. Tertiodecimo ran-
 to anno Amenophin, postquā regno pulsus est, ex
 Aethiopia profectum cum multis milibus dicit:
 & congressum cōtra pastores atq; pollutos, ha-
 bita cōflictione, vicisse. & multos interficientē,
 usq; ad fines Syria persecutū. In his iterum non
 intellexit siue verisimilitudine se mentiri. Lepro-
 si nanq; & cū eis multitudo collecta, debitorū, li-
 cet primitus irascerentur regi, circa se, utique
 talia faciēti, secundū praeuisionē vatis, tamē
 eum à sectione lapidum sunt egressi, & prouin-
 ciā percepere, omnes circa eum mitiores effecti
 credendi sunt. Porro si adhuc & illum odio ha-
 bebant, seorsum magis insidiari potuissent, non
 omnibus bellū inferre, cū scilicet plurimi existen-
 tes multorum illic cognationes haberent. Pra-
 inde etiam si contra homines pugnare decreue-
 re, non tamen contra deos impietatem gerere
 praesumebant, nec contraria suis agere legibus,
 in quibus educati esse noscuntur. Oportet itaque
 nos Manethiani gratias agere: quoniam huius

Iniquitatis principes dicit, non eos quæ ex Hiero-
 solyma sunt egressi, sed illos ipsos Aegyptios esse
 probat; & maxime sacerdotes, atq; iurisiurandi
 vincula illorum multitudine condempnisse. Illud au-
 tem quomodo non irrationabile est? Domesticorum
 quidē et amicorum nemo cum illis rebellavit,
 nec periculi belli particeps factus est: sed mi-
 sere maculatos ad Hierosolymam, ut ab eis au-
 xilia poscerent. Quanam amicicia aut societate
 intercedente? hostes enim magis erant, & mori-
 bus plurimum differēbant. At illi confestim, ut
 ait, vocantibus more gesserunt, nepe inducti possi-
 tationibus, quod Aegyptum occupaturi essent.
 Quasi ipsi non admodum eius regionis gnari esset,
 ex qua per vim pulsi fuerant: qui si tum miseram
 aut egenam vitam egissent, merito fortasse nego-
 tium aggressi essent. Cum autē urbem habitarent
 fortunatam, & agrum amplum meliorem Aegypti
 tolerent, quid tandem erat, cur ob veteres hostes,
 eosq; corporibus affectis, quales nemo domesti-
 cos ferat, periculum adirent: neq; enim futura re-
 gis fugam præsciebant: nam, ut ipse dixit filius
 Amenuphis cum trecentis milibus ad Pelusium oc-
 currebat: & hoc quidē omnino sciebāt qui pro-
 ficiscebantur: mutationē verò propositi & fugā
 unde coniectare poterant? Deinde occupatis hor-
 reis Aegypti, multa mala fecisse ait Hierosoly-
 mitanum exercitum: atque hac eis exprobrat:
 quasi non hostes eos induxisset: aut quasi hac sint

aliunde accito militi obijcienda, cum eadem ante
 aduentum eorum fecissent, facturosque se iurassent
 ipsi Aegyptij. Quinetiam aliquanto post Ame-
 nuphi hostes aggressus praelia vicit: fusosque ac
 fugatos Syriam usque persecutus est, adeo scilicet
 Aegyptus est omnibus undecumque invadentibus
 captu facilis: & qui tunc ea iure belli potiebantur,
 cum scirent Amenuphin vivere, neque aditus
 ab Aethiopia comminuerant, multas ad hoc com-
 moditates habentes, neque aliqui copias contra-
 xerant. Ille vero usque Syriam trucidans eos (ut
 ait) persecutus est per arenosa & inaquosa loca.
 Scilicet ea vel quieto exercitu transire expeditum
 est. Igitur autore Manethone neque ex Aegypto
 genus nostrum oriundum est, neque illinc aliqui ad-
 mixti sunt. Leprosorum enim & morbidorum mul-
 tos in lapidicinis perisse verisimile est, multos in
 praelijs, plurimos vero postremo & in fuga. Su-
 perest ut de Moysse illi contradicam. Hunc virum
 mirandum Aegyptij & divinum existimant, sed
 non sine blasphemia incredibili sibi vindicare co-
 nantur: dicentes Heliopoliten esse verum sacerdotem,
 ob lepram cum alijs pulsum. Ostenditur autem in
 ratione temporum, D X V I I I. annis prior fuisse,
 & patres nostros ex Aegypto in regionem quam
 nunc tenemus eduxisse. Quod vero eiusmodi
 calamitatis corpus expertus habuit, ipsius dicta
 indicat. Leprosis enim & oppidis & vicis inter-
 dixit, ut seorsum in lacero vestitu agant: & cum
 qui

qui eos attigisset, aut sub idem tectum successisset pro impuro habet. Quin etiam si eo morbo liberari, & in pristinum vestitum contingat, prescripsit certas purificationes & mundationes, & fontanarum aquarum & canacrarum & vinum pilorum abrasiones & cetera, & variis sacrificiis per actum, tum demum sanctam urbem adambulam. Atqui contra par erat qui talē calamitatē expertus esset providentiā aliquā ac humanitatē exhibere simili infortunio pressis. Non solum autē de leprosis sic leges tulit, sed ne minima quidem corpora parte mutilatos ad sacrarum curam admisit. Sed etiā si iam sacerdoti aliquid tale accidisset, honore eū priuavit. Quomodo igitur verisimile est illū has aduersas semetipsum cum opprobrio suo damnoque tulisse leges? Quis & nomen valde incredibiliter mutauit. Osarsiph enim (inquit) vocabatur. Hoc ad transmutationem nihil quadrat. Verū autē nomen significat ex aqua servatum Mosen. Nam aquam Aegyptij Moy vocant. Satis igitur declaratum existimo, quod Manethon quatenus veteris scripta sequitur, non multum de veritate aberrat. Vbi vero ad vulgares fabulas se vertit, aut absurde eas confingit, aut in odium gentis loquentibus credit. Post hunc inquirere libet in Cherenonem. Hic enim Aegyptiacam se scribere historiā professus, addens idē nomē regi quod Manethon, Amenophin, & filiū eius Rhamessē, ait Isidem in fornem Amenophi apparuisse,

ruisse, incusantō, quod templū suū per bellum dirutū esset., Phrisiphautem verō sacra scribā dī-
xisse, si a polibus hominibus Aegyptum repur-
get, liberandum eum, à nocturnis terroribus: atq;
ita delectu visioforum, morbosissimū habitū,
C C L. millia ē finibus eiecta, Duces verō eorum
fuisse scribas Moysen & Iosephū, quē etiam sacra
scribam fuisse: Aegyptia verō eis nomina esse,
Mosi Tisubē, Iosepho Petesepthi. Hos Pelusiū ve-
nisse, ibiq; offendisse C C C L X X X. milia ab
Amenophi relicta, quā is in Aegyptū transferre
noluerat: cum his iēto federe, contra Aegyptum
expeditionē habitam. Amenophin autē nō expe-
ctato impetu eorū, in Aethiopiā fugisse, relicta
vacore grauida: quā delitescētē, in quibusdam
spelūcis, enixa puerū nomine Messerē: eū postea
quam ad virilem aetate pervenisset, expulisse Iu-
deos in Syriam numero circiter ducenta millia,
& patrē Amenophin ex Aethiopia recepisse. Et
haec quidē Charemon. Reor autē ex his ipsis, quae
dicta sunt amborū vanitatem apparere. Si quid
enim veritatis subesset, impossibile erat in tan-
tum eos discrepare. At qui mendacia cōponunt,
nō aliorū scriptis consona scribunt, sed quae ipsis
libet confingunt. Ille igitur regiam cupiditatem
videndi deos, ait intus fuisse pollutos ejiciēdū.
Charemon autē suū de Ifide somniū finxit: &
ille quidem Amenophin dixit indixisse regi pur-
gationē: hic verō Phrisiphautem. Iam multitu-
dinis

agis numerumque belli congruit, illis octuaginta
 milia referret, hoc ducenta quatuaginta.
 Præterea Manethon primam in lapidinas ele-
 flos pollatos, deinde ad Auarim habitandā tra-
 ductos, ac reliqua Aegypto bello vexata, tum
 denum acciisse deis & videretis prout auxilia:
 Cherontes, Aegypti decedens ex ore Pelusiam
 invadisse, necnon & Aegyptiæ militum hominum ab-
 Antiochi velut locum ad eum advenire Aegyptum
 invadisse. Antiochi quoque in Aethiopiam fugisse.
 Quod vero egrogium est, hoc vellet quidam
 & unde prius superveniret, hoc exterrere dicit,
 Aegyptio an exterrere: neq; causam indicat;
 ob quam eos rex in Aegyptum invadere voluit:
 qui de Iopros & Iside feminis confinxit, Moysi
 vero & Iosephum, quasi eodem tempore si-
 cipitibus Cherontes adveniret, & quidem quā-
 sibi utantur, aut Moysi defuncti, quare fuit
 universi cuncti septuaginta. Quin & Rhodenses
 Amichon filius, secundum Manethon quidam auto-
 doque belli ab Antiochi patre & Cherontes
 dum exulatores a clasibus in Aethiopiam. Tunc
 de singulis post partem dicit in Iphitonia quā-
 dam metā, & postea prælio victor, & Indos
 in Syriam expellere numero circiter CC. milia.
 Ofacilitate: neq; enim prius quinque erant Mo-
 CCLXX milia dicit, neque quomodo
 CLXX milia perierint, ad actum velut dicit,
 ad ad Kamessas in Aegyptum. Quod vero ma-
 1000

tempore & provinciam facillime subdidit. Illi vero letitia cumulari, omnes dilacriter usque ad ducenta milia virorum pariter sunt egressi: & non post multum ad Auarim usque venerunt. Amenophis autem Aegyptiorum rex, dum illorum audisset invasionem, non mediocriter perculsus est, dum recordaretur quod ei prädixerat Amenophis Papy. Et primum quidem congregans Aegyptiacam plebem, facto consilio cum principibus eorum animalia sacra, & quae precipue à sacerdotibus honorabantur ante prae-misit: & sacerdotibus particulariter iussit, ut simulachra eorum caute celaret. Filium vero Sethonē, qui etiā Ramesse à Rampse patris nomine vocabatur, cum quinque esset annorum, apud suū cōmēdavit amicū. Ipse vero transiens cum alijs Aegyptijs, usque ad trecenta milia virorum, bellatoribus viris occurrentes, cōgressus non est. Putās enim semetipsum contra Deum pugnare, retrorsum reuersus venit ad Memphim: & sumēs Apim & alia sacra, mox in Aethiopiam cum vniuersis nauibus & multitudine venit Aegyptiorum. Per gratiam nauis erat ei subiectus Aethiopum rex: propter quod suscipiens etiam populum vniuersum, prae-buit alimēta hominibus necessaria, quae provincia ministrabat: & ciuitates ac rivos, qui ad fatale illud tredecim annorum exilium sufficerent. Et in Aethiopia quidē haec gesta sunt. Solymita vero descendentes cum viris pollutis Aegyptiorum, sic pessime

pessime hominibus visi sunt, ut eorum victoria
 esset pessima his, qui tunc eorum impietates inspi-
 ciebant. non solum etenim civitates & vicos conera-
 manere, sacrilegia facientes, & deorum idola de-
 nastantes, sed etiam ipsa sacra animalia quae con-
 lebantur crudelissime discerpserunt, perempto-
 res & occisores horum sacerdotes atque prophetae
 esse cogentes, quas etiam expellebant nudos. Di-
 citur itaque, quod politiam & leges eis composuit
 sacerdos quidam, genere Heliopolites, nomine
 Osarsiphus, vocatus ex nomine Ostreas Heliopo-
 litavi dei: qui dum conversus fuisset ad hoc genus,
 mutavit nomen & vocatus est Moses. Quae igitur
 Aegyptij de Iudaeis ferunt, haec sunt. Sed & multa
 brevitatis causa praetereo. Dicit autem, rursum
 Manethon, quia postea Amenophis, ex Aethiopia,
 digressus est cum magna virtute: simul & filius
 eius Rampses, & ipse habens magnum exerci-
 tum. Et congressi contra pastores atque pollutos
 vicerunt eos: & multis caesis persecuti sunt eos,
 usque ad Syria fines. Haec equidem & huiusmodi
 Manethon conscripsit. Quia verò anilia loqui-
 tur, delirameta, atque mentitur, aperta ratione non
 Strabo: illud primo distinguens, quod postea refe-
 rendum est. Is enim concessit nobis, atque professus
 est, quod ab initio non fuerint Aegyptij genera-
 sed extrinsecus illuc advenissent, & Aegyptum
 obtinuisse, & ex ea rursus egressi sint nostri
 progenitores. Quae verò nobis postea permixti

non sunt Aegyptij corpore debilitati: & quod ex
 his non fuit Moses, qui populum e duxit ex Aegy
 pto, sed ante multas generationes extitit, per ea
 quae ipse dixit, conabor ostendere. Primam itaq;
 causam posuit signi et ridiculam. Rex enim, inquit
 Amenophis concupiuit videre deos. Quos putant
 siquidem qui apud eos solenes erant, Bouem, &
 Hircum, & Crocodilos, & Cynocephales, videbat.
 coelestes autem quomodo poterat? & cur hoc ha
 buit desiderium? quia utiq; & prior rex alter hos
 viderat? Ab illo ergo audiens, quales essent, &
 quemadmodum eos vidisset, noua nequaquam
 egebat arte: sed forte sapiens erat illi vates, per
 quem hac rex posse agere confidebat. Quod si
 ita fuisset, quomodo impossibili concupiscentiam
 non praesciuit? non enim euenit quod voluit. Pro
 inde quam rationem habere potuit, ut propter
 mutilos aut leprosos & inuisibiles essent? Irascun
 tur enim propter impietates, non propter corpo
 rum vitia. Deinde tam multa milia leproforum
 & male habentium, vna penè hora quomodo fuit
 possibile congregari? aut quomodo rex non obe
 diuit vati? Ille nanque praecepit debiles Aegy
 ptios exilio deportari, hic autem eos ad sectio
 nes lapidum destinauit, tanquam operarijs in
 digens, & non purgare provinciam volens. At
 autem quod vates semetipsum peremit, praeui
 dens deorum iram, & quae erant in Aegypto fu
 tura, & conscripserat librum regi reliquit. Proin

de quomodo ab initio vates etiam suum interitum non praesciuit? quomodo non repente regi cōtradixit volenti videre deos? aut qua ratione timebat, iam non sui temporis calamitates? aut quid nam grauius imminebat, quod morte praeniret? Quod verò inter omnia stultius est videamus: Audiens enim hac, inquit, & de futuris iam metuens, debiles illos quibus Aegyptum purgare debuerat, neque tunc de provincia pepulis: sed rogantibus eis, sicut ait, ciuitatem dedit dudam à pastoribus habitatam: qua vocabatur Auaris. Ad quam congregati, principem, inquit, delegere ex sacerdotibus Heliopolitanis: qui eis legem posuit, vt neq; deos adorarent, neq; ab Aegyptiaca festiuitatis animalibus abstinerent, sed omnia perimerent, atq; consumerent, nulliq; penitus miscerentur: nisi cum quibus coniurati esse videbantur: & iureiurando multitudine obligata, quatenus in eis legibus perdurarent, Auarim ciuitatem munitam contra regem dicit eos bello sumpsisse. Adiecit autem, quia misit Hierosolymam rogans illos pro auxilijs exhibendis, & daturum Auarim compromittens, qua foret ex Hierosolymis voluntium exire maiorum: & ex qua procedentes omnem Aegyptum obtinerent. Deinde subiungit illos quidem venisse cum ducuntis milibus armatorum. Regem verò Amenophin Aegyptiorum, cum pollet repugnare deo, mox ad Aethiopiam refugisse

gisse, & Apim cum alijs sacris animalibus de-
 nexisse. Hierosolymitas verò inuasionem facta, &
 ciuitates depopulatos, & templa concremassse,
 & equestres peremisse refert: & nulla iniquita-
 te aut crudelitate abstinuisse. Qui verò politia
 & leges eis exhibuit, sacerdos, inquit, erat gene-
 re Heliopolites, nomine Orsaphus, vocatus ab
 appellatione Osireos Heliopolitani dei: & muta-
 to nomine dictus postea Moses. Tertiodecimo ve-
 rò anna Amenophin, postquàm regno pulsus est, ex
 Aethiopia profectum cum multis milibus dicit:
 & congressum cōtra pastores atq; pollutos, ha-
 bita cōflictione, vicisse. & multos interficientē,
 usq; ad fines Syria persecutū. In his iterum non
 intellexit siue verisimilitudine se mentiri. Lepro-
 si nanq;, & cū eis multitudo collecta, debitū, li-
 cet primitus irascerentur regi, circa se. utique
 talia faciēti, secundū pramonitionē vatis, tamē
 eum, à sectione lapidum sunt egressi, & provin-
 ciā percipere, omnes circa eum mitiores effecti
 credendi sunt. Porro si adhuc & illam odio ha-
 bebant, seorsum magis insidiari potuissent, non
 omnibus bellū inferre, cū scilicet plurimi existen-
 tes, multorum, illic cognationes haberent. Pro-
 inde etiam si contra homines pugnare decreue-
 re, non tamen contra deos impietatem gerere
 presumebant, nec contraria suis agere legibus,
 in quibus educati esse noscuntur. Oportet itaque
 nos Manethoni gratias agere: quoniam huic

Iniquitatis princeps dicit, non eos quod ex Hiero-
solymsa sunt egressi, sed illos ipsos Aegyptios esse
probat, & maxime sacerdotes, atq; iurisiurandi
vincula illorū multitudine contempsisse. Illud au-
tem quomodo non irrationabile est? Domestico-
rum quidē et amicorū nemo cum illis rebellauit,
nec periculorū bellī particeps factus est: sed mi-
sere maculatos ad Hierosolymsam, ut ab eis au-
xilia poscerent. Quānam amicitia aut societate
intercedente? hostes enim magis erāt, & mori-
bus plurimum differebant. At illi confestim, ut
ait, vocantibus more gesserūt, nepe inducti polli-
citationibus, quāvis Aegyptiū occupatūri essent.
Quasi ipsi nō admodū eius regionis gnari esset,
ex qua per vim pulsi fuerant? qui si tūc miserā
aut egenam vitā egissent, merito foras nēgo-
ziū aggressi essent. Cum autē urbem habitarent
fortunatam, & agrū ampliū meliorem Aegyptū
colerent, quid tandem erat, cur ob veteres hostes,
eosq; corporibus affectis, qualis nemo domesti-
cos ferat, periculū adirent? neq; enim futurā re-
gis fugam praeſciebant: nam, ut ipse dixit filius
Amenuphis cum trecentis milibus ad Pelusiū oc-
currebat: & hoc quidē omnino sciebāt qui pro-
ficiscebantur: mutationē verò propositi & fugā
unde coniectare poterant? Deinde occupatis hor-
reū Aegypti, multa mala fecisse ait Hierosoly-
mitanum exercitum: atque hac eis exprobrat:
quasi nō hostes eos induxisset: aut quasi hac sint

aliunde accito militi obijcienda, cum eadem ante
 aduentum eorum fecissent, facturosque se iurassent
 ipsi Aegyptij. Quinetiam aliquanto post Ame-
 nuphi hostes aggressus praelio vicit: fusosque ac
 fugatos Syriam usque persecutus est, adeo scilicet
 Aegyptus est omnibus undecumque inuadentibus
 captu facilis: et qui tunc ea iure bello potiebantur,
 cum scirent Amenuphin viuere, neque aditus
 ab Aethiopia comminuerant, multas ad hoc com-
 moditates habentes, neque aliqui copias contra-
 xerant. Ille vero usque Syriam trucidans eos (ut
 ait) persecutus est per arenosa et inaequalia loca.
 Scilicet ea vel quieto exercitu transire expeditum
 est. Igitur autore Manethone neque ex Aegypto
 genus nostrum oriundum est, neque illinc aliqui ad-
 mixti sunt. Leprosorum enim et morbidorum mul-
 tos in lapidicinis perisse verisimile est, multos in
 praelijs, plurimos vero postremo et in fuga. Su-
 perest ut de Moyse illi contradicam. Hunc virum
 mirandum Aegyptij et diuinum existimant, sed
 non sine blasphemia incredibili sibi vindicare con-
 quantur: dicentes Heliapoliten esse verum sacerdotem,
 ob lepram cum alijs pulsum. Ostenditur autem in
 ratione temporum, D X V I I I. annis prior fuisse,
 et patres nostros ex Aegypto in regionem quam
 nunc tenemus eduxisse. Quod vero eiusmodi
 calamitatis corpus expers habuit, ipsius dicta
 indicat. Leprosi enim et oppidis et vicis inter-
 dixit, ut seorsim in lacero vestitu agant: et eum
 qui

qui eos attingeret, ante sub idem scilicet successisset
 fore pro imputo habet. Quin etiam si eo morbo li-
 berari, & in pristinum vestitum contingat, pre-
 scripsit certas purificationes, mundationes, &
 fontanarum aquarum lavacra; & omnium pilorum
 abrasiones multasque & variis sacrificijs per actus
 cum demum sanctam urbem adveniam. At qui con-
 tra per erat qui talē calamitatē expertus esset
 providentiā aliquā ac humanitatē exhibere si-
 milis infortunio pressus. Non scilicet autē de leprosis
 sic leges tulit, sed ne minima quidē corpora par-
 te mutilatos ad sacrarū curā admiserit. Sed etiā si
 iam sacerdoti aliquid tale accidisset, honore eū
 privavit. Quomodo igitur verisimile est illū has
 adversus semetipsum cum opprobrio suo dam-
 noque tulisse leges? Quin & nomen valde incre-
 dibiliter mutavit. Osarsoph enim (inquit) voca-
 batur. Hoc ad transformationem nihil quadrat.
 Verū autē nomen significat ex aqua servatum
 Mosē. Nam aquam Aegyptij Moy vocant. Sa-
 tis igitur declaratum existimo, quod Manethon
 quatenus veterū scripta sequitur, non multum à
 veritate aberrat. Vbi verò ad vulgares fabulas
 se vertit, aut absurdē eas confingit, aut in odium
 gentis loquentibus credit. Post hunc inquirere li-
 bet in Cherephonem. Hic enim Aegyptiacam se
 scribere historiā professus, addens idē nomē regis
 quod Manethon, Amenophin, & filiū eius Rha-
 messen, ait Isidoro in somnis Amenophi appa-
 risse,

misse, incusantē, quod templū suū per bellum dē-
 runtū esset. Phrisiphautem verō sacrū scribā dī-
 xisse, si à pollutis hominibus Aegyptum repur-
 get, liberandum eum à nocturnis terroribus: atq;
 ita delectu vitiosorum, morbiderumque habitō,
 C C L. millia ē finibus eiecta. Duces verō eorum
 fuisse scribas Moſen & Iosephū, quē etiam sacrū
 scribam fuisse: Aegyptia verō eū nomina esse,
 Moſi Tisithē, Iosepho Petesephi. Hos Pelasgū ve-
 niſſe, ubiq; offendisse C C C L X X X. millia ab
 Amenophi relicta, quā in Aegyptū transferre
 noluerat: cum hu iſto federe, contra Aegyptum
 expeditionē habitam. Amenophin autē nō expe-
 ctato impetu eorū, in Aethiopiā fugisse, relicta
 uxore grauida: quā delitescētē, in quibusdam
 spelūcis, enixā puerū nomine, Messenē: eū postea-
 quam ad virilem aetate peruenisset, expulſſe Iu-
 daeos in Syriam numero circiter ducenta millia,
 & patrē Amenophin ex Aethiopia recepisse. Et
 hac quidē Charemon. Reor autē ex his ipsis, quae
 dicta sunt amborū vanitatem apparere. Si quid
 enim veritatis subesset, impossibile erat in tan-
 tum eos discrepare. At qui mendacia cōponunt,
 nō aliorū scriptis consona scribunt, sed quae ipsis
 libet confingunt. Ille igitur regiam cupiditatem
 videndi deos, ait intempum fuisse palatos eiectē dī.
 Charemon autē, sum de Ifide summiū finxit: &
 ille quidem Amenophin dixit indixisse regi pur-
 gationē: his verō Phrisiphautem. Iam multitu-
 dinis

-dignis numeris, sane belle congruit, illo octuaginta
 -va millia referebat, hoc ducenta quinquaginta.
 -Præterea Manethoni primum in lapidicinas ele-
 -ctos, pollacos, deinde ad Aiacum habitandâ trā-
 -ductos, ac reliqua Aegyptus bello vexata, tum
 -denum acciuisse dixit id Herodotus militis auxilia:
 -Cheremon, Aegyptus deinde ex circa Pelusium
 -intensiisse trecenta octuaginta millia hominū ab
 -Amasophi relictos, eorum dōs rursus Aegyptiā
 -duci iussit: Amasophi, in Æthiopiā fugisse.
 -Quod verō egrogium est, hoc illi quidē quādam
 -et vnde trās superminitissus exordium dedit,
 -Aegyptiis ac externis: neq; causam indicant,
 -ob quam eos rex in Aegyptiā iudicare voluit:
 -qui de Iopros et Iside feminā confinxit. Moysi
 -verō et Iosephum, quāsi eodem tempore fideli
 -expulsionē Cheremon adiunxit, et quidē quā-
 -dam utriusque mox Moysi defuncti, quātis sub
 -unni ferē annis septuaginta. Quā et Rhannessas
 -Amasophi filius, secundū Manethonē quidē alio-
 -de super bello abegit, et cum patre et cum re-
 -dunt exul de super a clappu in Æthiopiā. Sic de
 -deu singis et post partu dicit in Ispetantē quā-
 -dam natū, et postea pralio victor, et Indos
 -in Syriā expellere numero circiter CC. millia.
 -O facilitate: neq; enim prius quādam erant illo
 -CCCLXX. millia dicit, neq; quāmollo
 -CLXXX. millia perierint, id actum ceciderint,
 -ad ad Rhannessas trās fugerint. Quod vira ma-
 -

simile mirum est, ne cognoscere quidem ex eo sciet, quisnam vocet Indos, vel utri eorum dat hanc appellationē: illi vero qui L. milibus leprosi-
rū, an his CCC. LXXX. milibus, quae circa Pe-
lusiū erant. Sed stultum fortasse sit redarguere
eos, qui à semetipso redargui sunt, ferēdū enim
erat utique, si ab alijs redarguti fuissent. His
addam Lysimachum, idem quidem habentē cum
predictis argumenti mandacij, verūis enormi-
tate signēti illos vincantem, unde apparet cum
magna odio confinxisset: dicit enim, Quae tempe-
state Bacchoris in Aegypto regnabat: populū In-
dorum, quod essent lepra, scabies, & alijs quibus-
dam morbis infecti, ad tēpla cōfugisse, ut medi-
cata alerētur: vultis autē hominibus morbo cor-
ruptis, sterilitatē in Aegypto accidisse: Bacchoris
vero Aegyptiorū regē ad Ammonē scitatu ora-
cula de sterilitate misisse: Responsum vero à Deo
expugnata esse templa ab hominibus impuri et
impetiginosi in eis templis in loca deserta. Cata-
strophas scabiosas ac leprosas mergendas, tanquam
sole horū. vitem egrosferant: & templa expian-
da: atque ita fore, ut terra fructum ferat. Baccha-
rim autē accepto oraculo, accersitūq; sacerdoti-
bus ac sacrificiis, insisse collectis impuratis, hos
militibus tradi deportandas in desertū: leprosas
verō ac impetiginosas plumbeis laminis involu-
tas in pelagus deiecit: quibus submersis, reliquos
congregatos & in loca deserta expositos esse, ut
perirent.

perirent: eos habito concilio confutasse de seipfis:
 Et nocte superueniente, accensis ignibus ac la-
 ceratis tediis agnasse: sequensq; nocte diuina
 tam, ut nomen propitiū eos seruaret. Insequentē
 vero luce à Mose quodam consiliū datū, irent
 conferti una via, vsq; dūm ad loca culta perue-
 niretur: tum praecepisse eum, ne cui hominum in-
 posterū beneuolū essent, utq; consiliū malū po-
 tuius quam bonū darent: deorumq; templa & al-
 taria quotquot inuenirent euerceret. Quibus cō-
 probatis ac destinatis, multitudinem iter fecisse
 per desertum, ac post multa incommoda tandem
 ad loca culta petentis. Tum vero & hominibus
 iniuriōse tractatis, & fani compilatis ac incen-
 sis, venisse in eam quae uunc Iudaea dicitur: con-
 ditaq; ciuitate hic habitare, urbē uero iōpōonae
 ex re nominatam: aliquando autē post iam an-
 ctos viribus mutasse nomen ut audi probri gra-
 tia, & urbē Hierosolyma, seipfos Hierosolymos
 uocasse. Hic non eundem quem illi inuenit regē,
 sed recentior nomen conuenit: & omisso formio
 ac propheta Aegyptio ad Ammonē abiit de im-
 puginosis & leprosis responsū relaturus: ait
 enim ad templa collectam multitudinem Iudae-
 rum, incertum leprosis ne nomen imponens, an
 quod solos Iudaeos morbus occuparet: dicit enim,
 populus Iudaeorum. Qualis? aduena, an indige-
 na? Cur igitur eos cum fuit Aegypti, Iudaeos
 uocet? Quid si hospites sunt, cur uocemur sunt?

non dicis? Quomodo autem cum rex tam multos
 ex his mari interfisset, reliquos in loca deserta
 eiecisset, tanta multitudo superfuit? aut quomodo
 pertransierunt desertum, et occupauerunt regionem
 quam nunc tenemus: et condiderunt urbem, et
 exstruxerunt templum apud omnes celebre? oportebat autem de Legislatore non solum nomen dice-
 re, sed et genus, quoniam, et ex quibus ortus
 quamobrem verò tales sit inter cunctas aggressus
 sit ferre leges, de diis, etiam erga homines ini-
 stas. Sine enim Aegyptii erant genere, non tam
 facile patres mores mutare potuissent: siue ali-
 da erat, omnino aliquas habebant leges, longa con-
 suetudine observatas. Si igitur de expulso-
 ribus suis iurassent, nunquam se illis fore benevolos, ra-
 tionem non absurdam habuissent. Quod si bellum in-
 ter necium aduersus universas mortales suscep-
 erunt, cum essent (et ipsam) miseri, et omnino
 opes egeni, maxima stultitia non illorum, sed haec
 fingentis ostenditur. Ille namque etiam nomen imposi-
 tu auctor de templorum spoliatione praesumpsit di-
 cere, et hoc postea fuisse mutatum. Murum, quia
 postori quidem turpe fuit talia nomina et obiosum:
 ipsi verò qui fundauere urbem, ornare semetipsos
 etiam vocabulo credidere. Hic autem generosus vir
 pra nimia detractionis impotentia non intellexit,
 Hierosolyma non idem voce Iudaea quod Caraca
 significare. Quid ergo amplius quilibet diceret
 contra mandacium non impudenter exposuimus

Sed quoniam congruam iam magnitudinem suscepit hic liber, aliud faciens principium, cetera presentis operis explanare tentabo.

FL. IOSEPHI

DE ANTIQVITATE

IYDAEORVM CONTRA

Apionem Alexandrinum,

ad Epaphroditum.

Liber II.

PRIOR quidē volumine, charissime mihi Epaphrodite, de antiquitate nostra monstravi, Pbarisū, & Chaldaeorū, Aegyptiorūq; literis satisfaciens. Venit atq; multosq; Graecorū cāscriptores adducens, & meā ē. diuersa disputationē aduersus Numa-riōnē, & Chetronem, & alios quosdam exhibui, nunc autē in istaq; reliquos arguere, qui contra nos aliqua conscripser. Impulsi sum contra Apionem respondere grammaticū, sed tamē assenti hoc oportet officiū. Harum igitur, quae ab eo cāscriptae sunt, alia quidē similia sunt dictis aliorum, alia valde frigida. Plurima verō quandā tantūmodo detractionē habētia, & multam (vt ita dixerim) inerediti probationē, tanquā ab homine cōposita, & meritis praua, & satius vita sua cōporibus impentur. Quia vero

multi hominē propter stultitiā suā his potius
sermonibus capiuntur, quā illis quae multo stu-
dio conscribuntur: Et derogationibus quidē gau-
dent, praconijs verō mordentur, necessarium do-
sci ne hunc quidem inscrutatum relinquere, qui
nos tanquam in iudicio criminatur. Etenim hoc
quodq; plerisq; mortalium insitum video, ut gau-
deant quoties maledicna quispiam ipse sua mala
à laceffito audit. Et quidē nec orationē eius le-
gere facile est, neq; apertē cognoscere quid dicere
velit: sed velut in multa tumulatione ac menda-
tionis perplexitate nunc familia supra pensitatu
de maiorum nostrorum ex Aegypto migratione
affert: nunc incolae Alexandria Iudeos calum-
niatur: insuperq; de sacris templi nostri ceremo-
nijs atq; alijs ritibus nostris acconsationē admi-
scet. Patres igitur nostros nec Aegyptios genero
fuisse, neq; ob laborem corporū aut similem aliam
calamitatem inde pulsos, non mediocriter solum;
sed penē ultra modum, superius à me declaratu
existimo: cāterū quae hic adiūgit Apion, com-
pendio memorabo. Dicit enim in tertio rerum
Aegyptiacarū hac: Moses, ut accepi à grandio-
ribus natu Aegyptijs, Heliopolitanus erat, qui
patrij institutus moribus subdinales precatio-
nes ad septa qualia ciuitas habebat, reduxit: ad
subsolanium autem omnia conuertebat. ita enim
Heliopolis sita est: pro obeliscis verō statuit co-
lumnas, sub quibus eū pelus forma exprimeba-
tur:

ear: umbra verò in eam incidens, repositè per su-
 chum, eundè semper cum sole cursum circumtolue-
 bat. Atq; huiusmodi est admiranda illa huius
 grammatici phrasis. Mendaciū verò eius nō tam
 nostris verbis euidenter coarguitur, quam Mo-
 seos operibus; neq; enim cum primū tabernaculū
 Deo construeret, aut ipse ullam talē formam ei
 iudicet, aut posteros facere praecepit: atq; in quō
 postea templum Hierosolymis construxit Solo-
 mon, omni talis curiositate abstinent, quālē con-
 sruxit Apion. Accipissè autem se dicis à maiori-
 bus nam Moysen Heliopolitanum: scilicet ipse ma-
 ior, sed hic solum habēs, qui per aetate illam fa-
 miliariter honorant. Et de Homero quidē poëta,
 quamvis grāmaticus, nō possit quamam eius sit
 patria certò affirmare, neq; de Pythagora tantū
 nō heri nudius tertius nato: de Mose verò tam
 multis annis illas præcedente tam facile dicer-
 ent, credens saniorum relationi: vnde manifestū
 illam mentiri apparet. Quin & temporū ratio;
 quibus Mose nūc eduxisse lepulos & ceteros ex-
 alandos, stelle concinit iuxta grammaticum hunc
 diligetissimum. Manetho enim regnante Tethi-
 mosi Iudaeas dicit ex Aegyp̄ta discessisse, annis
 CCXGII. antequam Danaus apud Argos
 exularet, Lysimachus autē tēpore Bocchoris re-
 gis. Hoc est ante annos M. DCC. Molan verò &
 alij quidam, ut cuiq; visum est. At verò Apion
 ceteris fide dignior, enūctis illam exitū desinitit

V. 1. Olympiades & huius anni primo: quo, ut
 ait, Bani Carthagine condiderunt. Carthaginiis
 autem mentionem adiecit, ratum argumentum id
 veritatis se habiturum evidentissimum: nec ani-
 matuerit à semetipso adductum, quo coargueretur,
 si enim de hac colonia monumentis Phœnicis
 credendum est, in illis Hiram rex traditur anti-
 quior Carthagine condita iunior plura quam. C. 1.
 de quo superius ex Phœnicis commemoratis præba-
 nit, quod Solomon templi Hierosolymitani, pendi-
 tori amicus fuerit, ut nulla ad templi fabricam
 confulerit. Solomon enim edificavit templum post
 Iudæorum discessionem ex Aegypto annis D. C. x. lxx.
 Porro numerus pulcherrime quædam Lysimachus
 commentus (aut enim C. 1. 1. eorum fuisse millia)
 miram quandam & credibilem reddis causam, cur
 sabbatum nominatus sit. Exacto enim (inquit)
 sex dierum itinere, ingenuis ulceribus affectis sunt
 & hac de causa septenis diebus quiescerunt, incolæ
 res constituto in regione qua nunc Iudæa voca-
 tur: & appellauerunt eam sabbatum sabbatum, fortassis
 Aegyptiorum voce: nam in eorum lingua sabbatum
 vocatur sabbatum. An non igitur vel detra-
 henda hæc nugacitas, vel contra idio habenda
 talis in scribendo impudentia? Apparet enim
 quod omnes ingenuis laborauerint, hominum
 millia ceciderunt & decem. Atqui si erant cæci
 & claudi & moribundi, quales fuisse apionemque
 vnum quidem dixerit, progreus potest fieri, si
 autem

eulem poterant per magnam solitudinem profi-
 cisci, prætereaq; sibi obfistentes vincere popula-
 riter repugnando, nequaquam mineri post sex-
 tam diem inguinis morbo correpti fuissent. Neq;
 enim naturaliter tale quippiam euenire illos agen-
 tibus necesse est, sed plurimorum multum exerci-
 tui deserta semper itinera peragunt, neq; temerè
 ita accidisse verisimile videtur, est enim omnino
 absurdum. At verò mirificus hic Apion sex qui-
 dem diebus eos peruenisse in Iudæam prædixit;
 rursum autem Moſen confenſo monuit, quia Aegy-
 ptum inter & Arabiam situm est, nomine Sa-
 wæus; quadraginta diebus delituisse dicit, indeq;
 descendente Iudæa leges dedisse. At quò quomò-
 do possibile est, eosdem & quadraginta dies in
 deserto ac in aquoso loco manere, & quod in me-
 dio spatium est, id totum sex diebus pertransire?
 Sabbati verò appellationis grammatica ratio,
 quam adfert, multam impudentiam præ se fert,
 vel certe magnam imperitiā. Adnam hæc voces
 Sabbo & Sabbatum, inter se maximè differunt.
 Sabbatum enim secundum Iudæos quies est, ab o-
 mnino opere. Sabbo, verò, ut ille affirmat, Aegy-
 ptij inguinum morbum significat. Tales quædā
 de Moſe & Iudæorum ex Aegypto profectioe
 Aegyptius Apion nomitates finxit, præter aliorū
 cōmentus auctoritatē. Et quid mirum si de nostris
 mentitur patribus? quandoquidem de se ipso con-
 tra mentitus est: & natus in Oasi Aegypti, pri-
 mas

mas iste Aegyptiorum existimatus, verum quidem patriam & genus suum abiuravit: Alexandrinum autem se mentitus, confirmat generis sui prauitatem. Merito igitur quos odit & conuictos insectatur, eos Aegyptios appellat. nisi enim pestimus esse existimaret Aegyptios, semet ex eorum genere haud eximeret: quandoquidem qui se de celebritate patrie iactant, honorificis quidem decus ab ea denominari, coarguunt verò eos, qui prater ius in eandem sese ingerere conantur. Erga nos autem alterutro modo affecti sunt Aegyptii: aut enim ceu gloriabundi cognatos se simulant, aut participes nos infamia sua cooptant. At praeclarus iste Apion videtur contumeliosum nostrum insectationem, quasi mercedem voluisse reddere Alexandrinis, pro data sibi ciuitate: sciensque eorum cum habitatoribus Alexandriae Iudei similitudinem, proposuit quidem illis conuictum facere, vna tamen comprehendit reliquos quoque vniuersos, vtroque impudenter mentions. Videamus igitur, quoniam frus illa gratia & non ferenda, de quibus habitatores Alexandriae Iudeos accusat. Venientes, inquit, è Syria, sedes fixerunt ad importuosum mare, viderunt vicini assultibus. Ergo si locus opprobrium habet, non quidem patrie suae sed tamen quam patriam dicit, Alexandria conuiciatur. Illius enim & maritima ora pars est, vt omnes confirmant ad inhabitandum optima: quam si Iudei per vim oc-

cupa-

expauerunt, ita ut ne post quidem cūcerentur,
fortitudinis eorum argumentum est. Verum Ale-
xander eis locum ad incolendū dedit, & parem
cum ipsis à Macedonibus honorē consecuti sunt.
Nescio autem quid dicturus fueris Apion, si circa
Necropolim habitassent, ac non circa regiam se-
des posuissent, & hodieq; eorum tribus appella-
retur Macedones. Igitur si legit epistolae Ale-
xandri regis, Ptolemaiq; Lagi ac successorum il-
lius Aegypti regum, & columnam stantem Ale-
xandriae ac iura cōtinentem quae Caesar magnus
Iudeis concessit, haec, inquam, si sciens, contrariis
scribere ausus est, malus erat: sui autem nihil ho-
rum nouit, indoctus. Illud quoq; quod se mirari
dicit, quod cum Iudeis essent, Alexandrini vocati
sunt similis insciente est. Omnes etenim qui ad co-
loniam aliquā deuocantur, etsi plurimum ab al-
terutris genere differant, à conditoribus appella-
tionē accipiunt. Et quid opus est de alijs dicere?
nostrorum enim ipsorum hi, qui Antiochiam inha-
bitant, Antiocheni nominantur. Ius enim ciuium
eis dedit conditor Seleucus. Similiter & qui in
Epheso cōmorantur, & alia loca cum ciuibus
exinde natis eandē appellationē habent, haec pra-
ebeatibus eis regni successoribus. Ramanorum uero
clemētia, cunctis non paruulū donū appellationis
suae cōcessit, non solum uiris singulis, sed etiā ma-
ximis gentibus in communi. Hispani denique an-
tiqui, & Tyrrhēni, & Sabini, Romani vocan-
tur.

tar. Si verò hunc modum aufert communis civi-
tatis Apion, destinat semetipsum Alexandrinum
dicere. Natus enim in intima Aegypto, quomodo
erit Alexandrinus, iure civitatis, sicut ipse in no-
bis dicit, ablato? cum solus Aegyptijs nunc orbis
domini Romani, participari cuialibet civita-
tis interdixisse videantur. Hic autem praeclaras
dignitates quas ipse impetrare prohibetur adi-
pisci non valens, calumniari conatur eos qui hac
injustissime perdecere. Non enim propter inopiam
habitorum civitatis, quam studiose edificabat
Alexander, nostrorum aliquos ibi collegit: sed
omnes approbans diligenter ex virtute, ac fide
dignos inveniens, hoc praconium nostris exhi-
bit, cum gentem nostram studeret non medio-
criter honorare. Ait enim Hecataeus, quia pro-
pter mansuetudinem atque fidem, quam ei praebe-
re Iudaei Samariam regionem adiecit, ut eam sine
tributis haberent. Similiter quoque sensit post Ale-
xandrum etiam Ptolemaeus Lagi de Iudaeis in
Alexandria comorantibus. Nam Aegyptiaca eis
castra commisit, arbitratus fide simul eorum et for-
titudine conservanda: et in Cyrene credens se-
curissime regnaturum, et in alijs Libya civitati-
bus, ad ea loca partem Iudeorum habitandi causa
direxerit. Post hunc autem Ptolemaeus, qui Phi-
ladelphus est appellatus, non solum si qui fuere
captivi apud eos nostrorum, omnes absolvit, sed
et pecunias eis sapiens condonavit: et (quod ma-

ordinem istud desiderauit; agnoscere nostras leges,
 & sacrarum scripturarum, uoluntaria conueniuit:
 misitq; rogans destinatis uirum qui ei interpretar-
 entur legem; & ut hæc apprime conscriberen-
 tur, diligentia hæc commisit non quibuscumq; vi-
 ris, sed Demetrium Phaleræum, & Antiochum, &
 Aristum, quorum eruditione sui seculi. Deme-
 trius facile princeps erat, alij uerò habebant cu-
 stodiam corporis sibi creditam, huius cura præfuit.
 Non enim leges, & patrum nostrorum philoso-
 phiam docere conuisceret, sed his ætemas despicie-
 ret, & non potius ualde minaretur. Apion autem
 penè omnes in ordine successores eius Macedo-
 num reges ignorauit habuisse erga nos præci-
 puum familiaritatis affectum. Terentius namq; Pro-
 tectus, qui vocatur Energetes, fortiter obtinens
 Syriam uniuersam, non diu Aegyptiacis pro vi-
 ctoria sollemnitates gratificas immolauit; sed ue-
 niens ad Hierosolymam, multas hostias sicut no-
 stri moris, est Deo gratificauit, dignissimaq; di-
 cauit ornamenta victoria. Philometor autem Pro-
 lectus, & eius uxor Cleopatra, omne regnum
 commiserunt Iudæis: & duces totius fuerunt militiae
 Onias & Dosithemus Iudæi: quoru nominibus de-
 rogat Apion, cum debuisset opera eorum potius
 mitari, & gratias agere, quoniam liberauere
 Alexandriam, cuius cinis uideri uult. Nam dum
 rebellio surrexisset in Cleopatra regno, & peri-
 culum pessimæ perditionis instaret, istoru labore

civitas interitum: penitus est creptis: sed postea, inquit, Onias ad urbem deduxit exercitum parvum, cum esset illic Thermis praefens Romano- rum legatus: quod (ut ita dicam) recte atque iuste factum est. Ptolemaeus enim, qui cognominatus est Phryson, moriente suo patre Ptolemaeo Philometore, egressus est de Cyrae, volens reginam Cleopatram expellere, & filius regis, ut ipse regnum iniuste sibi in se applicaret, propter hoc ergo Onias adversus eum bellum per Cleopatram suscepit, et fide quam habuit circa regem, nequaquam in necessitate defecit. Testis iuxta Domi iustitia eius manifestus apparuit. Nam Phryson Ptolemaeus cum adversum exercitum quidam Onias pugnare presumeret, omnes vero Iudeas in civitate positos cum filiis & vxoribus capiens, nudos atque victos elephantis subiecisset, ut ab eis conculcati deficeret, & ab hoc etiam bestias ipsas inebriasset, in contrariam quam praeparaverat, euenire. Elephantis enim relinquentes sibi appositos Iudeos: impetu facto super amicos eius, multos ex ipsis interemere. Eo post haec Ptolemaeo quidem aspectu veritatis conspectus est, prohibentem se ut illis noceret hominibus. Concubina vero sua charissima (quam alij quidam Ithacā, alij vero Hirenem nominant) supplicante ut tantā impietatem perageret, & concessit, & ex his quae egerat vel acturus erat, penitentiam egit. Unde recte hanc diem Iudaei Alexandria constituti, co-

quod

quod aperte à Deo salutem promerere, celebrare noscantur. Apian autem omnium calumniator etiam propter bellum adversus Phryconem gestum. Iudeos accusare praesumpsit, cum eos laudare debuerit. Is autem etiam ultima Cleopatra regina Alexandrinorum meminit, veluti nobis improbanda, quoniam circa nos fuit ingrata: Et non potuit illam redarguere stultus, cui nihil omnino iniudicia et malorum operum defuit: vel circa generis necessarios, vel circa maritos suos, qui etiam dilexerint eam, vel in communi contra Romanos omnes, et benefactores suos imperatores, quae etiā sororē Arsinoē occidit in templo, nihil sibi nocentem. Peremit autem et fratrem infidels: paternosq; deos, et sepulchra progenitorum depopulata est. Percipiensq; regnum à primo Casare, eius filio et successoris, rebellare praesumpsit. Antoniumq; corrumpens amatorijs rebus et patria inimicum fecit, et infidelē circa suos amicos instituit, alios quidem genere regali spoliatis, alios autem demens ad mala gerenda compellens. Sed quid oportet amplius dici, cum illū ipsum in navali certamine relinquens, id est matritum et parentē communis filiorū, tradere cū exercitu principatum, et se sequi coegit? Nonissime verò Alexandria à Casare capta, ad hoc usq; perducta est, ut saltem hinc sperare se iudicaret, si posset ipsa manu sua Iudeos perimere: eo quod circa omnes crudelis et infidelis extaret.

Ducisite gloriantem nobis non esse, sed quemadmodum dicit Apion, famis tempore Iudaei triticum non est mensa? Sed illa quidem paucis subijt competentem. Nos autem maxime Caesare utimur, teste auxilij, atq; fidei: quae circa eum contra Aegyptios gestimus: necnon et senatus eiusq; consulti, et epistole Caesaris Augusti, quibus nostra merita comprobantur. Has literas Apionem oportebat inspicere, et secundum genera examinare testimonia sub Alexandro facta, et omnibus Ptolemaei, et quae a senatu constituta sunt, necnon et maximis Romanis imperatoribus. Si verum Germanicus frumenta cuncta in Alexandria commorantibus metiri non potuit, hoc indicium est sterilitatis ac penuria frumentorum, non accusatio Iudaeorum. Quid enim sentiant omnes imperatores de Iudaeis in Alexandria commorantibus, palam est: nam administratio tritici nihilo magis ab eis, quam ab alijs Alexandrinis translata est. Maximam vero eis fide olim a regibus datam conservare, id est, fluminis custodiam, totiusq; custodie, nequaquam his rebus indignos esse indicantes. Sed super hoc. Quomodo ergo, inquit, si sunt ciues, eosdem deos quos Alexandrini non colunt? Cui respondeo: Quomodo etiam cum nos sitis Aegyptij, inter aliter utros praelio magno et sine fœdere de religione contenditur? aut certe propterea non vos omnes dicimus Aegyptios, et neq; communiter homines, quoniam bestias ad-

uersan-

versatiles natura solitis, multa diligentia nutriendi? cum generi utiq; nostrorum unum aliq; idem esse videatur. Si autem in vobis Aegyptiis tanta differentia opinionum sunt, quid mirari super his, qui aliunde in Alexandriam adven-
runt, si legibus à principio constitutis, circa talia permanseret? Is autem seditionis causas nobis ap-
ponit: qui si cum veritate ob hoc accusat Iudaeos in Alexandria constitutos, cur omnes non culpa-
re possit, eo quod noscatur habere concordiam? Porro etiam seditionis auctores, quilibet inveniet Apionis similes Alexandrinorum fuisse vires. Donec enim Graeci fuere & Macedones hanc civitatem habentes, nullam seditionem adversus nos gessere, sed antiquis cessere solennitatibus. Cum vero multi-
tudo Aegyptiorum crevisset inter eos, propter cō-
fusiones temporum, etiā hoc opus semper est ad-
ditum. Nostri vero generi permansit purus, ipsi igitur molestia huius fuere principii nequaquam populo Macedonici habente constantiam, neq; pru-
dentiam Gracum: sed cunctis scilicet, mentibus ma-
lis moribus Aegyptiorum, & antiquas inimicitias adversum nos excrevit. E diverso namq; fa-
ctum est, quod nobis improperare praesumunt, nā cum plurimi eorū non opportune his civi-
tatis obtineant, peregrinos vocant eos qui hoc pri-
vilegium ad omnes impetrasse noscuntur. Nam Aegyptiis neq; regū quicquam videtur in civi-
tatis fuisse legitimum, neq; unum quilibet imperato-

rum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani vero semper custodire dignati sunt. Itaque derogare nobis Apion voluit, quia imperatorum non statuamus imagines tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigentibus: cum potius debuerit admirari magnanimitatem modestiamque Romanorum, quorum subiectos non cogunt patria iura transgredere: sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes primum atque legitimum est. Non enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate et violentia conferuntur. Gracis itaque et alijs quibusdam, bonum esse creditur imagines instituere. Denique et patrum et vxorum filiorumque figuras depingentes exultant: quidam vero etiam nihil sibi competitum sumunt imagines: alij vero et seruos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiam principibus ac dominis hunc honorem præbere videantur? Porro autem legislator: non quasi prophetans Romanorum potentiam non honorandam, sed tanquam causam neque Deo neque hominibus vilem despiciens, et quoniam latius animati, multo magis Dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricare. Alijs autem honoribus post Deum colendos non præstibus viros bonos, quibus nos et imperatores et populum Rom. dignum ratum ampliamus. Facimus autem pro eis continuua sacrificia: et non solum quotidianis diebus ex impensa communis amplius Iudæorum talia

celebrantur: verum cum nullas alias hostias ex
 cōmuni, neq; pro filijs peregrinis, solis impetra-
 toribus tantū honorem præcipuum pariter exhi-
 bentur, quē hōmīnū nullū perfoliamus. Hac
 itaq; communiter sacris actio posita sit adversus
 Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt.
 Admiror autem etiam eos, qui et huiusmodi so-
 mitem præbent, id est, Posidonium & Apollo-
 niam Molonij: quāquam accusant quidem nos,
 quod nos eosdem deos cum alijs non colimus:
 intentiones autem patet, & de nostro templo
 blasphemias respondentēs: hoc præcipue se putant
 impie agere, cum sit vultus Iurpistinum libens,
 qualibet ratione notissimū, multo magis de templo
 apud omnes homines notissimo, tanta sanctita-
 te pallēte. In hoc enim sacrario Apion præsum-
 pto edicere, asini caput collocasse Iudæas, & eū
 colere, ac dignum facere tanta religione: & hoc
 affirmare fuisse de pulatū, idem Antiochus Epi-
 phanē & depoliasset templum, & illud caput
 intromissos ex agro composuissent multis pecunijs
 dignum: ad hoc igitur primum quidem respon-
 deo, quoniam Aegyptius vel si alioquin tale quid
 præ nos fuisset, nequaquam debuerat intromitti,
 cum non sit deterius asinus furonibus & hircis
 & alijs, qui sunt apud eos dii. Deinde quomoda-
 non intellexit, operibus increpare de incredulū
 suā mēdacio. Legimus itaq; semper vitari aīstū,
 in quibus sunt sua consistantia. Et quod vni casus

mas iste Aegyptiorum existimatus, verum quidem patriam & genus suum abiuravit: Alexandrinum autem se mentitus, confirmat generis sui prauitatem. Merito igitur quos odit & conuiuijs infestatur, eos Aegyptios appellat. nisi enim pestimos esse existimares Aegyptios, semet ex eorum genere haud eximeret: quandoquidem qui se de celeberrima patriae iactant, honorificum quidem ducunt ab ea denominari, coarguunt verò eos, qui praeter ius in eandem sese ingerere conantur. Erga nos autem alterutro modo affecti sunt Aegyptij: aut enim ceu gloriabundi cognatos se simulant, aut participes nos infamia sua cooptant. At praclarus iste Apion videtur contumeliosam nostrum infestationem, quasi mercedem voluisse reddere Alexandrinis, pro data sibi ciuitate: sciensque eorum cum habitatoribus Alexandriae Iudeis similitudinem, proposuit quidem illis conuiuium facere, vna tamen comprehendit reliquos quoque vniuersos, utrobique impudenter mentionis. Videamus igitur, quanam sint illa grania & non ferenda, de quibus habitatores Alexandriae Iudeos accusat. Venientes, inquit, è Syria, sedes fixerunt ad importuosum mare, vndarum vicinis assultibus. Ergo si locus opprobrium habet, non quidem patriae suae sed tamen quam patriam dicit, Alexandria conuiuiatur. Illius enim & maritima ora pars est, ut omnes confirmant ad inhabitandum optima: quam si Iudei per vim oc-

cupa-

cupauerunt, ita ut ne post quidem eijcerentur,
fortitudinis eorum argumentum est. Verum Ale-
xander eis locum ad incolendū dedit, & parem
cum ipsis à Macedonibus honorē consecuti sunt.
Nescio autem quid dicturus fuerit Apion, si circa
Necropolim habitassent, ac non circa regiam se-
des possuissent, & hodieq; eorum tribus appella-
retur Macedones. Igitur si legit epistolas Ale-
xandri regis, Ptolemæiq; Lagi ac successorum il-
lius Aegypti regum, & columnam stantem Ale-
xandriae ac iura cōtinentem quæ Caesar magnus
Iudeis concessit: hæc, inquam, si sciens, contrariisq;
scribere ausus est, malus erat: sui autem nihil ho-
rum nouit, indoctus. Illud quoq; quod se mirari
dicit, quòd cum Iudei essent, Alexandrini vocati
sunt similis insciens est. Omnes etenim qui ad co-
loniam aliquā denocantur, etsi plurimum ab al-
terutris genere differant, à conditoribus appella-
tionē accipiunt. Et quid opus est de alijs dicere?
nostrorū enim ipsorum hi, qui Antiochiam inha-
bitant, Antiocheni nominantur. Ios enim ciuium
eis dedit conditor Seleucus. Similiter & qui in
Epheso cōmorantur, & alia Ionia cum ciuibus
exinde natis eandē appellationē habent, hæc præ-
bentibus eis regni successoribus. Romanorū verò
clemētia, cuius non paruulū donū appellationis
sue cōcessit, non solum viris singulis, sed etiā ma-
ximis gentibus in communi. Hispani denique an-
tiqui, & Tyrrhæni, & Sabini, Romani vocan-
tur.

tar: Si verò hunc modum aufert communis civi-
tatis Apion, desinat semetipsum Alexandrinum
dicere. Natus enim in intima Aegypto, quomodo
eris Alexandrinus, iure civitatis, sicut ipse in no-
bis dicit, ablato? cum soli Aegyptijs nunc orbis
domini Romani, participari cuilibet civita-
tis interdixisse videantur. Hic autem praeclaras
dignitates quas ipse impetrare prohibetur adi-
pisci non valens, calumniari conatur eos qui hac
injustissime percipere. Non enim propter inopiam
habitatorum civitatis, quam studiose edificabat
Alexander, nostrorum aliquos ibi collegit: sed
omnes approbans diligenter ex virtute, ac fide
dignos inveniens, hoc praconium nostris exhi-
buit, cum gentem nostram studeret non medio-
criter honorare. Ait enim Hecataeus, quia pro-
pter mansuetudinem atque fidem, quam ei praebe-
re Iudaei Samariam regionem adiecit, ut eam sine
tributis haberent. Similiter quoque sensu post Ale-
xandrum etiam Ptolemaeus Lagi de Iudaeis in
Alexandria comorantibus. Nam Aegyptiaca eni
castra commisit, arbitratus fide simul eorum et for-
titudine conservanda: et in Cyrene credens se-
curissimè regnaturum, et in alijs Libya civitati-
bus, ad ea loca partem Iudaeorum habitandi causam
direxerit. Post hunc autem Ptolemaeus, qui Phi-
ladelphus est appellatus, non solum si qui fuere
captivi apud eos nostrorum, omnes absoluit, sed
et pecunias eis sapinus condonavit: et (quod ma-

animam est) defiderat: quibus agnoscere nostras leges,
 Et sacrarum scripturarum, volumina concupuit:
 misitq; rogatus destinari viros qui ea interpretar-
 rentur legem: Et ut haec apprime conscriberentur,
 diligentia hanc commisit non quibuscumq; vi-
 ris, sed Demetrium Phalerum, Et Androem, Et
 Aristem, quorum eruditione sui seculi, Deme-
 trius facile princeps erat, alij vera habebant eu-
 stodiam corporis sibi creditam, huius cura praeficit.
 Non enim leges, Et patrum instituta philoso-
 phiam discere concupisceret, sed his rebus despicere-
 ret, Et non potius valde miraretur. Apion autem
 genere omnes in ordine praecessores eius Macedo-
 num reges ignorans habuisse erga nos prae-
 cipuum familiaritatis affectum. Tertius namq; Pto-
 lemaeus, qui vocatur Euergetes, fortiter obtinens
 Syriam universam, non diu Aegyptiacis pro vi-
 ctoria solennitates gratificas immolavit: sed ve-
 niens ad Hierosolymam, multas hostias sicut no-
 stri moris, est Deo gratificavit, dignissimaq; di-
 cavit ornamenta victoria. Philometor autem Pto-
 lemaeus, Et eius vxor Cleopatra, omne regnum
 commiserunt Iudaeis: Et duces totius fuere militiae
 Onias Et Dosithemus Iudaei: quorum nominibus de-
 rogat Apion, cum debuisset opera eorum potius
 mutari, Et gratias agere, quoniam liberauere
 Alexandriam, cuius cinis videri vult. Nam dum
 rebellio surrexisset in Cleopatra regno, Et peri-
 culum pessimae perditionis instaret, istorum labore

civitas interitum præliis est creptissima postea,
 inquit, Onias ad urbem deduxit exercitum par-
 uum, cum esset illic Therman præfens Romano-
 rum legatus: quod (verba dicam) recte atq; iusti-
 factum est. Ptolemaus nam, qui cognominatus
 est Phrycon, moriente suo patre Ptolemaeo Philo-
 motore, egressus est de Cyrene, volens reginam
 Cleopatram expellere, & filius regis, ut ipse ro-
 gnam inuiste sibi in ea applicaret, propter hoc er-
 go Onias aduersus eum bellum pro Cleopatra suscepit,
 et fide quam habuit circa regem, nequaquam
 in necessitate deseruit. Tunc uero Deus iusti-
 tia eius manifestus apparuit. Nam Phrycon Pto-
 lemaus cum aduersum exercitum quidam Onias
 pugnare præsumeret, omnes uero Iudeos in ciui-
 tate positos cum filiis & uxoribus capiens, na-
 dos atq; uinctos elephantis subiiecisset, ut ab eis
 conculeati desiceret, & ab hoc etiam bestias ipsas
 inebriasset, in contrariam quam præparauerat, eue-
 nere. Elephantis enim relinquentes sibi appositos
 Iudeos: impetu facto super amicos eius, multos
 ex ipsis intererunt. Eo post hæc Ptolemaus qui-
 dem aspectum terribilem contemplantus est, prohiben-
 tem se ut illis noceret hominibus. Concubina uero
 sua charissima (quam alij quidam Ithacā, alij
 uero Hirenem denominant) supplicante ne tantā
 impietate perageret, & concessit, & ex his quæ
 egerat vel acturus erat, penitentiam egit. Unde
 recte hanc diem Iudei Alexandria constituta, co-
 quid

quod aperte à Deo salutem promerere, celebra-
re noscantur. Apion autem omnium calumniator
etiam propter bellum aduersus Ptolemaem ge-
stum Iudeas accusare praesumpsit, cum eos lau-
dare debuerit. Is autem etiam ultima Cleopatra
regina Alexandrinorum meminit, veluti nobis
improbanda, quoniam circa nos fuit ingrata: &
non potius illam redarguere studuit, cui nihil o-
mnino iniustitia & malorum operum defuit
vel circa generis necessarios, vel circa maritos
suos, qui etiam dilexerint eam, vel in communi con-
tra Romanos omnes, & benefactores suos impe-
ratoras, quae etiā soror Arsinoë occidit in tem-
plo, nihil sibi nocentem. Peremit autem & fra-
trem infidijs: paternosq; deos, & sepulchra pro-
genitorum depopulata est. Percipiensq; regnum à
primo Cesare, eius filio & successoris, rebellare
praesumpsit. Antoniumq; corrumpens amatoris
rebus & patriae inimicum fecit, & infidelē cir-
ca suos amicos instituit, alios quidem genere rega-
li spoliatis, alios autem deiciens ad mala gerenda
compellens. Sed quid oportet amplius dici, cum
illū ipsum in navali certamine relinquens, id est
maritum & parentē communis filiorū, tradere
cū exercitu principatum, et se sequi coegit? Nonis-
sime verò Alexandria à Cesare capta, ad hoc
usq; perducta est, ut saltem hinc sperare se indi-
caret, si posset ipsa manu sua Iudeos perimere: eo
quod circa omnes crudelis & infidelis extaret.

Insuper gloriandum nobis non esse, si quemad-
 modum dicit Apion, famis tempore Iudaeis triti-
 ci non est mensa sed illa quidem penuria subijt co-
 petentem. Nos autem maximo Caesare utimur,
 teste auxilij, atq; fidei quae circa eum contra Ae-
 gyptios gessimus necnon & senatus eiusq; consul-
 tu, & epistolis Caesaris Augusti, quibus nostra
 merita comprobantur. Has literas Apionem oport-
 gebat inspicere, & secundum genera examinare
 testimonia sub Alexandro facta, & omnibus
 Ptolemaei, & qua a senatu constituta sunt, nec
 non & maximis Romanis imperatoribus. Si ve-
 ra Germanicus frumenta cunctis in Alexandria
 commorantibus metiri non potuit, hoc indicium
 est sterilitatis ac penuria frumentorum, non accu-
 satio Iudaeorum. Quid enim sentiant omnes im-
 peratores de Iudaeis in Alexandria commoran-
 tibus, palam est: nam administratio tritici nihilo
 magis ab eis, quam ab alijs Alexandrinis trans-
 lata est. Maximam vero eis fidem olim a regibus
 datam conservare, id est, fluminis custodiam, to-
 tiusq; custodie, nequaquam his rebus indignos
 esse indicantes. Sed super hoc. Quomodo ergo, in-
 quit, si sunt cives, eosdem deos, quos Alexandri-
 ni non colunt? Cui respondet: Quomodo etiam cum
 nos sitis Aegyptij, inter alterutros praelio magno
 & sine foedere de religione contenditis? aut certe
 propterea non vos omnes dicimus Aegyptios, &
 neq; communiter homines, quoniam bestias ad-
 versan-

res, sed et natura colitis, multa diligentia nutri-
 entes, cum genus utiq; nostrorum unum atq;
 idem esse videatur. Si autem in vobis Aegyptijs
 tanta differentia opinionum sunt, quid mirari
 super his, qui aliunde in Alexandria advene-
 runt, si legibus à principio constitutis, circa talia
 permanseret? Is autem seditionis causas nobis ap-
 ponit, qui si cum veritate ob hoc accusat Iudaeos
 in Alexandria constitutos, cur omnes non culpa-
 re possit, eo quòd noscamur habere concordiam?
 Porro etiam seditionis auctores, quilibet inveniet
 Apionis similes Alexandrinorū fuisse cives. Donec
 enim Graeci fuere & Macedones hanc civitatem
 habentes, nullā seditionem adversus nos gessere, sed
 antiquis cessere solennitatibus. Cum vero multi-
 tudo Aegyptiorum crevisset inter eos, propter cō-
 fusiones temporum, etiā hoc opus semper est ad-
 dictum. Nostrium verò genus permansit purū, ipse
 igitur molestia huius fuere principii, nequaquam
 populo Macedonicā habente constantia, neq; pru-
 dentia. Graeci, sed cum eis scilicet, utentibus ma-
 lis moribus Aegyptiorū, & antiquas inimicitias
 adversum nos exercens, & diversa namq; fa-
 ctum est, quod nobis improperare praesumunt, nū-
 quam plurimi eorū vos oportere huius civita-
 tis obtineant, peregrinos vocant eos qui hoc pri-
 vilegium ad omnes impetrasse voscuntur. Nam
 Aegyptia neq; regū quāquam videtur in civi-
 tate fuisse legitima, neq; nunc quilibet imperato-

rum. Nos autem Alexander quidem introduxit, reges autem auxere, Romani verò semper elisdere dignati sunt. Itaq; derogare nobis Apion voluit, quia imperatorum non statuamus imagines tanquam illis hoc ignorantibus, aut defensione Apionis indigentibus: cum potius debueris admirari magnanimitatem modestiamq; Romanorū, quoniam subiectos nō cogunt patria iura transcendere: sed suscipiunt honores, sicut dare offerentes pium atq; legitimū est. Non enim honoribus gratiam habent, qui ex necessitate & violentia conferuntur. Gracis itaq; et alijs quibusdam, bonum esse creditur imagines instituere. Denique & patrum & vxorum filiorumq; figuras depingentes exultant: quidam verò etiam nihil sibi cōpetitum sumunt imagines: alij verò & seruos diligentes, hoc faciunt. Quid ergo mirum est, si etiā principibus ac dominis hunc honorē prabere videantur? Porro autē legislator: non quasi prophetais Romanorū potentiam non honorandam, sed tanquā causam neq; Deo neq; hominibus utilem despicens; & quoniam totius animati, multo magis Dei inanimati, probatur hoc inferius, interdixit imagines fabricari. Alijs autem honoribus post Deū colendos nō prestibus viros bonos, quibus nos & imperatores & populum Rom. agnoscimus ampliamus. Facimus autem pro eis continuū sacrificia: & non solum quotidianis diebus eximpensa communis ampliamus. Iudaeorum talia

celebrantur verum cum nullas alias hostias ex-
 cōmuni, neq; pro filijs peregrinis, solis impera-
 toribus tantū honorem principum pariter exhibe-
 bentur, quācūq; hostiarum nullas per solennitas. Hec
 itaq; communiter satisfactio posita sit adversus
 Apionem pro his quæ de Alexandria dicta sunt.
 Admiror autem etiam eos, qui et huiusmodi so-
 mitem præbere, id est, Posidonium & Apollo-
 niam Molonis: quoniam accusant quidem nos,
 quare nos eosdem deos cum alijs non colimus:
 nescientes videri pariter, & de nostro templo
 blasphemias exponentes hoc & rursus se putant
 impie agere, cum sit valde turpissimum liberis,
 qualibet ratione negari, multo magis de templo
 apud cunctos homines nominando, tanta sanctita-
 te pallere. In hoc enim sacrario Apion præsum-
 pfit edicere, a sum caput collocasse Iudæas, & eū
 colere, ac dignum facere tanta religione: & hoc
 affirmat fuisse de palatium, idem Antiochus Epi-
 phaneus & expositasse templum, & illud caput
 invenisse ex aprio compositum multis pecunijs
 dignum: Nihil igitur primum quidem respon-
 deo, quoniam Aegyptius vel si aliquid tale ex-
 put nos fuisset, nequaquam debuerat iniquitate
 cum non sit deterior a sumis favoribus & honoribus
 & alijs, qui sunt apud eos dii. Deinde quomoda-
 non intellexit, operibus increpare de incredibili
 sua mendacio. Legimus namq; semper vitari a sumis,
 in quibus sunt sua consistunt. Et quoniam casus

nostram civitatem. Sicut etiam aliorum maxime
 rint, & Theos ac Pompeius Magnus, ac Luci-
 nius Crassus, & ad novissimum Titus Galba, bel-
 lo vincentes obtinuerunt templum, nihil huiusmo-
 di illic invenire, sed potius pietatem, de qua
 nihil nobis est apud alias effabile. Quia verò An-
 tiochus neq; instam fecit templi depredationem,
 sed ogestate pecuniarum ad hoc accessit, cum
 non esset hostis, & socios in super nos suos & a-
 micos aggressus esset, nos aliquid dignum derisione
 illic invenit, multi & digni conscriptores super
 hoc quoq; testantur: Polybius Megalopolitaneus,
 Strabo Cappadox, Nicolaus Damascenus, Ti-
 magenes, & Castor chronographus, & Apollo-
 dorus: qui omnes dicunt pecunias indigentem An-
 tiochum transgressum fœdera Iudeorum, & spo-
 liasse templum auro argentoq; plenum. Hæc igi-
 tur Apio debuit respicere, nisi cor astutus ipse po-
 tius habuisset, & impudentiam capiti, qui apud
 ipsos affolet celi: neq; enim extrinsecus alia ra-
 tiocinatione mentitus est. Nos itaq; asinus neque
 honorem neq; potestatem aliquam damus, sicut
 Aegyptij crocodili & aspidibus: quando eos
 qui ab ipsis mordentur, & a crocodilibus rapiuntur,
 folios & Deo dignos arbitratur. Sed sunt apud
 nos asini, quod apud alios sapientes vixas, onera
 sibi met imposita sustinentes. Et si ad areas acce-
 dentes comedant, aut proposita non adimpleant,
 multas valde plagas accipiunt, quippe operibus

Græcus, & dum peragretur proximè parandis victus causa, correptum se subito ab alienigenis hominibus, atq; deductum ad templum, & inclusum illuc, & à nullo cõplet, sed cuncta dapnim apparatione saginat. Et primum quidem hæc sibi inopinabilia beneficia visa attulisse lætitiā: deinde suspensionem, postea stuporem; post strennum consulentē à ministris ad se accedentibus audisse legem ineffabilem Iudeorum; pro qua narrabatur: & hoc illos fatere singulis annis quodam tempore constituto. Et comprehendere quidem Græcum peregrinū, eumq; antea tempore saginare; & deductum ad quandam fœnam, occidere quidem eum hominem, atq; corpus sacrificare secundum suas solennitates; & gustare ex eius visceribus, & insinandum facere in immolatione Græci, ut inimicitias tota Græcos haberent: & tunc in quadam foveam reliqua hominis perennis abicere. Deinde refert eum dixisse, paucos iam dies debitos sibi imerpere, atq; rogasse, ut reuerteretur Græcorū deos, & superans in suo sanguine insidias Iudeorum, da malis eū circumstantibus liberaret. Huiusmodi ergo fabula non tantum omni evagantia plenissima est, sed etiam crudeli imprudentia redamdat. Non tamen à sacrilegio privat Antiocham, sicut arbitrati sunt, qui hæc ad illius gratiā conscribere. Non enim præsumpsit aliquid tale, ut ad templum accederet: sed sic inuicem nō sperans

Fuit ergo voluntatibus iniquis impius, & nihilominus sine Deo; quicquid iussit mandati superfluitas: quæ ex ipsa re cognoscere valde facilissimum est. Non enim circa solos Græcos discordias legi esse dignoscitur, sed maximè adversus Aegyptios & plurimos alios. Cuius enim regionis homines non contigit aliquando apud nos peregrinari? ut adversus solos Græcos renonata concitatione per effusionem sanguinis ageremus: vel quomodo possibile, ut ad has hostias omnes Iudæi colligerentur, & tantis milibus ad gustandum viscera illa sufficeret, sicut ait Apion? vel cur inuentum hominem quicumque, sive (non enim suo nomine conscripsit) aut quomodo eum in suam patriam rex non cum populo deduxit? an posset hoc faciens, ipse quidam putari pium, & Græcorum amator extremus, assumere verò contra Iudæorum odium auxilia magna cunctorum. Sed hæc relinquo: insecutos enim, non verbis, sed operibus decet arguere. Sciunt igitur omnes, qui videre constructionem templi nostri, qualis fuerit, & in transgressibilem eius purificatiæ integritatem. Quatuor enim porticus habuit in circuitu, & harum singula propriam secundam legem habuere custodiam. In exteriori itaque ingredi licentia fuit omnibus etiā alienigenis: mulieres tamen modo menstruata transire prohibebantur. In secundam verò porticum cuncti Iudæi ingrediebantur; eorumque coniuges cum essent ab omni pollutione munda. In tertiam

mas

masculi Iudeorū mundi existentes atq; purificati. In quarta autē sacerdotes; stola induiti sacerdotalibus. In adytum verò soli princeps sacerdotum, propria stola circumamicti. Tanta verò est circa omnia providentia pietatis, ut secundū quasdam horas sacerdotes ingredi constitutū sit. Nunc etenim aperto templo oportebat facientes traditas hostias introire, & meridie rursum, dum clauderetur templum, deniq; ne vas quidem aliquod portari licet in templū, sed erant in eo solummodo posita, altare, mensa, thurribulum, cancellabrum, quae omnia in lege cōscripta sunt. Etenim nihil amplius neq; mysteriorū aliquorum ineffabilem agitur, neq; intus ulla epulatio administratur. Haec enim quae praedicta sunt, habet doctus populi testimonium manifestum, rationemq; gestorū. Licet enim sint tribus quatuor sacerdotes, & harū tribuū singula habeant hominum plus quam quinque milia, sit tamen observatio particulariter per dies certos; & hic transactis, alij succedentes ad sacrificia veniūt: & congregati in templū mediāte die à praecedentibus clauis tēpli, et ad numerū omnia vasa percipiūt nulla re, quae ad cibū aut potū attineat, in tēplū delata. Talia namq; etiā ad altaria offerre prohibitū est, praeter illa quae ad sacrificia praeparant. Quid ergo Apionem dicimus: nisi nihil horum examinantē, verba incredula protulisse? Sed turpe est, historia veram notitiam si praeferre gram

mas

uaticus nō possit. Et sciēs templū nostrū pietatē
 hāc quidē pratermissit. Homines autē Gē dei com-
 prehensioē finxit, & pabulū ineffabile, & tri-
 borū opulentissimā claritatē, & perulos ingre-
 diētes, ubi nec nobilissimos Iudeorū licet intrā-
 re, nisi fuerint sacerdotes. Hac ergo pessima est
 impietas, atq; mendaciū spontaneū, ad eorū sedū-
 ctionē, qui noluerūt discutere veritatē. Per ea si-
 quidē mala ineffabilia, quae praedicta sunt, nobis
 detrāhere tētauerē. Rursumq; tanquā pūssimū
 deridet, adducēs fabula inania facta. Aut enim
 illū retulisse, dū bellū Iudei cōtra Idumaeos ha-
 berēt lōga quodā tēpore, ex aliqua ciuitate Idū-
 maeorum qui in ea Apollinem colebat venisse ad
 Iudeos, cuius hominis nomen dicitur Zabidū:
 deinde eis promississet traditurū se eis Apollinem
 deū Dorensiū: vērūq; illū ad nostrū templū,
 si omnes ascenderent, & adducerent omne mul-
 titudinē Iudeorū. Zabidū verō fecisse quoddam
 machinamentū ligneū, & circūposuisse sibi, &
 in eo tres ordines infixisse lucernarū, & ita am-
 bulasse, ut prout stantibus appareret, quasi stel-
 la per terrā iter agēs. Porro Iudeos inopinabili
 visione obstupuisse, & longe constitutos tenuisse
 silentium. Zabidū verō multa quiete ad tem-
 plū venisse, & aureum detraxisse asini caput
 (sic enim urbane conscribit) & rursus Doram
 velociter aduenisse. Igitur & nos dicere possu-
 mus, quia asinum, hoc est semetipsum Apionem
 gra

grauat & facit stultitia simul & mendacijs one-
 ratū. Loca nāq; quae nō sunt cōscribit: & cinita-
 tes nesciēs trāsfert. Idumaea enim provincia no-
 stra cōfinis est, posita iuxta Gazā, & nulla cini-
 tas huius Dora nūcupatur. In Phœnice verō iuxta
 montē Carmelū Dora cinitas appellatur, in nul-
 lo cōcordans Apionis oblocutionibus. Quatuor e-
 nim dierum itinere procul est à Iudaea. Cur itaq;
 nos rursus accusas, eo quod nō hubeamus cōmū-
 nes cū alijs deos, si sic facile credidere patres no-
 stri ad se venturū Apollinem, & cum stellis eum
 ambulare super terrā putauere? Lucernam enim
 prius nunquā videre scilicet, qui tot & tanta cō-
 celebrant cādelabra. Sed nec aliquis ei ambulans
 ei per provinciā ex tantis milibus obuiavit. De-
 solatos etiā vicos custodibus cōperit, & hoc tem-
 pore belli. Cetera iam relinquo. Iamua verō tem-
 pli altitudine quidē erāt cubitorū L X. latitudi-
 ne vero X X. omnes deauratae, & pœnē auro pu-
 ro cōfectae. Has clandehebāt nō minus quā viri du-
 cētī diebus singulis: & relinquere eas apertas,
 nefandū nimis erat. Facile igitur eas lucerni fer-
 ille aperuisse creditur, qui solus etiā habuisse asi-
 ni caput astumpabatur: quapropter dēbiū est, v-
 trū hoc caput Zabidus denno renouauit: an certe
 sumēs Apion, introduxit in tēplū, vt Antiochus
 inueniret, vt secundo Apioni aliquā mentiendī
 daret occasiōē. Mentitur autē & de iuramento
 quod iuremus per Deū facerē cali & terra &

idcirco nulli Iudaeos fautores alienigenarum, & maxi-
 me Græcorum. Oportebat autem metuentem absolute
 dicere nulli fautores alienigenarum, & magis Aegy-
 ptiorum: si etenim ab initio poterant eius pigmenta
 de succurrando congruere, si ab Aegyptiis utique
 patres nostri non propter malignitatem suam, sed pro-
 pter calamitates expulsi sunt. A Græcis autem
 plus locum quam studiis sumus abiuncti, ita ut nul-
 la inter nos, & illos inimicitia & emulationes
 esse noscantur. Et diverso namque multos eorum ad
 nostras leges contigit accessisse quorum quidam per-
 mansere, quidam verò perdurare non feroces, deuo-
 tecessere. Hoc tamē insurandum nunquam se quis-
 quā audisse meminit apud nos habitū, sed solus
 Apion (ut videtur) audiuit. Ipse namque id cōpa-
 suit. Magna ergo admiratione eximia Apionis
 prudentia, vel ob hoc quod mox dicetur, digna
 est. Hoc enim esse affirmat indicium, quia no-
 que legibus iustus utamur, nec Deum colamus
 ut cōuenit, quod diuersis gentibus seruamus: &
 calamitates quaslibet circa ciuitatem sustineamus,
 cum utique principalis ciuitas Romanorum sit, cuius
 cives soli ab initio regnare atque non seruire cōsue-
 nerūt. Quis etenim horum magnanimitati valeat
 obistere? Nullus etenim aliorum potest dicere ser-
 monem quem Apion locutus est, quando paucis contigit
 in principatu cōtinuē praesidere, et non rursus alijs
 facta muta: ideo seruire. Proxima namque gentes alijs
 obedire coactae sunt: soli autē Aegyptii, eo quod

refug

refugiant (sicut alium) ut totum prouidentiam dei,
 atq; saluentur migrantes in effigies hostiarum, ho-
 morem praeceptum inueniant, ut nulli famula-
 retur horum qui Asiam Europaq; tenuere: qui
 scilicet viâ diē ex eo totius seculi non habuere
 libertatem, neq; apud indigenas dominos, neque
 apud externos. Nam quemadmodum eis vñ fuit
 Persa nō semel solūmodo, sed frequēter vastâq;
 urbes, tēpla euercentes, putatos apud eos interfi-
 cientes deus, improperare non studeo. Non enim
 conuenit stultitiam nos indocti Apionis imitari:
 qui neq; casus Atheniensium, neq; Lacedaemonio-
 rum anima suo concepit, quorum hos quidem for-
 visissimos, illos religiosissimos, omnes affirmât. Ta-
 ceo reges pietate celebres, inter quos Crosum,
 quā diuersis vita sunt calamitatibus suuati.
 Taceo incensam Atheniensium arcem, templum
 Ephesium & Delphicum, aliâq; multa: hic ne-
 mo calamitatem passus, sed potius inferentibus
 iustulis improperia. Nouus autem accusator no-
 strorum Apion inuentus est, malorum suorum
 apud Aegyptum gestorū prorsus oblitus. Sed Se-
 sōstris eum, quem refert fabula regē fuisse Ae-
 gypti, ut creditur, excacauit. Veruntamen possu-
 mus & nos dicere nostros reges David & So-
 lomonem, qui multas subdidere gentes. Sed de
 his modò supersedendū est: quae verà cūctia nota
 sunt, Apion modis omnibus ignorauit: quoniam
 Persis, & post illos principibus Asia Macedo-
 nibus.

nibus, Aegyptij quidem seruire, nihil differentes à famulis. Nos autē liberi cōsistentes, etiam ciuitatū in circuitu positarū tenuimus principatum, annis viginti & cētū, vsq; ad Pompeiū Magnū. Et dum vniuersi reges sunt expugnati à Romanis, omnium soli propter fidē suā maiores nostri et socij & amici fuere. Sed viros mirabiles nō prae-
buiamus, velut quarundam artium inuectores, & sapientia praecellentes: & inter hos enumerat So-
cratē, & Zenonē, & Cleanthē, & alios huius-
modi. Deinde quod potius est mirandum, semet-
ipsum his adiecit, et beatificat Alexandriā, quia
ciuē talem habere meruit, quod ritē facit. Opor-
tebat enim, vt ipse sui testis existeret, qui alijs
omnibus sic importunus & callidus esse vide-
batur, & vita verboq; corruptus. Quapropter
rectē quilibet Alexandria cōdoletur, si super isto
aliquid magni sapuerit. De viris autē qui fuere
apud nos titulo nullo laudis inferiores, sciūt qui
voluerint nostrā antiquitatis libris incumbere.
Reliqua verò quae in accusatione cōscripta sunt,
dignum erat forte sine satisfactione relinquere,
vt ipse sui potius & aliorū Aegyptiorū accusa-
tor extaret. Queritur enim eo quod animalia
cōsuetā sacrificemus, & non vescamur carnibus
suillis: sed & circūcisionē genitaliū vehementer
irridet. De nostrorū quidē animalium perēptione,
cōmunio nobis est cum alijs hominibus vniuersis.
Apion autē sacrificantes nos redarguens, indicat

semetipsum genere. esse Aegyptium: Non enim Græcus, si esset aut Macedo, hoc moleste ferret. Isti enim vouēt sacrificare hecatombas suis dijs, & sacerdotibus vtūtur ad epulas. Quæ cum ita sint, nō propterea cōtingit mundū animalibus desolari, quod Apion expauit. Qui tamē si solēnitates Aegyptiorū sequerentur, mundus desertus quidē esset hominibus, ferocissimis autem bestijs impleretur: quas isti indicātes Deos, diligenter enutriūt, quod si quis eū cōsuleret, quos putaret omnium Aegyptiorū esse sapiētes atq; deicolas, sacerdotes sine dubio fateretur. Hæc enim duo dicūt sibi met ab initio à regibus esse præcepta, vt Deos colāt, & sapiētiā diligāt: quod illi facere præcipuē indicātur: qui tamē & circūciduntur omnes, & à porcinis abstinet carnibus. Sed neq; ullus alter Aegyptiorū cū eis dijs sacrificare dignoscitur. Cæcus igitur fuit Apion quando pro Aegyptijs nostræ detractiones cōponēs, illos videtur potius accusare, qui nō solū vtuntur solēnitatibus, quas in nobis culpāt iste: sed etiā alios circūcidi docēt, sicuti dixit Herodotus. Vnde rectè mihi videtur Apion, propter patriæ suæ leges pœnas dedisse blasphemia. Etenim necessario circūciso, circa genitalia vulnere ei facta nihil profuerūt, & putrefactis in magnis doloribus expirauit. Oportet enim bene sapiētes in legibus proprijs circa pietatē integrè permanere, & aliorū minimè carpere. Iste verò suas quidē leges effu-

git, de nostris verò mentitus est. Hic itaq; terminus vita fuit Apionis. Sed & noster hic iam finem liber accipiet. Quoniam verò & Apollonius Molon, & Lysimachus, & alij quidam, tam per ignorantiam quam per insaniam de legislatore nostro Mose, & legibus verba protulere, nec iustitiae vera: dum illi quidē velut mago atq; fallaci derogant, leges autē malitiae apud nos nulliusq; virtutis affirmāt esse doctores, volo breviter & de omni conuersatione nostra, & de particulari (sicuti potero) proferre sermonē. Reor enim fore manifestū, quia & ad pietatē & ad conuictum vniuersalemq; humanitatē, insuper ad iustitiam laborūq; tolerantiam, & ad contēptū mortis optimas leges positas habeamus. Rogo tamen lecturos, vt non cum inuidia exequantur huius operis lectionem. Non enim proposui laudes conscribere nostrorū, sed aduersus eos, qui nos plurimum & fallaciter accusarūt, satisfactionē hanc puto esse iustissimā. Proinde accusationē Apollonius nō cōtinuē, sicut Apio, instituit, sed dispersim. Quippe qui aliquādo quidē nos sine Deo & hominibus odiosos appellat, aliquādo verò formidinē nobis improperat: & è diuerso, rursus aliquando de audacia gētis nostrae queritur. Dicit autē etiam stultiores Barbaris, & propterea nullū inuentū nos solos vita vtile reperisse. Hac autem omnia manifestē redarguūtur, dū vniuersa cōtra quam ab eo sunt dicta, mōstrātur, & legib; imperata,

Et à nobis cum omni integritate gesta. Si verò coactus fuero facere mentionē legū contrariarū apud alios cōstitutarū, in culpa illi sunt, qui nostras solēnitates tanquā peiores cū aliorū conferunt. Quibus neutrum puto remanere quod dicant: neq; quia nō eas habeamus leges, quarū ego capita & summas ad redarguendū positurus sum: neq; quia nō precipuē in legibus proprijs perduramus. Paulo ergo altius exorsus, volo primū dicere, quod eis qui sine lege & ordine viuunt, hi qui ordinis et cōmuniū legū amatores extiterūt, & primi hoc inchoauerunt, rectē mansuetudine atq; virtute prestare dicēdi sunt. Deniq; conātur singuli eorū gesta sua ad antiquitatē referre, vt nō imitatores aliorū videantur existere, sed ipsi potius alijs legitimē viuēdi duces fuisse. His igitur hunc in modū se habētibus, virtus legislatoris est meliora considerare: & his qui vsuri sunt legib. quas posuerit, satisfacere, quia recte sunt. Populi verò est, vt in omnibus, qua cōstituta sunt, perduret: & neq; felicitate procedēte, neq; calamitatibus aliquid horū immutet. Dico igitur nostrū legislatorem, quoslibet qui memorantur legislatores antiquitate precedere. Lycurgus enim & Solon, & Zaleucus Locrēsis, & omnes qui apud Gracos mirabiles sunt, nouelli atq; recentes, quantū ad illum cōparati, esse noscuntur: quando nec ipsum nomen legis fuisse olim apud Gracos agnoscitur. Testis Homerus est, qui nusquam

quam in opere suo hoc usus est nomine: Nō enim secundū legē, sed indefinitis sententijs, & regum praeceptionibus, populus regebatur. Vnde etiam multo tēpore permansere, tantū moribus vtētes, & non scripto, & multa horū semper secundum euentū casuū permittētes. Noster verō legislator antiquus existens (hoc etenim vndiq; manifestū est, etiā apud eos clarū, qui semper cōtra nos loquantur) & semetipsum praeuit optimum principem populorum consultoremq;, & instructionē totius legis vitā constringens, eis suasisit hanc libenter excipere, & firmissimē inclyta scientia custodire. Primū autem eius magnitudinis opera videamus. Ille nanq; progenitorū nostrorū relinquentiū Aegyptū, & ad terrā propriā remeantiū, multa millia sumens, ex plurimis & impossibilibus rebus cautissimē liberauit: nam et inaquosam eos et multū arenosam oportebat transire viam, bellaq; deuincere: & filios ac vxores, pradamq; bello seruare: in quibus dux egregius & consiliarius sapientissimus, & tutor veracissimus fuit vniverforū. Omnē siquidē multitudinē à semetipso pendere fecit. & cum omnia quae vellet persuadere posset, in nullo horum vindicauit sibi potestatem: sed in quo maximē tēpore potestatem sibi arrogant & tyrannidē praesules rerū, & populum frequenter plurima iniquitate viuere consuefaciunt, in hac ille potentia constitutus, è diuerso magis iudicauit agendum

piè, & plurimam exhibere alijs aq̄uitatem, ipse virtutē prap̄cipuā se credēs cunctis ostendere, & salutē firmissimā præbere sequacibus bona voluntate. Et maximis actibus in singulis casibus vsus est. Quapropter rectē indicabat, ducem atq; consultorē se Deum habere: & primitus sibi met satisfaciens, quia secundum illius voluntatem vniuersa gereret atq; tractaret, credidit modis omnibus oportere, vt etiā apud plebē hæc opinio permaneret. Nam qui Deū respicere suā vitam credunt, delinquere non presumunt. Huiusmodi quidē noster legislator fuit, non magus, nō fallax, sicut derogatores iniuste pronuntiant: sed quales apud Græcos gloriantur fuisse Minoem & post eum leges alios. Namque quidam eorum leges positas à Ioue dicebant: alij verò eas in Apollinē & vaticiniū Delphicū referebant, siue pro veritate hoc credentes, seu facile persuadendum iudicantes populo. Qui verò prap̄cipuas leges instituerint, vel qui iustissime de Dei fide cognouerint, licet hoc ex ipsis legibus facta comparatione conspiciere. Iam enim de ipsis tēpus est disputandi. Igitur infinita quidem particulatione gentiū atq; legū apud cunctos homines differentia sunt. Alij siquidē monarchis, alij verò populo potestatem reipub. commiserunt. Noster verò legislator nihil horū intendens, veluti si quis hoc dicendo mensurā transcendat verbi, diuinā reipub. declarauit: Deo principaliter cōversationem nostram

nostram atque potestatem excellenter assignās,
& satisfaciens eum cunctos inspicere, tanquam
causam bonorum omnium vniuersis hominibus
existentem: & quaecumq; contingit eos in angu-
stijs supplicasse, illius nō latuisse voluntatē, neq;
quicquam eorum qua gessere, vel si quid aliquis
apud semetipsum potuit cogitare. Vnū verò cum
esse monstrauit, & ingentū, immutabilem per
tempus, eternū, & omni specie mortali pulchri-
tudine differentē, & ipsum nobis notum: qualis
autē sit secundū substantiā prorsus ignotū. Hæc
itaq; de Deo sapuerunt prudentissimi Græcorū:
qui quidem quod eruditi sint, illo vtiq; sciendi
præbete principia, nūc dicere prætermitto: quod
autem hæc optima & congrua Dei natura atq;
magnificentia sint, valde testantur. Pythagoras
enim, & Anaxagoras, & Plato, et post illos phi-
losophi Stoici, & penē cūcti, videntur de diuina
sapuisse natura. Sed hi quidem ad breue philoso-
phantes, populo superstitionum opinionibus iam
præoccupato veritatē dogmatu proferre timue-
re. Noster verò legislator opera præbens consona
verbis suis, nō solū hi qui cū eo erant satisfecit,
sed etiam qui ex illis semper erant nascituri, hoc
immutabiliter inspirauit, & causam legislatio-
nis ad utilitatis modum semper adduxit. Non
enim partē virtutis Dei culturam dixit, sed hu-
ius partes altas esse perspexit atq; constituit: hoc
est fortitudinē, iustitia, & mutuam in omnibus

cinium concordiam. Cuncta namque actiones & studia, vniuersiq; sermones, ad diuinam referuntur per omnia pietatem. Non enim hoc inexamatum aut indefinitum vltius dereliquit. Duo siquidem sunt totius disciplinae & moralis institutionis modi, quorum vnus quidē sermone doctior est, alter verò exercitatione morum: quae cum ita sint, alij quidē legiflatores sentiēdo sunt discreti, & alterū horum modū sibi placitū assumētes, alterū reliquerūt, Sicuti Lacedaemonij quidē & Cretēses moribus erudiebātur, non verbis: Athenienses verò, & penē omnes alij Graeci, quae quidem oportet agi praecipiebant suis legibus: assuescere verò ad haec operibus, minime valere. Noster autē legislator haec ambo multa diligentia coaptauit. Nam nec exercitationes morum omisit non traditas, neq; leges sermone reliquit incōptas. Sed mox à primo inchoās cibo, et vnicuiq; diata conueniente, nihil neq; minimarum escaarum sub potestate voluntatis vtentium dereliquit. Sed & de cibis quibus cōuenit abstineri, & qui sumendi sunt, vel quae diata cōmunis esse videatur, necnō & de operibus labore simul & requie, terminū atq; regulā posuit legē: quatenus veluti sub patre atq; domino vinētes, neque volentes quicquā neq; per ignorantia delinquamus. Non enim ignorantibus pœnam posuit, sed optimā & necessariā correptionē mōstrauit legē. Quapropter nō semel audire, nec secundo vel
sapim:

sapius : sed in unaquaq; septimana, alia opera relinquētes, ad legū auditionem cōgregari praecepit vniuersos, eamq; perfectē condiscere, quod scilicet omnes legislatores reliquisse noscūtur. Et in tantū plurimi hominum absunt, vt secundum proprias leges viuāt, vt penē eas ignorēt. Et cum peccauerint, tūc agnoscunt ab alijs, quam legem probātur esse prauaricati. Sed etiā viri maxima cū gloria & principalia gubernātes, profitentur ignorationē. Doctos nāq; sibi faciunt assidere ad dispensationē rerū, & peritiā legū habētes. Nostrorū verò quēlibet si quis leges interroget, facilius quā nomen suū recitat. Vniuersus quidē mox à primo sensu eas discētes, in animo velut inscriptas habemus. Et rarius quidem quilibet trāscreditur: impossibile autē est suppliciū deuitare peccātē. Hoc itaq; primū omnīū mirabilem cōsonātiā nobis instituit: nam vnā quidē habere, & eandē de Deo sectā, vita verò ac moribus differre nihil abinuicē, optimā moribus hominū potest celebrare cōcordiā. Apud nos etenim solos, neque de Deo quilibet sermones audiet alterutris aduersarios, sicut multa similia apud alios fieri cōprobātur: cū nō solū à vulgaribus quod visum fuerit unicuiq; profertur, sed etiam apud quosdā philosophorū hoc crebro præsimitur: quando alij quidē totā Dei naturā sermonibus perimere tētanere, alij verò eius providentiā ab hominibus abstulere: neq; in studijs vite differētia vlla cō-

yy 5 spicitur,

spectatur, sed communia quidē opera omnium apud
 nos existunt, unus verò de Deo sermo concors
 est, asserens illum cuncta respicere. Sed etiam de
 ipsius vita studiis, & quoniam oportet omnia
 alia ad terminum diuina pietatis adduci, à mu-
 lieribus nostris & à seruis quilibet audient. Pro
 qua re illat. is nobis calumnias à quibusdam, cur
 non exhibeamus viros inuentores nouorum ope-
 rum seu verborum, contigit oriri. Alij siquidem
 in nulla re paterna perdurare optimum esse pu-
 tant, & præcipuè transgressoribus sapientiæ ro-
 bar assignant. Nos autem è diuerso, vitam esse
 prudentiam atque virtutem existimamus, nihil
 penitus vel facere vel cogitare contrarium his
 quæ antiquitus sancita noscuntur: quod scilicet
 iudicium legis est optimo fœdere constitutæ: nam
 ea quæ nunc non habent modum, experimento se-
 pe corrupta redarguuntur. Apud nos autem, qui
 credimus ab initio positam legem diuina volun-
 tate, nihil aliud pium est, quam hanc sub inte-
 gritate reseruare. Qui etenim eius quicquā mo-
 nere potest, aut quid melius adinuenit? vel quis
 ab alijs tanquam præcellentius ad statum respub.
 nostræ aliquid transferre potest? aut quæ poterit
 esse melior atq; iustior, quam ea quæ Deū qui-
 dem principem omnium esse confirmat: sacerdo-
 tibus autem in communi quidem res præcipuas
 dispensare permittit: summo verò pontifici aliorum
 sacerdotum principatum competenter iniungit?
 quos

quos utiq; non diuinis, neq; alijs quibusdā spontaneis audivitatibus præcellētes legislator ad culmen huius honoris instituit. Sed quicunq; sapientia vel temperantia alijs præstare noscuntur, eis præcipuè culturam divinæ placationis iniunxit. Apud hos igitur, & legis & aliorum studiorum integra diligentia custoditur. Contēplatores enim omnium, atque iudices contemptionum, & punitores culpabilium sacerdotes esse decreti sunt. Quis ergo principatus, quod regnū erit hoc sanctius, vel qui honor Deo potius cooptabitur, cum omnis quidem populus sit præparatus ad pietatem, summa verò diligentia sacerdotibus sit indicta; & velut quadam festiuitas gubernetur vniuersa respub. Cum enim mysteria sua numero paucorum dierum alienigenæ custodire nequeant, ea videlicet sacrificia nominantes, nos cum multa delectatione, & incommutabili voluntate solēnitatis opus per omne servamus auiū. Quæ igitur sunt præcepta vel interdicta simplicia, siue nota dicamus. Primum quidem de Deo est, dicens: Deus habet omnia, perfectus, beatissimus, ipse sibi cunctisq; sufficiens, principium & medium & terminus: inter omnia operibus quidem & muneribus clarus, & omni re manifestior: forma verò & magnitudine nobis inerrabilis. Omnis namq; materies comparata ad huius imaginem, licet sit pretiosa, tamen pro nullo est, cunctaq; ars ad illius imitationis inuentū, extra
artem

artem esse cognoscitur : nihil simile neque videmus neque possumus suspicari, neque conijcere. Sanctus est : videmus eius opera, lumen, calum, terram, solem, lunam, flumina, mare, animalium nationes, prouentus fructuum. Hæc Deus fecit, non manibus neque laboribus, neque quibusdam indiguit sibi cooperantibus : sed ipso vidente bona repente facta sunt. Hunc homines conuenit vniuersos sequi, eumque placare exercitatione virtutis. Modus enim diuina placationis iste sanctissimus est, Vnum templum vnius Dei, commune omnium communis Dei cunctorum. Gratum namque semper est omne quod simile est. Hunc placant quidem sacerdotes semper. Præcedit verò istos primus secundum genus, qui ante alios sacerdotes sacrificabit Deo, custodiet leges, de dubijs iudicabit, & puniet lege conuictos. Huic quisquis non obedit, supplicio subiacebit, tanquam qui in ipsum Deum impiè gesserit. Hostias immolat, non ad crapulam nostram vel ebrietatem astinentes : hæc enim non placent Deo : quæ res occasio potius iniuriarum simul & expensarum est. Deus enim temperatos, ordinatosque, & boni generis diligit, & ut præcipue sacrificantes caste viuamus. In sacrificijs autem pro communi salute primum oportet orare, deinde singulos pro semetipsis, quoniam omnes socij sumus. Et qui hoc consortium suæ vitæ præponit, maximè Deo gratus est. Supplicatio verò fit ad Deum votis ac precibus, non ut bona præstet,

praestet, hac enim ipse sponte contulit vniuersis,
& in medio deposuit: sed ut hac suscipere valeamus, suscipientesq; seruemus. Purificationes quoq; in sacrificijs lex decreuit, à cubili, à lecto, à cōgressu vxorio, & alia multa, quae cōscribere longissimū est. Huiusmodi ergo de Deo, & eius placatione sermo est, ipse autē simul etiā lex est. Quid autē de nuptijs? Solā nouit lex permixtionem naturalē cum coniuge, si tamē filiorū causa procreandorū agatur. Masculorū verò cum masculis valde iudicauit inimicas, & tentantes tālia morte decreuit dignos. Nubere verò iubet, nō respicientes ad dotem, neque violenter arripere, sed neque dolo vel fallacia suadere. Dispensationem verò potius fieri per eum, cuius nōscitur esse potestatis, & per cogitationē opportunam. Mulier autem inferior, inquit, est viro per omnia. Obedit igitur nō ad iniuriā, sed ut sit sub regimine constituta. Deus enim viro potestatem dedit. Cum hac ergo coire decet maritū solummodo: alterius verò experientiam habere nequissimum. Si quis autem hoc egerit, declinatio nulla mortis, neq; si fecerit vim virgini alteri desponsatae: neq; si suaserit nuptiae, aut filios nutrienti: quae omnia lex praecepit. Vniuersis autē mulieribus interdixit vel celare quod natum est, vel alia machinatione corrumpere filios. Infanticida enim esset animas demoliens, & genus inminuēs. Igitur si quis ad concubitū, correptionemq; transierit,

transierit, immundus est. Oportet autem etiā post
 legalem cōmixtionem viri, mulieres lavari. Hoc
 enim partem animæ polluere iudicavit: inflata
 namq; corporibus vulneratur. Dumq; hoc fit,
 aquam propter purificationis causam talibus im-
 peravit. Sed neq; in filiorum natiuitatibus con-
 cessit epulationes aggregari. Et fieri, occasiones
 ebrietatis: sed tēperatum esse repente principium.
 Iussitq; lituris erudiri propter leges, et nosse pro-
 genitorum actiones, vt actus imitentur: Et cum
 legibus educati, neq; transgrediantur, neq; cogi-
 tationem ignorationis habere iudicentur. Prospe-
 xit autē etiam funeribus mortuorū, vt neq; sum-
 ptuosa ad sepeliendū celebrētur exequia, neq; in-
 signium fabrica sepulcrorum: sed necessaria qui-
 dem circa elationem funeris imperavit domesti-
 cos adimplere: omnibus autem viuentibus legiti-
 mum esse constituit, vt aliquo moriente Et con-
 currant, Et gemitus lamentationis effundāt. In-
 zificari autem iubet etiam domesticos funere ce-
 lebrato: vt longe procul sint, quasi videantur
 mundi esse. Cum autem aliquis fecerit homicidium
 vel sponte vel inuitus, ne horum quidē pœnā ta-
 cuit. Parentum honorē post Deū esse cōstituit: Et
 qui nō repensat eorū gratia, sed in qualibet par-
 te contristat, praecepit esse lapidandū. Iubet etiā
 senioribus honorem iuuenes exhibere, quoniam
 cunctus senior Deus est. Nihil permittit celan-
 dum apud amicos: non enim amicitia sunt apud

eum cui omnia non creduntur : & licet aliqua inimicitia proueniant, prodi tamen arcaca prohibuit. Si quis autem arbiter munus acceperit, morte muletatur, despicies quod iustum est, & auxilium reis offerens. Quod quisquā non posuit nō auferat, & aliena non tangat. Mutuus nō accipiat vsuras. Hac, & his multa similia, cōmunio nem continent nostrorū inter alterutros. Quomodo autem etiam de domestica cura circa alienigenas habenda docuerit legislator, referri dignum est : videbitur enim omnibus optimē prospexisse eum, illo ita sentiente, neq; propria corrumpamus, neq; participari rebus nostris uolentibus inuideamus. Quicumq; enim uolunt sub nostra conuersari lege, accedentes ad eam cum misericordia suscipit, non genere solummodo, sed etiā uoluntate uita putans esse consortium. Eos autē qui obiter adueniunt, misceri solennitatibus nō uult, alia tamen exhibenda constituit. Idē omnibus prabendū, ignē, aquam, cibū: iter ostendere, nō spernare, aliquē insepultū. Mitissimē etiā circa hostes qua sunt agenda sancit, ut neq; terra eorum excuratur, neq; arbores fertiles incidātur. Sed etiā spoliari eos qui in bello cecidere, interdixit, & captiuus prospexit, quatenus eorum amoueat in iuria, & maximē feminarum. Sic autem eximiē nos mansuetudinē atq; clementiā studuit edocere, ut etiam de animalibus irrationabilibus non taceret: sed horum tantummodo utilitatem
legi

legitimā concedens, ab omni nos alia causa prohibuit. Quaecūque enim veluti domestica oriuntur in aedibus, hac interdixit occidi: sed neque parentes deniq; praecepit vnā cū pullis auferri. Et licet hostilia sint animalia laborū socia, eis tamen parcendum esse sanciuit. Sic vndiq; ea quae ad mansuetudinē pertinet obseruauit: doctrinalibus quidē, sicuti prae dictū est, legibus vtens, & alias rursus contra transgressores causa punitiois sine excusatione defigens. Multa namq; in plurimis causis transgredientiū, mors est. Si adulterium commiserit aliquis, si vim puella fecerit. Si masculi turpe tentamētum praesumpserit, aut patiatursustinere tentatus. Similiter autē est lex inenitabilis & in seruis, sed etiā de mensuris, vel si quis de ponderibus dolum fuerit operatus, & de iniusta venditione: ac fraude si quis vel detraxerit alienam rem, aut quod non posuit abstulerit, cohibendi hi sunt vindicta, non quali apud alios, sed valde maiori. De iniuria verò parentum, vel impietate quae sit in Deū, si vel tentes hoc aliquis mox peribit. At his qui secundū legem vniuersa faciunt, premiū tribuitur, non aurum, nō argentum, neq; corona lapillis distincta: sed vnusquisq; testem habens conscientiam suam, valde proficit, legi slatore prophetante, & Deo fidē condonante firmissimā his qui seruant leges, & licet pro his mori contingat, cōcurrunt tamen alacres ad occasum, sperantes fore vt vita melior ex mutatione

conferatur. Pigeret itaq; nunc hoc me conscribere, nisi opera essent omnibus manifesta: quoniam sapenumero multi nostrorū progenitorum, ne vel sermonē solūmodo extra legē proferrent, omnia passi sunt viriliter sustinere. Quis & si ignota gens nostra omnibus hominibus esset, nec palam esset voluntaria nostra legū observatio, si Græci aut legisse se in historijs aliquis narraret, aut in orbe incognito reperisse, homines talem tanq; honestā de Deo opinionē habentes, atq; in talibus legibus multis seculis constantē permanentes, omnes reor demiratos, propter continuas quæ apud ipsos sunt mutationes. Deniq; eos qui conscribere proximè de repub. & legibus tentauere, tanquā de incredibilibus compositionibus quidā frequenter accusant, dicentes, quoniam impossibilia sumpserint argumenta. Et alios quidem taceo philosophos, quicumq; huiusmodi negotium in suis conscriptionibus habuere. Plato autē mirabilis apud Græcos, tanquā & honestate vitæ præcedens, & virtute sermonum & persuasione philosophia cunctos excellens, ab his qui sibi videntur præstantes, in rebus civilibus, perpetuò penè illuditur, canilibq; comicis traducitur: cum utiq; quæ illius verba considerauerit, frequenter & facile reperiat, quæ etiam consuetudini plurimorum proxima esse noscuntur. Ipse siquidem Plato confessus est, quia veram de Deo opinionem præ ignorantiam plebi proferre securum non est.

est. Sed Platonis quidem verba vana esse putat, & multa licentia cōposita atq; conscripta: maxime verò legislationē Lycurgi miratur, & Spartam cuncti concelebrant, quoniā in illius legibus plurimo tempore perduravit. Ergo hoc manifestum virtutis indicium est, in legibus permanere. Si verò Lacedamonios admirantur, illorum tempus conferant, cum amplius duobus milibus annorum nostra reipub. & super hac sciant, quoniam Lacedamonij quidem omni tēpore quo habuere libertatem, perfectē visi sunt cūstodisse leges: cum verò circa eos facta sunt fortuna mutationes, penē cūctarum legū obliti sunt. Nos autē multis casibus evolutis propter regum Asia mutationes, neq; in novissima mala venientes, à legibus sumas alienati: nō vacationis, nec epulationis causa seruantes eas: quando si quis considerare voluerit multo ampliori testimonio maiores excubias & labores nobis quam Lacedamonij videbit impositos. Illi siquidem neq; operantes terram, neque circa opificia exercitium habentes sed ab omni operatione remissiores, pingues, & corpore pulchri in ciuitate degebat, alijs ministris in omnibus vite necessarijs rebus vtentes, & cibum paratum ab illis accipientes, solū opus bonum atq; equū indicantes, quidiū facere, & pati quatenus praualerent aduersus omnes, contra quos bella susciperent: quod autē ne hoc quidem adipisci potuerunt, omitto dicere. Non enim
singu

singuli solummodo, sed multi frequenter eorum subito legis, praecepta negligētes, semetipsos cum armis hostibus tradidere. Putāsne & apud nos, non dico tanti, sed duo vel tres agniti sunt proditores effecti legū, vel mortē formidantes, nō dico illā, facile quae solet praeliantibus euenire: sed eam quae cum multa corporum afflictione, & multa crudelitate videtur accidere. Quam (ut ego puto) quidā praevalentes nobis non per odiū subiectis imposuere, sed admirandum quoddam spectaculū videre volentes, si qui sunt homines, qui unū tantūmodo credant esse pessimū, si agere quicquā extra leges suas vel sermonem apud eos dicere cōpellantur. Non tamen mirari decet, si mortem fortissime toleramus pro legibus, & ultra alios vniuersos. Non enim quae lenia videntur nostris studiis alij facile patiuntur, hoc est operationem, cibiq; simplicitatē: & ut nihil fortuito, neq; quod quisq; desiderat vescatur aut bibat, aut ad concubitum quemlibet accedat, aut splendide vestiatur, aut sine nobilitate vacet. Sed illud attendendum est, si gladijs vtentes, & hostes ab inuasiōe fugantes, praecepta legis circa cibos sustinere possunt. Nobis vero gratū est propter hac legibus obedire, & in illis fortitudinis speciem ostendere. Eant nunc Lysimachi & Molones, & quidam huiusmodi alij scriptores, improbi sophistae, adulescentum deceptores, & quasi prauissimis nobis derogare contendant,

Ego sanè nolim de legibus alienis examinationem facere. Noster enim mos est propria custodire, uò aliena potius accusare. Et ut neq; videre neque bla?hemare debeamus eos, qui apud alios putantur dii, apertè nobis legislator interdixit propter ipsam appellationem. De accusatoribus autem per obiectiones suas nos increpare volentibus, tacendum non est, cum utiq; non à nobis nunc sermo compositus eos arguere videatur, sed à multis probabiliter iam pramissus. Quis igitur eorum qui apud Græcos sapientia sunt mirabiles, non redarguit nobilissimos poëtas & præcipuè legistatores, quoniam huiusmodi sectas de diis ab initia populis inferuere, dicentes eos numero quidem quantos ipsi voluere, ex alterutris verò & diuersis natiuitatibus procreatos? Hos autem diuidentes locis & habitaculis, tanquam genera animalium, alios quidem sub terra, alios in mari, seniores autem eorū in tartaris vinctos esse dicere: quibus verò attrituere calum, his sermone quidē patrē, operibus autem tyrannum atq; dominū superposuere. Propterea aduersus eum constituere insidias per uxorē, & fratrem, & filiā, quam ex eius capite fingūt generatā, ut alligantes eum appenderent, sicut ipse ille suum dicitur patrem. Hac iustè accusatione digna conquerruntur, qui sapientia virtute præcellunt. Hi super hac deridentes adiungunt: Si deorum alios quidem ephebos & adulescentes, alios autem senia

seniores & barbatoſe eſſe credendū eſt, alioſ conſtitutoſ ſuper arteſ, & quendam fabrum, aliam verò textricē, aliū verò peregrinātē, & cum hominib꿯 contendentem, alioſ autē citharizanteſ aut arcu gaudenteſ, deinde inter alterutroſ ſeditioneſ, effectaſ & propter homineſ contentioneſ conſtitutaſ, vt non ſolum inter ſe alij alijs manus inmitterent, ſed etiam ab hominib꿯 vulnerati lugerent malaq; perferrent: & quod ſuper omnia eſt luxurioſum, ſi intemperantia permixtionis vterentur: quomodo non erit incongruum amoreſ & concupiſcentiaſ ad vniuerſoſ attinere, ſimul maſculoſ & ad ſcēminas. Deinde fortiſſim꿯 & prim꿯 eorū pater, ſeduſtaſ à ſemetipſo, impragnataſq; muliereſ, diſruptaſ ſubmerſaſq; ſpernit: & eoſ qui ex eo ſunt nati neq; liberare poteſt, ſato conſtrict꿯, neq; ſine lacrymiſ eor꿯 perſerre morteſ. Bona ſunt hæc, et hiſ alia conſequentia, id eſt adulteria in calo viſa, & ſic impudenter à dijs celebrata, vt iam alij inuide-re ſe profiterentur in tali ſorditate vinclo. Quid enim alij facturi non eſſent, dum neq; ſenior atq; rex valuiſſet impet꿯 ſuum à mulier꿯 permixtione retinere? Alij verò ſeruienteſ hominib꿯, & nūc quidem adſicanteſ cauſa merced꿯, nūc verò paſcenteſ: alij autem malignorū modo infero carcere colligati. Quem igitur ſapientium talia non accendant, vt hæc cōponenteſ redarguat, & multam ſtultitiā hiſ credentium reprehendat? Alj

verò & terrore quendam vel metum, necnon & rabiẽ, atq; seductionẽ, omnesq; pessimas passion-
 nes in Dei natura fingere præsumpsere. Et horum
 quidem nobilioribus etiam civitates sacrificare
 suasere. Siquidẽ in multa necessitate consistunt,
 vt quosdam deorum putent bonorum esse largi-
 tores, alios autẽ vocent aduersarios, quando eos
 veluti malignissimos homines muneribus atque
 donis placare contẽdunt, magnũ quoddã malum
 se suscepturos ab eis existimãtes, nisi mercedẽ eis
 studiose prabuerint. Quæ igitur causa est tanta
 huius iniquitatis atq; delicti circa Deum? Ego
 quidem arbitror, eo quod neq; verã Dei naturã
 ab initio eorum legislatores agnouerint, neq; quã
 tum percipere potuere, perfectam sententiam dif-
 finientes reip, tradidere: sed velut aliud quiddã
 vilius neglexerunt, dantes potestatem poetis, vt
 quos vellent deos intraducerẽt hac omnia patie-
 res: rhetoribus verò vt de repub. scriberẽt, & de
 peregrinis dijs decreta proferrent. Sed etiam pi-
 ctiores & plastæ in hoc apud Græcos multã ha-
 buere potestatem, vt vnusquisq; formã quã vellet
 secundũ modum suæ opinionis exponeret, alius
 quidẽ ex luto quod vellet fingẽs, alius verò pin-
 gens. Opifices itaq; qui maximẽ putãtur esse præ-
 cipui, ebur & aurum habẽt, ad hoc sua semper
 nouitatis argumentũ. Proinde apud eos priores
 quidẽ dij florẽtes honoribus, sensuerunt: alij verò
 noui clam introducti, religione potiũtur: & tem-
 plorum

plurū alia quidē desolata, alia verò nuper secun-
 dum hominū voluntatē edificantur : cum cōtra
 oporteat opinionē de Deo, eiusq; culturā immo-
 bili religione seruare. Apollonius siquidem Mo-
 lon, vnus fuit stultorū atq; tumentū. Eos autem
 qui verē in Græco philosophati sunt, neq; tradi-
 tōrum aliquid latuit, neq; frigida allegoria cau-
 sas ignorauere: quapropter illos quidē iustē spre-
 uere, & circa verā detētemq; circa Deum opi-
 nionem nobis fuere concordēs. Quod Plato respi-
 ciens, neq; vllum quēpiam poētā dicit in Rep.
 esse suscipiendū: & Hōmerū honorificē amonet,
 coronatū & vnguento delibutū, ne rectam opi-
 nionē de Deo fabulis forte destrueret. Præcipuē
 namq; Plato nostrum legislatorem imitatus est,
 in hoc quoque, quod illud præcipuē suis ciuibz
 imperauit, vt omnes perfectē ediscerēt leges, &
 ne fortuito aliquid extraneorū ciuibz miscere-
 tur, sed esset pura Respublica, & in legum cu-
 stodia perduraret. Horum nihil cogitans Apol-
 lonius Malon, nos voluit accusare, quoniam
 non recipimus eos, qui alijs sunt opinionibus
 præoccupati: neq; communicari patimur eis,
 qui alia vitæ consuetudine degunt: cum neque
 hoc proprium nostrum sit, sed commune cū-
 Etiorum, non modo Græcorum, sed etiam qui
 inter Græcos cautissimi fuisse noscuntur. Lace-
 demonij namq; peregrinos etiam expellebant,
 & suos ciues peregrinari non sinebant: corru-

ptionē extrā leges ex utroq; meluentes. Illorum igitur citius familiam poterit quilibet arguere, qui nulli neq; conuersationis neq; cohabitationis sua participationē exhibebāt. Nos autē aliorum quidem res zelare nō dignamur: participari verō cupientes quae sunt nostra libenter suscipimus quod utiq; reor indicium magnanimitatis atque clementiae. Sed desino iam de Lacedaemonijs amplius disputare. Athenienses verō qui communem esse suam gloriātur omnibus ciuitatē, quomodo de his rebus habuerint, Appollonius ignorauit. Hi namq; vel verbo solūmodo, prater illorum legē, de dijs loquentes, inenitabiliter punierūt. Cuius enim rei gratia Socrates est mortuus? non enim hostibus tradidit ciuitatē, neq; templa vastauit: sed quia noua iuramenta iurauit, & quoddā demoniū significasse referebat, serio seu ludens, sicuti quidā dicūt, propter hoc cicutā poculo morte mulctatus est. Insuper etiā corrūpere iuuenes eum accusator aiebat, & cōuersationem patria legesq; contemnere. Et Socrates quidē ciuis Atheniensis, huiusmodi tormenta sustinuit. Anaxagoras autem Clazomenius fuit. Et quia existimantibus Atheniensibus solem esse Deum ille eum saxum ignitū asseruit, paucorū sententia morte damnatus est. Et aduersus Diagoram Melium talentum decreuerunt, si quis occideret eum, quoniam eorū mysteria deridere ferebatur. Protagoras autē, nisi cito fugisset, comprehēsus occi

occisus fuisset, eo quod dubium de dijs Athenien-
 sium cōscripsisse putabatur. Et quid oportet mi-
 rari, si circa viros fide dignos talia gessisse no-
 scentur, qui neq; mulieribus pepercere? Etenim
 sacerdote quandā interfecerūt, quoniā eam qui-
 dam accusauit peregrinos colere deos: decretum
 autē aduersus eos, qui peregrinū introducerent
 Deum, supplicium mortis inferebatur. Igitur qui
 tali lege utebātur, palam est, eo quod aliorū nō
 crederent esse deos. Non enim si credidissent, se-
 ipsi fructu ex pluribus dijs priuassent. Quin &
 Scythæ cadibus gaudētes humanis, & paululū
 differētes à bestijs arbitrātur tamē sua mysteria
 esse custodiēda: & Anacharsim sapientia mira-
 bilem apud Græcos, aduenientem interemerunt,
 quoniā videbatur Græcorū deorū ad eos venisse
 plenissimus. Multos autē & apud Persas inue-
 nias pro ea causa tormentis affectos. Sed palam
 est, quoniā Apollonius Persarum legibus cōgau-
 debat, illosq; mirabatur: quippe cum Græci eo-
 rum fortitudinē atq; concordiam vnanimitatis,
 quā habuere de dijs, mirati sunt, hāc scilicet for-
 titudinē, quam in templis eorū concremati ha-
 buerūt. Is etiam studiorū omniū imitator extitit
 Persicorū, vxoribus aliē nū contumelias faciens,
 filiosq; execans. Apud nos autem mors decreta
 est, si quis vel irrationabilia animalia hoc modo
 ledat: & ab his legibus nos abducere neque ti-
 mor potuit præpotētium potestatum, neq; zelus

eorum qui apud alios honorantur. Sed neq; fortitudine ideo exercemus, ut bella amaritia causa suscipiamus, sed ut legum iura seruemus: & cum alia detrimenta mansuete sustineamus, si quis nos de legibus mouere tentauerint, tunc etiam ultra virtutem rebellare contendimus, & usq; ad calamitates nouissimas perduramus. Cur itaq; nos alienas amulemur leges, cum eas neq; à legislatoribus suis seruatas esse videamus? Vel quomodo Lacedæmonij non sunt ob inhospitalitatem reprehendendi, & negligentiam nuptiarum? Elienses vero & Thebani ob coitum impudentem & extra naturam cum masculis, quem optimè atq; vtiliter facere se putabant. Ergo cum hac ipsi omnino rebus efficerent, etiam sui legibus miscuere: quod tantum aliquando valuit apud Græcos, ut etiam dijs sui masculorum concubitum applicarent: eadem denique ratione germanarum nuptias retulere, huiusmodi satisfactionem rerum incongruarum, & extra naturam pro libidine componentes. Desino nunc de supplicijs dicere, & quantas ab initio præbuerint plurimi legeslatores absolutiones malignis hominibus, in adulterio quidem pecuniarum, in corruptione autem etiam nuptias sancientes. Quantas autem occasiones contineant de abnegatione pietatis, examinare longissimum est. Iam enim apud plurimos olim meditatio facta est transgrediendi leges, quod non agitur apud nos, quando propter eas & diuitijs & cimitatibus & bonis alijs priuatis summas,

sumus. Lex autē apud nos servatur usq; ad mortem. Nullus verò Iudaorū, neq; si procul abeat extra provinciam, regē quāvis acertū sic metuit, ut ultra ullū legis videatur timere præceptū. Igitur si propter virtutē legū taliter erga eas affecti sum⁹, cōcedāt quoniam optimas leges habemus. Sin verò circa pravas nos leges indicant perdurare, quid ipsi iustissimè nō patiantur, meliores non custodientes opere sanctiones? Quia igitur longinquitas tēporis verissima creditur omnium esse probatio, hāc ego testē faciam virtutū legislatoris nostri opinionisq; quā ille de Deo contrededit: nam cum sit infinitum tempus, si quis eum comparet aliorū legislatorū aetatibus, hunc ultra omnes inueniet. A nobis itaque declarata sunt leges, & cunctis alijs semper hominibus xalū sui potius præbuerūt. Primi quippe Gracorū, in speciem quidē iura patriæ cōservabant: ipsius autē philosophia tractatu illa secuti sunt, de Deo simulia sapiētes, humilitateq; vita cōmunionē inter alterutros edocētes. Quin etiā populi iā olim multū nostrā pietatē emulantur: neq; est ciuitas Gracorū vlla usquā aut Barbarorū, nec vllā gēs ad quā septimana in quāvacam⁹ cōsuetudo minime puenit, ieiuniaq; et cādelabra accēsa: atq; etiā ciborū apud nos solēnia plurimi apud multos iugiter observare conantur: insuper imitari etiā cōcordiā, quā nos inter nos obtinemus, & rerū cōmunionē, & industriā in artib⁹ et p̄dicatione

rationem necessitatum habere pro legibus. Illud enim mirabilis est, quia absque exactore huius observationis, ipsa lex per se homines ita valuit obligare: & quemadmodum Deus in vniuerso mundo consistit, ita lex per cunctos ambulauit. Vnusquisq; enim si suam regionē domumq; conspiciat, his quae dicuntur à me credere nō recusabit. Oportet igitur cunctorū hominū spontaneam malitiam reprehendere. Aut enim volunt nos istis aliena & praua iura, autē propria & meliora celari: aut certe si hoc nolunt, quiescāt nobis per inuidiā accusationes ingerere. Non enim alicuius odio defendimus hāc causam, sed nostrū honoramus legulatorem, atq; credimus quae ab illo prophetata de Deo sunt. Deniq; nisi intelligeremus ipsi virtutem legum, at certē ob imitātium multitudinē praclare de eis sentire cogeremur. Sed de legibus quidē & de Repub. nostra certissimā feci narrationē in his quae de Antiquitate conscripsi. Nunt autē earū mentionē feci quantum necessarium fuit, neq; aliorū vituperare iura, neq; nostra laudare proponēs: sed hoc agēs, vt de nobis iniuste cōscribentes, & cōtra ipsam veritatē impudentissimē cōtendentes, arguerem. Arbitror itaq; per hāc conscriptionē abundanter me quae promisi, cōplese. Ibi enim ostendi, hoc genus hominū contra quā calūniatores affirmāt, esse antiquissimū: & multos veterū in cōscriptionibus suis memoriā habentium nostri, testes exhibui.

bui. Dixere itaq; Aegyptios fuisse progenitores nostros: & ostensum est, quia in Aegyptum venerint aliunde. Deinde sunt mentiti, quoniā exinde propter cladem corporis sint expulsi: & apparuit quòd voluntate & magnitudine fortitudinis ad propria sint reuerſi. Alij verò tanquā nequissimo viro, legislatori nostro derogare contendunt: cuius virtuti dudum quidem multi post illum, tēpus verò longissimū perhibet testimoniū. De legibus autē loqui ampliori sermone, nō fuit opus. Ipsa namq; per semetipsas apparuere pia, & verissimā habentes intentionē: & nō ad hominū odium, sed ad rerū communionē potius inuitantes, iniquitatū inimica, cultricesq; iustitia, & luxum procul abijcientes, frugalitatē verò ac industriam erudientes, bellum causa auaritia nescientes: fortes autē pro se esse populos praeparantes, ad supplicia retribuēda semper inuitabiles, verbis nequaquam circūueniri faciles, praeparationes semper operibus exequētes. Hac enim nos semper opera manifestiora literis exhibemus. Quapropter ego confidēs dico, quia pluriū atq; meliorū rerū, nos quā alij praeceptores sumus. Quid enim imprauaricabili impietate melius est? quid iustius, quā legibus obedire? quid utilius quā inuicem vnanimes esse, & neq; in calamitatibus ab inuicem recedere, neq; tēpore felicitatum per iniurias discrepare: sed in bello quidē mortem continere, in pace verò aribus

aut agricultura vacare: & semper & ubiq; credere Deum respicere, & solum omnia gubernare? Hæc igitur, siquidem apud alios aut scripta sunt primitus, aut seruata, firmiorē debemus nos gratiam illis tanquā eorum facti discipuli. Si verō nequaquā primitus extitere, his præcipuē nos vtentes cognoscimur, & primam eorum inuentiōem nostram fuisse declaramus. Apiones igitur & Molones, & quicunq; mendaciū derogatione congaudent, conuicti procul faceessant. Tibi autem Epaphrodite, veritatem maximē diligenti, & per te similia nosse de nostro genere cogitātib; hic libellus conscriptus esse dignoscitur.

FL. IOSEPHI CONTRA
Apionem libri II. finis.

DES. ERASMVVS ROTE

RODAMVS INTEGERRIMO,

doctissimoq; patri, Helia Marcao

Machabatano, honoratissi-

mi Machabaorum col-

legij moderatori,

S. D.

VNius diecula opellam tibi non granate
discani, pater integerrime recognito, &
quod licuit, emendato Iosephi libello de septem
fratrum Machabaorum, fortissimaq; matris
martyrio. Atque vtinam cumulatius tuo voto
satis

Notes du mont Royal

www.notesdumontroyal.com

Une ou plusieurs pages sont omises
ici volontairement.

R E R V M O M N I V M
I N I O S E P H I O P E R I B V S
M E M O R A B I L I V M
I N D E X.

Ea quæ asteriscum * præfixum habent, in secundo inuenies tomo : quæ crucis signum†, in tertio; reliqua in primo.

A Aron primus fuit pontifex	654
Aaroni sacerdotiũ cõfertur	179. cõfirmatur 218. eius filij quatuor 180. filij eius duo seniores dum offerunt exusti 183. virga eius floret et profert amygdala, 218. moritur 221
Abaneth qualis zona	173
Abaris mons	166
Abassarus à Cyro præfectus restituendo templo Hierosolymis	* 20
Abdastartus rex Tyrionũ Beleastarto patri successit†	647. eius mors ibidem
Abdemonus Tyrius adolescẽs problematum dissoluendorum peritus	528. † 646
Abdonis principatus Hebraeorum	313
Abel quid significet, occiditur à fratre	21
Abelmachaa vrbs	475
Abemerigus Isata suam filiam dat uxorem	622
Abenarus præfectus exercitus	361. 382. pugnat cõtra Ioabũ 416. trãsfert regnũ ad Dauidem 419. ab Ioabo fraudulenter occiditur 421
Ab et secundi ex fratribus Machabai supplicia crudel	

INDEX IN IOSEPHVM.

- crudelissima, tolerantiaq; eius ¶737
 Abesalomus Amnonem fratrem duculat 451. fu-
 git in Gesura, unde à patre reconciliato reuo-
 catur, item forma eius & casaries qualis-
 tum quomodo Ioabū tractarit 452. 453. popu-
 larem auram captat & regnum 455. cum
 patris concubinis rem habet 459. cogit magnū
 exercitum contra patrem 463. pedens in ar-
 tore interimitur 464
 Abias Arabum rex pralio victus sibipse ma-
 num infert *630
 Abias Samuelis filius quomodo se gesserit in
 administratione principatus 342
 Abiatharus Achimelechii filius seruatus à Sauli
 sanitia 388. confirmatur ei pontificatus 476.
 quomodo à Davide vltus, eius domus sacer-
 dotio priuatur 499
 Abibalsus rex Iromi pater 528
 Tyriorum rex ¶645
 Abigaa Nabuli vxor Davidem commotum pla-
 cat 397
 Abilamarodachus Nabuchodonosori filius in pa-
 ternum regnum succedit & Ioachimū è vin-
 culis eximit 685
 Abimelechi Bethlemita in Moabiticam terram
 cum suis profectio 327
 Abimelechus Gedeonis nothus, fratres legiti-
 mos occidit, & imperium arripit 311. vrbe et
 tribu pellitur 312. Sicimas captas solo aquas
 666 5 314

34. occiditur 315
- Abimelechus Palaestina rex Sarā cōcupiscit 41
- Abironem cum suis terra dchiscit 215
- Abisace puella calefacit senem Dauidem 486.
- ambit eam uxorem Adonias 498
- Abisecus Ioabi frater, vir fortis 416. 469. 480.
- cum fratre Sabalum persequitur 474. vindicat regem ab interitu occiso Acnone 477
- Abrahamus quādo natus 40. ē Chaldaea migrat in Chananeam, & Dei verū cultū instituit 42. hinc in Aegyptū proficiscitur, ubi uxore fugit esse sorore suam 43. 52. Aegypti discipulas instituit 44. Assyrios vincit 46. decimas dat Melchisedeco, & promittitur ei fili⁹ à Deo 48. genuit Ismahelē ex Agare 48. hospitatur angelos tres 50. migrat in Gerara 51. à Deo tēlatur 55. monumentū sibi & posteris cōparat 58. ducit Chaturā uxore, suscipit liberos 58. Isaco querit uxore ibid. moritur 62. eius arma contra Pharaonem † 481
- Abrahami domicilium, vicus 41
- Abfalcon tyrannidis Manahemi adiutor † 236
- Abfalomus patris & socer Aristobuli captus + 225
- Accaron non potuit capi ab Hebraeis 291
- Achabus Amarinii filius regnum paternum uelut maioribus cōtaminat id sceleribus quā antecessores sui 563. agnoscit suum fatum & panit 572. cedit Adadi filio bellum inferens,

ti, sturd. eundē vincit 575. occiditur 583. ipsius	
liberorum capita precipiuntur	610
Achar furtum committit 274. plectitur	276
Acha, quinti ex fratribus Machabaei immania	
supplicia, eimq; insignis tolerantia	† 741
Achaxes lothami filius regnum paternum arri-	
piens, idolis filium holocausta offert, belloq;	
impetitus magnā patitur stragem 632. Assy-	
riorum regis auxilio vlciscitur Syros, stultus	
& impia moritur	635
achiab ⁹ Herodis nepos cui vim prohibet [*]	464.
impetitur à 2000. militibus dimissu [*]	480
Achias pontifex	357
achias propheta Hieroboamo regnum & alia	
vaticinatur	540. 553
Achilaeus princeps commentariensium	476
Achimannus Berxellai filius apud Dauidem ma-	
net	472
Achimes Dauidi victoriam nuntiat	466
Achimelechus pontifex Dauidem comitatu in-	
uat 387. accitue ad Saulum occiditur cum	
anni sua familia	388
Achitophel à Davide ad Absalamum deficiit	
455. seipsum suspendit	462
Acnes Iulia famula dolus	[*] 455. † 146
Acmon gigas Dauidem occisurus, ab Abisao pe-	
rimitur	477
Acusilaus Arginus historicus	† 628
Adadus Axaelis filius patrum in regnū succe-	
dit,	

- Et, quo ab Ioa Iſraëlitarū rege priuatur 621
 Adadus Syria & Damasci rex cum Davide
 conſtigens vincitur 435
 Adadi huius poſteri dicti reges Syria, ſicut Aeg-
 ypti reges Ptolemai 436
 Adadus Syrus Achabo bellum inferens cadenti,
 ab eo tandem vincitur 574. & recipitur in
 gratiam 575. Ioramio inſidians & Eliſeum
 capere conatus fruſtratur 594. 596. bella eg-
 greditur Ioramum 596. fugatur à Deo 599.
 praſocatur ab Axaële 602
 Adami creatio, & quid ea vox ſignificet 18.
 lapſus & mulcta 19. 20. eius ſoboles poſte-
 ritas & mors 21. 23
 Aderus Syriā occupat, & rex eius efficitur 538
 Adama quid ſignificet 79
 Adomus dictus Eſau ibidem
 Adoni quid ſignificet 290
 Adonias Davidis filius regnū paternū affectat
 487. fugit ad aſylum, & veniā cōmiſſi à pa-
 tre impetrat 490. ſalutat matrē Solomonis,
 & Abiſaces connubiū arabieſ occidit 499
 Adonibex ecus capitur ac trūcatur manibus &
 pedib⁹, ſicuti ipſe alios reges mutilauerat 291
 Adoramus quaſtor tributorum ordinatur 476.
 lapidibus obruitur 543
 Adulterij ſuſpecta quomodo purgetur 194
 Adramalech⁹ Senacheribi filius patricida 646
 Adrex⁹. Sopheruſ rex à Davide victus 436
 Aegyp⁹

Aegyptius vates seductor Iudeorum	648
Aegyptijs non licere greges curare 113. quintam fructuum portionē regibus pendens ibid. pu- gnant cū Aethiopibus 122. Hebraeos insequun- tur 139. quare Babylonē abducti 676. eorum antiquissima rerum memorabilium traditio †627. testimonium de Iudeis †658. 662. sexa- ginta millia Iudeorum peremerunt †614	
Aegyptiorum dii descripti †670. seruitus †704	
Aegypti Aethiopiaq; regina Solomonem inuasis- it 532	
Aegypti descriptio	†224. 420. 421
Aegyptus unde nomen acceperit	†643
Atternius Fronto magister duarum legionū Ale- xandrinarum	†540
Aelius Gallus dux auxiliariarum ab Henode- missorum Casari	*345
Aemilius Iucundus à Iudeis occisus	†253
Aeneas, qui Aretas postea dictus Arabum rex constituitur	*412
Aeta, petra, Sampsonis habitatio	323
Agari insolentia ob cōceptum infantem punitur 48. ablegatam vnā cum filio consolatur An- gelus	53
Agatharchides historicus	†661
Aggeus propheta	*20
Agira Nabathai facinus	495
Agrorum terminis quis primus fixerit	23
Agriculturam qui inuenerit	ibidem
	Agrip

- Agrippa Aristobuli filij soboles* 520. varia fortuna 520
 M. Agrippa in Iudeos benevolentia 83
 Agrippa in Asiā mittitur* 351. eius in Iudeos studium * 390. 434
 Agrippa rex Herodem apud C. Caliculam accusat * 539. accusati tetrarchias ac bona consequitur * 540. Iudeos reconciliat Caio * 548. hortatur Claudiū ad retinendū principatū * 597. Silam vinctum adseruat * 611. reliqua eius gesta vsq; ad mortē * 612. 614. 618. † 192. 210. 215. 233. 242. 277. 244. 407. 433
 Agrippa filius Agrippa* 617. impetrat pontificia stola custodiam Iudeis * 620. Claudio antor ut Iudeorū causam legitime cognoscat * 640
 Chalcidem aufert ei Caesar, & multis alijs toparchijs donat, ibid. nuptias instruit, ibid. Galilea parte donatur à Nerone * 643. Magdala certat capere * 679. venit Tyrum cum Vespasiano * 724
 Agrippina Claudijs Caf. vxor* 639. maritum veneficio tollit, ibid. filium Neronē imperio praeficit * 641
 Agrippinum à quo conditum † 92
 Animam innadunt Hebraei & fugantur 274. capitur & succenditur 276
 Alabarchia magistratus * 634
 Alaiorum nationis descriptio † 598. eorum irruptione in Mediam & Armeniam, ibid.
 Albinus

- Albinus Iudææ præfide * 649. Indæam latronibus explet * 651
- Alcimus in pontificatū succedit alias Iacimus dictus * 127. profugit ad Demetrium, ib. perit * 132
- Alexander Antiochi Epiphanis filius bello aggreditur Demetrium * 141. vincit * 146. Ionathæ amicitia ambis * 142. Ptolemæo Philometori hostis factus occiditur * 156
- Alexander Aristobuli filius Indæam infestans à Gabinio vincitur * 227. Hyrcano bellum infert † 37. securi percutitur † 42
- Alexander Herodis filius Roma reversus ducit uxore * 366. accusatus à patre causam dicit, & reconciliatur * 380. 406. accusatus à patre Beryti, damatur, strangulatur * 423. 427
- Alexander Herodis filius veneficij accusatur à patre † 103. III. 122. strangulatur † 124
- Alexander Iannæus Hyrcani filius, rex factus fratrem insidiatè interimit * 192. circum venit astu Ptolemæum Lathurum, à quo postea vincit * 395
- Alexander Lyfimachus Alabarcha solutus vinculis à Claudio * 604
- Alexander Philippi filius patri in regno succedens Damascum & Tyrum capit atq; Gazam * 55. 57. pontificem Iadadum veneratur, & Hierosolymus Deo immolat, Danielisq; prophetiam interpretatur, et Iudæos quæcūq; postularant concessit * 60. 243 quo tpe mortuum * 657. et seq.
- Alexander Veles rex * 156

Alexander

Alexander Zebinas Demetrj viſti loco rex con-
ſtitutus ſederatur Hyrcano * 182. in bello ca-
dit. ibidem

Alexandra Alexandri Iannæi vxor quò à mo-
rituro marito inſtructa regnũ ſernarit et ad-
miniſtrarit * 206. morbus eius & mors * 211

Alexandra Hyrcani filia, vxor Alexandri Ari-
ſtobuli, inſenſa Herodi * 297

Alexandra Phafaëli filia * 518

Alexandria plus ſingulis menſibus quàm Hiero-
ſolyma toto anno pendit Romanis † 223

Alexandria portus deſcriptio † 421. vrbis ſitus
deſcriptus † 225

Alexandrinorũ ſeditio contra Iudeos † 243. 244

Alexandrini Veſpaſianũ pro imperatore prom-
pti agnoſcunt † 422

Alexandrium arx * 221. † 31

Alexas ducit Salomem vxorem * 431. iubetur ab
Herode nobiles Iudeos ſe deſuncto occidere
* 62. piè agit † 465

Abiſas, Abiſai 37

Abiſ fragmuthoſis rex contra paſtores gerit bel-
lum † 641

Allus Samarita, libertus Neronis * 524

Amalecita gens 153. bellũ Iſraëlitis inferunt, &
vincuntur 153. 155. Hebræos ſubigunt 306. eorũ
rex captus & occiſus 363. quanto odio à Deo
ſint proſecuti, & quomodo Saulus eos extir-
pauerit 363. David cadit eos 411

Ama

Amalecus nothus Aliphax & filius	80
Amalecitis regio	ibidem
Amannus quanto in honore apud Artaxerxē habitus, & quantū in Iudeos propter Mardochaeum concepit odiū. * 39. consulit contra seipsum * 46. in crucem Mardochaeo paratam sustollitur * 49. & filij eius.	* 53
Amarai filij quomodo Ioannē Gaddim interfecerint, & quas eius cadis penas dederint	* 138
Amarantes Moysis pater & Aaronis, Deū invocans. ut Hebraeos redimat exauditur	117
Amaramus seditiosus exulat	* 619
Amarinus constituitur rex 562. obit diē suū, relictō principatus successore Achabo filio. ibi.	
Amasa Abesolomi copijs praeficitur. 463. impetrat veniam à Danide, cui gratulatur regni restitutionē. 469. constituitur praefectus exercitus. 463. occiditur à Ioabo.	474
Amasias rex Hierosolimitanus. 621. ad idola deficit. 623. interficitur.	625
Amasias sacerdos	585
Amathus. Amathe	38
Amathus castrum ad Iordanem.	* 197
M. Ambinius praeficitur Iudae.	* 500
Amenophis regni terminus	† 642
Amesses regni terminus.	† 642
Amias Achaz filius bello superatus à Zacharia trucidatur	633
Aminadabus leuita.	338
ddd.	Amma

<i>Ammanus</i> §1. <i>Ammanita</i> Hebraeorum genti bel- lum inferentes male excipiuntur	316
<i>Ammanitarū</i> contumelia in Dauidē, & quae de eis ultio accepta 439. excinduntur	448
<i>Ammanita</i> & <i>Moabita</i> socij mutuo sese occi- dunt	587
<i>Ammaus</i> exusta	† 168
<i>Ammaus</i> therma sanandis corporibus idonea † 344. vide & <i>Emmaus</i>	
<i>Ammonius</i> insidiator <i>Ptolemai Philometoris</i> oc- cisos	* 154.
<i>Amnon</i> sororem <i>Thamaram</i> stuprat 449. occi- ditur à fratre <i>Abesalomo</i>	451
<i>Amorai</i> cum suis regibus deleti 224. qui eorum ditionis termini	222
<i>Amoritis</i> regio duabus & dimidia tribubus con- ceditur	238
<i>Amosus</i> <i>Manassis</i> filius regno paterno substitui- tur, quod propter impietatem non diu tenens occiditur	651
<i>Ananelus</i> cōstituitur pontifex ab <i>Herode</i> * 295. honore priuatur * 298, restituitur ei	* 301
<i>Ananias</i> <i>Masbali</i> pontifex cum quiddecim alijs crudeliter necatur	† 503
<i>Ananias</i> mercator <i>Iudaus</i> regias mulieres <i>Iu- daicam</i> religionem docet	* 623
<i>Ananias</i> <i>Nebedai</i> fil. pontificatum accipit * 634. vinculus mittitur <i>Romam</i>	* 639
<i>Ananias</i> nominatur <i>Sedraches</i>	677
<i>Ananias</i>	

- Ananias Onia filius copys Cleopatra præsici-
tur * 185. 196
- Ananias Phariseus Iosepho se opponit * 695
- Anania pontificis liberalitas, eiusq; sermorum in-
quitas * 62
- Ananias pontifex cū Exechia fratre & pontifi-
cibus alijs in cloacis latuit propter seditionem
† 233. cum fratre interficitur † 235
- Ananias Anani filius pontificatum acquirit, &
Iacobum lapidat * 650
- Anani senioris felicitas ibid.
- Ananias Iudeorum dux vinculus Romam mitti-
tur * 639
- Ananias pontifex cum Hierosolymitis bello con-
tra Romanos se praparat † 270. 271
- Ananias pontifex, eiusq; gesta † 362. 367
- Anani mors Hierosolymæ excidij principium
eiusq; virtutes celebrata † 384
- Ananias Sethi filius pōtifex cōstituitur * 500. eo
priuatur * 501
- Anaxagora Claxomenij mors † 278
- Anchus rex Gitta 385. 402. exercitum ducit in
Hebræos 402. 408
- Andromacho amicitiam renuntiat Herodes 403
- Andronicus Messalami filius orator * 149
- Angelus, quale nomen * 315
- Angelos cum mulieribus coysse 25
- Anilai & Asinai Neerdensium facinora * 551.
& seq.

Anna Helcani vxor	330
Annibas seditiosus plectitur.	619
Annus Minutianus.	* 565. 570. 600.
Annus Rufus Iudææ præficitur	* 501
Annus magnus. quot annis constet	31
Anni septimi quinquagesimi sem. Iobeli remis- sio.	196
Anteij interitus.	* 581
Anthedo. postea Agrippæ dicta.	* 152
Antigonus Asiā occupat mortuo Alexandro.	* 63
Antigonus Aristobuli filius cū patre transfugiens capitur * 230. accusat apud Casarē Hyrcanū et Antipatrū * 237. paternū regnū affectans profligatur * 257. reducitur in regnū per Par- thos * 264. amputat Hyrcano auriculas * 270. accusatur Roma et placat pecunijs hostem * 273. 275. quomodo ab Herode oppugnatus sit * 275. quo expugnatus et irrisus à Sosia * 289. Antonius Herodis pecunijs corruptus eum oc- cidit * 292. Antipatrum et Hyrcanum. accu- sat † 45. vincitur ab Herode † 55. rex consti- tuitur † 61. securi percutitur.	† 81
Antigonus Hircani fil. Samaria obsidioni præfi- cit * 184. quo à fratre. et cur occisus * 190. † 18.	
Antiochia Mygdonia, vrbs.	* 629.
Antiocheni Demetrium eiectum recipiunt.	* 155.
Antiocheni soli cum Sidonijs et Apamensis peper- cerunt Iudæis cohabitatoribus suis.	† 242
Antiochensium odium in Iudæos	* 83.
Antiochensium petitiones apud Titum.	† 582

- Antiochus Antiochi Grypi filius victus et occisus
ab Antiocho Cyziceni filio * 200. qui impera-
tur inde ab Eucero & Philippo fratribus. ib.
- Antiochus Aspendius ab Hyrcani filijs victus † 17
- Antiochus Comagena rex * 504. 614
- Antiochus Cyzicenus cū fratre Antiocho Grypo
belligeratur * 183. 152. vincitur ab Hyrcano
* 185. occiditur à Grypi filio Seleuco † 199
- Antiochus deus Alexandri filius adolescens rex
coronatur & amicitia cū Ionatha init * 160.
trucidatur à Tryphone suo tutore * 175
- Antiochus Dionysus Antiochi Grypi filius Da-
masci regna potitus quid gesserit * 203. et cū
Alexandro & Arabibus bellum † 25
- Antiochus Epiphanes Seleuci filius * 101. eius
gesta contra Iudeos * 103. † 574. 695. ad Ely-
maida vincitur * 121. commissa regni cura Phi-
lippo moritur * 122. aliaq; eius gesta † 724
- Antiochi Epiphanis cum Ptolemaeo Sexto conten-
tio propter Syriam & in Iudaea irruptio fa-
cta † 10
- Antiochus Eupator Antiochi Epiphanis fil. rex
constituitur * 123. Bethsaris expugnat * 125.
Philippū tutorem regnum inuadentem occidit
127. captus à Demetrio trucidatur * 128
- Antiochus Eupator Antiochi Epiph. filius quo-
modo Iudaea afflixerit † 12
- Antiochi Magni bellum cum Ptolemaeo Philopa-
tore & beneficia in Iudeos * 84. dat filiam
* d d d. 3 P 10

I N D E X

- Ptolemaeo uxorem * 88
 Antiochi Pharaon, loci nomen † 26
 Antiochus Selenci nepos Deus cognominatus * 83
 Antiochus Soter, etiā Pius dictus frater Deme-
 trij rex natus Triphonē persequitur & interficit
 * 175. Simonē Matthia in amicitia receptū co-
 natū subigere, sed infelicitur * 175. oppugnat
 Hyrcanum Hierosolymis, & cognominatur
 Pius * 178. regno & vita priuatur ab Arsa-
 ce * 180. Selencum Grypi vincit * 199
 Antiochus Grypus qui & Philometor Demetrij
 Nicanoris filius Alexandrum Zabinam bello
 occidit, & regnum Syria occupat * 182. He-
 racleonis insidias occisus * 199
 Antipas Herodis filius constituitur tetrarcha
 * 464. affectat regnum * 471. portionem pa-
 terni regni acquirit * 488. † 169
 Antipas pro Antipatro fratre rex constituitur
 testamento † 146. tetrarcha instituitur † 150
 Antipas pater Antipatri Iudaea praefectus ab
 Alexandro * 214
 Antipas regij generis vir comprehensus custodie
 traditur, & occiditur † 360
 Antipater Herodis filius à patre vocatur domus
 * 375. honoribus augetur * 377. fratres crebris
 calumnijs infestat * 377. 403. 417. malitia eius
 * 430. ei in patre insidia * 435. 441. 443. occi-
 dit * 464. ab Hero. patre pellit civitate † 99. fra-
 tribus insidiat † 102. fratrum occisorem libertetia
 male vult, & cōspirat cōtra patre † 126. 127.

- veneno eū tollere conatur †135.136. alijs duo
bus fratribus calumnias struit †136. causam
dicit †140. & seq. occiditur †150
- Antipater Idumaeus Hyrcanum in regnū resti-
tuit †29.30. aliaq; eius gesta †14. & seq.
- Antipater accusatus, declaratur praefectus Iu-
dae a Iulio Cas. & Hierosolymorū muros re-
fecit, & filijs suis praefecturas attribuit †45
- Antipater qui prius Antipas, quomodo se suosq;
euexerit, & Aristobulum regno eiecerit
* 414. Scaurum commeatu iuuat * 227.
qualem operam nauarit Casari, aliaq; eius
gesta * 235. dynasta & procurator Iudae
constituitur a Casare * 238
- Antipater Samarita Antipatri Herodis filij
procurator * 442. veneficium apparatus
Herodi indicat †134
- Antipatri ciuitas edificatur * 386. †95
- Antiphilus cum suo fratre venenum appa-
runt in Herodis interitum * 442
- Antiquitatum libri x x. quod tempus comple-
rantur, & quas historias * 659
- Antonia Drusi maioris vxor, Germanici &
Claudij mater * 520. 524. 528. 531. 536
- Antonia porticus incensa, & praesidium ex ea
deturbatum †233.461
- Antonia turris ab Herode cōdita * 360.511. †91
- M. Antonij decreta pro Iudeis * 251
- M. Antonius, dux Rom. * 227. in Asiam prosi-
dit 4 658

- viscitur & Herodē defendit* * 258. † 55. *amorem*
Cleopatra captus Herodē & Phasaelum te-
trarchas cōstituit * 262. 296. *ad regiū fasti-*
gium eundē promouet * 273. *ab eodē pecunijs*
corruptus Antigonū ē medio tollit * 291. 293
M. Antonius *donatur ab Herode* * 293. *homo*
impurus * 96. *Herodi nimis indulget* * 304.
multa indecore agit in gratiam Cleopatre
** 309. subigit Armeniā ibidē. vincitur apud*
Actium à Casare * 19. *occisus* * 328. *qualem*
operam Gabinio praeſtiterit † 38. *Herodē ex*
lem regno Iud. praeficit † 64. *propter Cleopa-*
tram multa facit indecore † 82
Antonius *praefectus ala equitum contra Roma-*
nos † 273. *eius gesta* *ibid.*
Antonius *primus ē Maſia contra Vitellium cum*
legione tertia properat † 424. *eius gesta* *ibid.*
Vitellium interficit † 407
Aod. *vide Iodes*
Apamia *obsidione liberata* † 50
Aphrica *unde sic denominata* 59
Aphri & Aethiopes *quantum annuē pendunt*
Romanis † 224
Apion Alexandrinorum *legatus contra Iudeos*
** 541*
Apion grammaticus *res Aegyptiacas conſcripſit*
† 681. eius portentosa mendacia de Iudeis et
tota vita taxata ibid. eius calumniae & men-
dacia cōfutata † 689. *propheta factus fabulā*
trag

Tragică de Iudeis impudētissimè fingit	† 698
Apobaterion locus	29
Apochis regni termini	† 640
Apollodoti Gax araeorum ducis praelium cum Iā- neo & mors	* 198
Apollonius Antiochi dux, à Iuda Macchabeo victus occiditur	* 110
Apollonius Damaus praefectus Alexandri filij An- tiochi Epiph. * 151. vincitur à Ionatha * 153	
Apollonij Molonis mendacia de Iudeis	† 695.
707. 727	
Aponitus senator sancitur	* 602
Apsanes Iudeis praeficitur	318
Aquila aurea supra portā posita deijcitur	† 146
Aquila quare Romanorum insigne	† 289
Aquila Caligula interfector	* 579
Ara tabernaculi, et Arula suffumigatoria	172
Arabia, confinis Iudae	* 215
Arabes Hebraeos subigunt 306. ab ipsis rursus caduntur	310
Arabum praelium cum Herode	* 312.
Arabum Iudeam deuastantium seuitia	* 483
Arabū gesta in Iudaea post mortē Herodi	† 165
Arabes Iudeorum transfugarum viscera pate- faciunt, aurumq; eximunt	† 505
Aramaeus, Aramaei	39
Arami liberi quibus gentibus appellationem indiderunt	ibidem
Araxes vbi mortuus	40
ddd s	Ara

I N D E X

<i>Araſci templum</i>	646
<i>Arbela vicus</i>	*710
<i>Arbori interdicta qua viſ indita fuerit</i>	19
<i>Arca Noë</i>	26
<i>Arca Noë reliquia vbi ſeruentur</i>	*622
<i>Arca tabernaculi forma</i>	170
<i>Arca in poteſtatem hoſtium venit 333. quan- torum malorū his fuerit auctor ad quos per- uenit, & quomodo Hebræis reddita 335. 336</i>	
<i>Arca transfertur Hieroſolymiam in templum Salomonis</i>	518
<i>Arcades de antiquitate gloriantes, poſt Athe- nienſes literis erudi</i>	†630
<i>Arce, alio nomine Arctipus, ciuitas</i>	283
<i>Arce, qua nunc Petra, ciuitas</i>	221
<i>Archelais vicus conditur</i>	*492
<i>Archelaidis palmeta</i>	*501
<i>Archelaus Cappadocum rex *356. 384. He- rodem ad ſanam mentem reducit 405. eius prudencia</i>	†114
<i>Archelaus Herodis filius à patre regno preſe- ctus ipſius funus curat *456. populo ſe acco- modat, & incidit in ſeditionem *468. accu- ſatur apud Auguſtum *472. 487. ethmarcha- non rex confirmatur ab Auguſto *488. Gla- phryam fratris defuncti vxorē, ducit *492. accuſatur apud Auguſtum, & relegatur Viennam Gallie *493. †172. rediuntur eius bona 499. à fratre falſe calumniatur †136.</i>	

IN IOSEPHVM.

- rex constituitur † 150. in seditionem incidit
 † 154. quod nō rebellasset quarta tributorū
 parte levatus † 169. eius reditus quāti ibi
 Archelaus Magdati ad Titum profugit † 539
 Arethis, sexti ex fratribus Machabai immania
 supplicia, eiusq; cum insigni tolerantia ser-
 mones † 742
 Aretas Arabiū rex fugientē Hyrcanū recepit ho-
 spitem, oppugnationē Aristobuli cogitur in-
 termittere * 215. cū Scauro factus init * 217
 Aretas qui antea Aeneas constituitur Arabum
 rex * 41. confirmatur * 422
 Aretas Calesyria regnum adipiscitur * 204.
 † 26. cum Herode bellatur * 515. & Iudea
 infert bellū * 515. à Scauro mulctatur c c c.
 talentis † 37
 Aretas Petrus Rom. amicitur * 483
 Arieti instrumenti bellici descriptio † 300
 Ariochus Nabuchodonosori satellitum prefe-
 ctus 679
 Ario procurator Iosephi Tobia filij * 96
 Aristaus Iudeorum negotium agit apud Pto-
 lemaum Philadelphum * 66
 Aristot. apud Clearchū verba de Iudaeis † 656
 Arius centurio confossus * 382
 Aristobuli odium erga fratrem Agrippā * 522
 Aristobulus Agrippa frater, Iudeorum causam
 agit apud Petronium * 544
 Aristobulus Aristobuli filius adolescens pul-
 cher

- cherimus * 295. ab Herode constituitur pōi-
 fex, & occiditur ab eodem * 299-301
 Aristobulus Alexandri Iamnei filius generosus
 * 207. quō adsecutus sit regnū * 210-211. ob-
 sessus ab Areta liberat p Scaurū * 217. quale
 donū Pōpeio miserit, & cōtrouersiā cum fra-
 tre apud eundē disceptauerit * 218. quō à Pō-
 peio tractatus * 222. uinctus abducit Romā
 * 226. uinculu elapsus iterū capitur et mitti-
 tur Romam * 229. veneno sublatu est * 234
 Aristobulus Herodis filius reuersus Roma ducit
 uxore * 366. conijcitur in carcerem falsis ca-
 lumnijs oppressus * 417. accusatus à patre Be-
 rysi damnatur * 423. strangulatur * 427
 Aristobulo Herodis filio Armenia minor à Ne-
 rone data † 199
 Aristobulus Herodis frater, priuatus mortuus,
 filia unica relicta † 193
 Aristobulus Herodu dynasta Chalcidis filius
 dominijs multis donatur à Nerone * 643
 Aristobulus Hyrcani filius obsidioni Samaria
 praeficitur * 184. quō impetrarit, & senierit
 in matrē ac fratres * 188. fratris cade pollu-
 tus moritur philellē dictus * 190. primum da-
 dema regium vsurpauit, & quomodo se ges-
 serit in matrē & fratres † 18. mors eius † 21
 Aristobulus rex Chalcidis cōtra Antiochū † 196
 Arsen fluuius 222
 Arphaxades Arphaxadai 40
 Arta

Artabannus Vonone victo Parthorum regnum
assequitur. * 504

Artabanna à Vitellio victus. * 513. recuperato
imperio foederatur Neroni. * 513

Artabani cum Asinao. & Anilao reconciliatio.
& amicitia. * 554

Artabannus regno pulsus restituitur per Ixatam.
* 627

Artabaxes rex Parthorum donatus Cleopatra. † 82

Artabaxes Tigranis filius captus. * 309

Artaxerxes regnum paternum accipiens quale
conuiuium instruxerit. * 36. accusat uxorem
& diuertit ab ea. * 37. ducit aliam nomine
Esteram ibidem. Amanem in summo habet
honore. * 39. eundem cruci suffigit. * 45. In-
daeos periclitantes liberat. * 50

Artaxias Tigranis filius regno non diu potitus
pellitur. * 309

Artemisius mensis. 510

Artorius quemadmodum ex incendio per Lu-
cium commilitonem seruatus sit. † 533

Arucana Arcem condidit. 38

Arudaus Arida insula. ibid.

Arunkius praece retundit Germanorum militum
impetum. * 584

Arus vicus. * 483

Arum loci nomen. 387

Asamenaeorum gens Iudaorum Reipub. statum
mutauit. * 22

Asanoni montis Galilae situs. † 248

<i>Asanus Abia filius regnum paternum accipit</i>	
557. eius pietas, & bellum cum Zarao Aethiopū rege ac victoria	558. mors 561. 563
<i>Ascalon capitur</i>	291
<i>Ascalon Iudaeis semper inuisa</i> † 273. eius situs ibi.	
<i>Ascalonitis quantū incōmodi arca attulerit</i>	336
<i>Aschanes eunuchus</i>	677
<i>Aschanaxes Aschanaxi</i>	35
<i>Aser natiuitas</i> 71. filij	111
<i>Aseritarum gens in Chananea</i>	283
<i>Asineus & Auilaeus Neerdēses grassatores quō cū Artabano amicitia incunt</i> * 553. & seq.	
<i>Asiongaber, lacus nomen</i>	531
<i>Astorus ciuitas</i>	304
<i>Astora buccina</i>	198
<i>Aspersorium tabernaculi</i>	168
<i>Asphaltites lacus</i> 45. † 149. eius descriptio † 404	
<i>Asphar lacus</i>	* 137
<i>Asprenatus prodigium & interitus</i>	* 576
<i>Assamonai principatus quando desierit</i>	* 291
<i>Assamonaeorum familia quando & quando principatus Iudaeorum concessus</i>	* 656
<i>Assaracodas Senacheribi filius patri succedit in regnum</i>	646
<i>Assaron quantum contineat</i>	173
<i>Assis regni termini</i>	† 640
<i>Assuras Assyrii</i>	39
<i>Assyriorū imperiū quando dissolutū fuerit</i>	645
<i>Astabatti populum</i>	37
<i>ASTA</i>	

Astapus fluvius	124	
Astartes templum	413	
Astartis rex Tyrionum, eiusq; successores enumerati	† 646	
Astoborta fluvius	124	
Astronomia, qui primi inventores	24	
Athenienses quando & quemadmodum Romanis subiecti	† 219	
Athenio legatus Ptolemai Energetis ad Iudaeos	* 91	
Athenio dux Cleopatra, Herodem repellit iam victorem	† 83	
Atrongaus pastor regnum affectat *	481. † 163	
Auarus vrbs Aegyptia	† 640. 667	
Augusti Caesaris in Iudaeos beneficia	* 389. † 107	
in Herodē odium & Aretam *	411. reditus cum utroq; in gratiam * 422. confirmat testamentum Herodis * 487. eius liberalitas in Herodem * 323. vincit Antonium * 319. occidit eum cum Cleopatra *	328
Augusti mors, & quot annis imperarit	501	
Aula regia descriptio elegans	† 452	
Aurea terra, regio	531. 534	
Axaël Damascenorum rex	602. 616. 618. moritur	621
Azarias propheta vaticinat Asani agmini	559	
Azarias compellatur Abdenago	677	
Axiuus Emesenorum rex Agrippa iunioris sororem duxit	† 640	
Axiotus		

I N D E X

Axotū pestis propter arcā detentā inuadit	335
Azymorum festiuitas restauratur	636
Azymorum festiuitatis institutio.	138-190

B.

Baaras loci; & herba descriptio	† 590
Baba liberi occiduntur ab Herode	* 335
Babylon locus cur sic dictus	33
Babylonis extinctio	138
Babylon in Cyri potestatem venit	689
Babylonica captiuitatis quando & quomodo acciderit.	659-653. 667
Babylonica turris institutio	31- 33
Babylonij Iudaeos persequuntur	* 560
Babyloniorum antiquissima rerum memorabi- lium traditio.	† 631
Bacca vicia	† 177
Bacchides dux Demetrii contra Iudam Macha- beum mittitur frustra * 128. mittitur iterū ac cum Iuda confligens vincit * 134. adigitur ad pacem cum Ionathā in eundem.	* 141
Bacchidiū scititia in Iudaeos, et eius interitus	† 11
Bactriani populus	39
Baeonis regni termini.	† 640
Bagoas eunuca.	* 437
Bagoſes copiarum Artaxerxis imperator	* 54
Bagothous & Theodestes eunuchi coniurant in uicem Artaxerxis, & plectuntur.	* 29
Baia, oppidulum Campaniae ubi & calida	* 539
Bal qui deus fuerit. 612. sacerdotes eius sublatis.	ades 192

- adesq; ipsius à fundamentis diruitur 615
 Balachus Moabitarum rex Balamū ad Israēli-
 tarum execrandum mittit 227
 Baladas Babyloniorum rex amicitiam cū Exe-
 chia inire cupit 648
 Balamus vates contra Dei mādatum profectus
 ab asina compellatur 226. bene precatur his
 quos execrari volebat 227. malum cōsiliū
 dat Madianitis 230
 Balsamus vbi nascatur 533
 Balsamum vbi proueniat *308
 Balthasar Nabopolassar dictus arripit regnū Ba-
 bylonicum 686. ipse cum suo regno in Cyri
 Persarum regis potestatem venit 689
 Banaias satellitibus praeponitur 475. Salomonis
 copijs praeficitur 500
 Banaothas & Thamius occisores Iabosethi sup-
 plicio afficiuntur 424
 Barachias autor Israēlitis vt captiuos Iudeos
 & Beniamitas dimittant 633
 Barachus Hebraeos in libertatem vindicat 305
 Barasa expugnata concremata *119
 Baruchus Neri filius Hieremia propheta scriba
 660. liberatur è carcere 672
 Baris castellum, Postea Antonia †28
 Baris mons 29
 Barzapharnes Parthorum satrapa* 263. Syriam
 obtinet †57
 Basanes Hieroboami totā familiā sustulit 557.
 e e e regnum

I N D E X

regnum occupat § 60. moritur, Elano filio successore relicto	561
Bathales Amanitarum rex	673
Bathyllus Antipatri libertus venenum hero adfert	† 136
Beclsephon ciuitas	138
Begabri Idumaea vicus	† 401
Belcastartus rex Tyriorum Hiram patri successit	† 647
Belli leges	197. 261
Beniaminis natiuitas & nominis ratio 78. filij decem	111
Beniamitarum fors in Chananea 283. agricultura student 292. eorum fortitudo & peritia militatis 296. cades omnium vsq; ad sexcentos viros 297. quomodo ea tribus restituta	298
Berenice, locus	531
Bernice Agrippa filia	* 518. 604
Bernice Polemoni nubit	* 641
Bernice Salomes filia datur nuptum Aristobulo Herodis filio * 366 datur alij marito	† 125
Bernices supplicatio ante tribunal Flori, & eius vita pericula	† 210
Berotha ciuitas	279
Berosus Chaldeus de astronomia & Chaldeorum Philosophia Græcè scripsit	† 648
Bersabe, ciuitas	569. 616
Bersabe puteus	52
Berytus domicilium Romanorum	* 422
	Berytus

Berytus Phœnices, colonia Romanorum	†573
Berytus quomodo ab Agrippa exornata	*613
Berxellæus quantis beneficijs iuuerit Dauidem regno pulsum 462. quam gratiam ei obtule- rit rex	472
Besara oppidum	*68Q
Beselel architectus	165.181
Besemmathe vxor Isaci	66
Bethalaga vicus	*140
Bethel quid significet	67
Bethenaber vicus	†397
Bethmaus vicus	*6
Bethora locus	279
Bethsabes forma Dauidem ad adulterium pelli- cit	417
Bethsama vicus	338
Bethsamitarum prophani LXX. arcam contin- gentes moriuntur	338
Bethsana, quæ Scythopolis	*120. 168
Bethsana ciuitas	283
Bethsuritarum deditio	*125
Betæa capta & pradata	436
Bexedel vicus cum turri inexpugnabili	†275
Bexethe collis descriptio	†462
Biblia quot annorū historiam complectantur	14
Bonis cornupeta noxa quomodo vindicanda	258
Boxus quomodo Ruthem acceperit vxorem	328
Britannicus Cl. Caesaris filius	*642
Britāni quō & quādo Romanis subiugati	†223

I N D E X

Broccus trib. plebis	* 597
Buccinarum excogitatio & vsus	198
Burrus praefectus pratorianorum militū	* 642

C

Cabrothaba locus	200
Cadmus Mileſius quo tempore hiſtoriam conſcribere inceperit	* 628
Cacilius Baſſus occiſo Sexto Caſare provinciam occupat	* 252. † 49
Cadeſa ciuitas	279. 284
Cænopolis forum quod vocatur materiarium à Ceſtio incenſum	† 251
Cæron regio amomi ſerax	* 622
Caſar Iudæorum & Archelai conuentum diremit † 167. Archelao ethmarchiam ſeu mediam regni partē dedit ibidem. Eius promiſſio Archelao facta ibid. reliquam regni dimidiam partem in duas tetrarchias diuiſit	ibidem
Caſaris liberalitas in duas filias Herodis virgines	† 170
Caſar falſum Alexandrum deprehēdit ibid. eum remigum numero uſerit	646
Caſares vocatos imperatores Romanos	530
Caſarea conditur	† 92
Caſarea Philippi dicitur Neronis	* 651
Caſarea Iudæa maxima ciuitas	† 325
Caſaria templa	† 93
Caſariēſiū cōtumelia in mortuū Agrippā	* 616
Caſariēſes contra Iudeos apud Neronem vi-	elores

- Flores †205
 Cafarienses omnes Iudaos apud se habitantes
 trucidant †238
 Cafenni⁹ Gall⁹ duo millia Galilaorū cedit †248
 Cafennius Patus rector Syria †576
 Cafennius Patus Antiochum regem Comagenes
 apud Vespasianum defectionis accusat †596
 bellum mouet contra eum ibi vincit Romam
 è Cilicia mittit ibid.
 Cafonia iugulata cum filia magnanimitas *591
 Caiaphas constituitur pontifex *521
 Cain 21.eius posteri 23
 Caius Agrippa & Iulia filius Augusti adopti-
 uus *471
 Caius Cesar Agrippa vinculis soluit, & tetrar-
 chia Philippi tradita, regem appellauit †186.
 ei etiam Herodis tetrarchiam addidit ibid.
 Caij vxor & filia occisa *590.eius ingenium
 & mores *592
 Caius Cesar Deum se vocari voluit †186. Pe-
 tronium ob statuas in templo locandas, Hie-
 rosolymam misit ibidem
 Caius per dolum interemptus, quanto tempore
 imperauerit †190
 Calebus explorator Chanaanæ 202
 C.Caligula constituitur Cesar *517
 C.Caligula Germanici filius *532.designat Ca-
 sar à Tiberio *534.Herodē cū coniuge mittit
 in exiliū *540.moritur.*550.ei⁹ i oēs sauitia,

I N D E X

Et diuini honoris vëdicatio, insaniaq; tu tñm ratio in ipsum, et eius interitus	* 562. Et seq.
Callimander ab Hyrcano victus interijt	* 184
Cambyfes Cyri filius patri in regno succedit	* 8
Campus regius, loci nomen	46
Cana vicus Galilæe	* 675
Capernaum fons, Nili vena esse creditur	† 339
Capharsaba, campi nomen	* 386
Caphartophan Idumæe vicus	† 401
Capitolij templum à militibus direptis donarijs incenditur	* 426
Cappadoces populus	35
Carmeli montis situs	* 277
Carra, Mesopotamia ciuitas	40
Carthaginensiu originis Et fati descriptio	† 223
Casander occupat Macedoniam mortuo Alexan dro	* 63
Cassius Cherea	* 565. occiditur * 602
Cassius quæ gesserit in Iudæa	* 233. 253
Cassius Iulio Cas. interfecto Syriam petit Et quid gesserit	† 52. Et seq. occisus † 55
Castor rerum Iudaicarum scriptor	† 696
Catull ^o Libya Pëtapolitana rector sicarijs calū niadi doctor erat	† 623. tria millia Iudeoru truci dauit ibid. et cruciatus et mors horrenda ibi.
Celer tribunus vinctus à Claudio Iudæis ad sup plicium Hierosol. mittitur	† 198
Cenizæ Hebræos in libertatem restituit	301
Chabalou terra cur sic dicta	527
	Chal

Chalarnas Syrorum transeuphratensis rex	441
Chalebo donatur pars agri Hebronis	291
Chaldei, populus	39
Chaldeorum consensus cum sacris literis	* 653
Chamis patris irrisor	38
Chananeus, Chanaan	37.38
Chananeorum terra praestantia	203
Chariathiaris ciuitas	338
Hebronis ciuitatis antiquitas	† 411
Cherubinarum descriptio	170.512
Chetim quid Hebraeis significet	36
Chetimus, & Chetima insula	ibidem
Chetomene qualis vestitus	173
Cheton quid significet	ibidem
Chettai populus	38
Chiramus operarius insignis	513
Christus & Christiani	506
Chusartes Assyriorum rex Hebraeos sibi subiecit	301
Chusus, Chusei	36
Chusis amicus Dauidis constantissimus quomodo se gesserit apud Absalomum	456
Cilicia	35
Cinyra fabula	* 576
Circenses ludus	* 566
Circumcisionis prima institutio	49.53
Cisus Saulis pater	345
Cithara quis inuenter	23
Ciuitatem quis primus instituerit	22
Claudius à militibus constituitur Caesar	* 586
ccc 4	Claud

I N D E X

<i>Claudius</i> quandiu imperium administraverit	
ibid. Agrippina uxoris Neronem priuignum	
in imperium cooptauerat	† 198
<i>Clearchus</i> peripateticus <i>Aristotelem</i> precepto-	
rem suum de Iudeis narrantem inducit	† 656
<i>Cleopatra</i> Antiochi filia nubit <i>Ptolemæo</i> Philo-	
patori	* 88
<i>Cleopatra</i> <i>Flori</i> uxor	* 658
<i>Cleopatra</i> <i>Ptolemæi</i> <i>Philometoris</i> filia ducitur	
uxor ab <i>Alexandro</i> Antiochi, qui & <i>Deme-</i>	
trius dictus	* 150
<i>Cleopatra</i> <i>M. Antonium</i> in sui amorē pertrahit	
* 262. † 56. <i>Mariam</i> cum filio ad se vocat,	
& <i>Antonium</i> contra <i>Herodem</i> iucitat	* 299.
vsq; 551. † 83. contra omnes omnium opibus	
inhians * 305. & seq. <i>Herodem</i> ad stuprum	
solicitat * 508. occiditur	* 328. † 90
<i>Colossus</i> <i>Cæsaris</i>	† 94
<i>Comagenensium</i> ciuilis contentio	* 504
<i>Conuallis</i> laudationis	587
<i>Coponius</i> Iudeis præficatur	* 495. 500
<i>Corban</i> iuramenti explicatio	† 654
<i>Corban</i> , quomodo se liberent	219
<i>Corea</i> , loci nomen	† 31
<i>Cores</i> seditionem contra <i>Moysem</i> & <i>Aaronem</i>	
excitat 209. dat eius pœnas	216
<i>Cornelius</i> <i>Faustus</i> <i>Sylla</i> filius	* 224
<i>Cornel. Sabinius</i> sibi ipsi mortē infert	* 570. 579
<i>Corrai</i> , locus	341
<i>Corus</i>	

- Corus mensura qualis* 204
Costobarus Idumaea Gazæ præfect' ab Herode,
lucro intet', repudiat ab vxore * 334. 336. 653
Costobarus & Saulus fratres vnà cū Philippo
ad Cestium transfugiunt † 256
Cotys Armenia rex * 614
Crassus in Parthos proficiscens Hierosolymita-
num templum spoliat periurus * 231. cum
omnibus suis copijs perit * 233
Crassus in Syria prouinciam Gabinio succedens
quid gesserit † 41
Ctesiphon, vrbs * 562
Cumanus Iudæa præses constituitur * 634. 637.
 640
Cuspius Fadus Iudæorū regno præficitur * 617.
 619. 633
Cydoessa Tyrionum vicus † 35
Cyprus insula 36
Cyprus præsidij locus in sinibus Hiericūtis † 243
Cypros Herodis filia * 518. alia Phasaëli filia ib.
Cypron, castellum * 386. † 95
Cyprius Antipatri vxor † 42
Cyrenai, Marmarida & terribiles Syrtes quæ-
admodum Romanis subdita † 224
Cyrus Persarum rex Babylonem & regem eius
capit 689
Cyrus Iudæis Hierosolyma repetere permittit
templumq; restituere, ac vasa tēpli eis reddit,
multaq; præstat beneficia * 4. 20. perit * 6
 e e e } Dabar

D

<i>Dabariteni uxorem Ptolemai regij procuratoris inuadunt</i>	* 681
<i>Dagon, arx</i>	* 176
<i>Dagon precipitatus</i>	335
<i>Dagonis templum exustum</i>	* 153
<i>Dalale, meretrix Sampsonis</i>	324
<i>Damasc⁹ à quo cõdita 39. imperio Davidis subiicitur 435. à Metello et Lollio capta est</i>	* 217
<i>Damascenorũ in Iud. fenerit. as</i>	* 665. † 255. 614
<i>Dana oppidum</i>	300. 544
<i>Danaus Argiuorum antiquiss.</i>	644
<i>Daniel vocatur Balthasar, 677. in somnia diuina videt 679. regi somnia interpretatur 681. Balthasaris visionẽ in pariete explicat 687. abducitur à Dario in Mediam et cõstituitur summ⁹ satrapa 689. insidias patitur, sed insidiatores eius luũt pœnã 690. apud Ecbatana turrim adificat 692. quã carus Deo fuerit, & quãtũ ceteros prophetas superauerit 693</i>	
<i>Danielis prophetia</i>	* 116
<i>Danitarum fors</i>	283
<i>Dauite à Chananais sedes mutare coacti</i>	300
<i>Danus, fons Iordanis</i>	46
<i>Danus nascitur 71 filij eius</i>	III
<i>Darabita vicus</i>	* 711
<i>Dari⁹ Artabazii filius Neroni obses missus</i>	* 513
<i>Darius Astyagis filius imperiũ Babyloniorũ vastat, et Danielẽ abductũ cõstituit satrapã 689</i>	
<i>Darius</i>	

Darius equitum præfectus sub Agrippa †132

Darius Hyſtaſpi filius rex Perſarum creatur,
quaſtionem proponit quam omnium rerū
fortiſſima aut potentiſſima * 9. commonitus
verò à Zorobabele Iudaos libertati inſtituit
& immunitati, urbemq; & templum reſti-
tuere promittit & iuvat * 13

Dathamo cum vniuerſa ſua familia terra de-
hiſcit 215

Dauid filius Ieſſai, rex à Samuele vinctus pro-
phetat, & Saulo furioſo hymnos occinit ad
citharam 330. 368. eius victoria de Goliatho
373. Sauli filiam vxorē ducit 276. ſocerū ſu-
git 377. ſpiculo ab eo petitur 379. fugit in Git-
tam, & inſanū ſe fingat 385. cum Saulū oc-
cidere potuiſſet noluit 393. 399. reconciliatur
Saulo 354. Nabali deſuncti vxorē ducit 398.
Amalecitas prædatur 402. iungit ſe Ancho
contra Hebraeos ibid. & 408. abducuntur ei
amha vxores capta 409. Palæſtinos cedit
& vxores recuperat 410. Sauli interfeſſorē
ſupplicio afficit, et epitaphia ipſi ac Ionatha
coſcribit 415. rex vnius tribus declaratur, &
cum Abnero pugnāt 416. eius filij. 418. 429.
Abenero fœdere iungitur & amicitia 420.
interfeſtū luget 422. regnū in vniuerſum ei
coſert 425. quāta copia ad eū in Hebronē cō-
nenerint 427. amicitia cum Iramo parat, &
Hierofol. ciuitatē Dauidi appellat 428. arcā
Hierof

I N D E X

Hierosolymā trāsfert 431.432. Ionathæ poste ros beneficijs afficit 438. Bethsabē adulteram facit & ducit vxorē. Vriamq; interficiēdum curat 442. Ammanitas excindit 448. Abe- salomū filiū regē salutatū fugit 456. occisum luget 467. ignoscit hostibus & recipit regnū salutat 470. decē tribus ab eo deficiūt auctore Sabæo 472. fortissimi viri ipsius qui 478. po- pulū recēsendo Deū offendit 480. ē tribus ma- lis infligēdus pestē elegit 481. tēpli extruendi locus ei indicat, ad quod opifices & materiā cōparat, filiumq; instruit Salomē quō se de- beat gerere nactus imperiū 484. aliosus ca- lescit se Abisaces accubitu 486. Solomonem cōfirmat regē, officiaq; distribuit et tribus, tū tēpli vasorūq; descriptionē tradit 490. expi- rat ac sepelit, maximusq; cū eo thesaur⁹ 496	
Dauidici generis regum finis, & quot eorum fuerint	669
Debora prophetis	305
Decius Mundus quantum insanierit in Pauli- nam	*507
Demetrius Alexandrinus	*150.174
Demetrius Demetrij fil. Alexandrū vincit	*155
Demetrius Eucerus Antiochi Grypi filius rex apud Damascū constituitur, & Alexandrum Iannæum superat	*200.201. contra fratrem pugnans captiuus ducitur ad Parthos *203.
Alexandrum pralio superat	†24
	Demetrius

- Demetrius Gadarensis libertus Pompeij *226
 Demetrius Nicanor rex *156. clementer agit cū
 Ionatha Iudæiq; *157. vincitur à Tryphone
 *160. capitur à Parthis *167. dimittitur, &
 in regnum restituitur ab Arsace *180. vin-
 citur, capitur & occiditur *182
 Demetrius Phalereus quomodo bibliothecā Pto-
 lemæo Philadelpho, comparauerit *65. legem
 Iudæorum transcribendam curauerit *80
 Demetrio Phalereo in historia Iudæorum venia
 concedenda quod Hebraice nescierit †663
 Demetrius Seleuci filius regnū Syriæ occupat,
 Antiochumq; & Lysiam occidit *120. Iudam
 occidit in prælio *135. Ionatha amicitia am-
 bit *142 occiditur *146
 Dei castra, locus 75
 Dei decretū contra omne Iudæorum genus †613
 Dei definitio apud Moysen †711. 715
 Dextra porrecta quid apud barbaros significet
 *554
 Diagoras Melius †728
 Dido soror Pygmalionis regis Tyriorū in Africa
 Carthaginem edificauit †647
 Diebus singulis quid Deus condiderit 17
 Diglath, quid significet 19
 Diluuij vniuersalis descriptio 28
 Dina Iacobi filia 72. suprat, quapropter Sici-
 mitæ vniuersi trucidantur 77
 Diodotus Tryphon Apamensis, vide Tryphon
 Dio

Dionysius Tripolitanus securi percussus	* 219
Diophantus notarius sceleratus	* 416
Disciplina militaris exemplū pulcherrimū	† 259
Disciplinas à Chaldeis ad Aegyptios, ab his ad Gracos esse deductas	44
Dissimiliū cōmunionē etiā naturā horrere	249
Dius in historia Phœnicum integerrimus	† 645
Doëcus mularum nutrior 387. occidit Abimele- chum pont.	388
Doleus nobilitate potens à Gadarensibus inter- ficitur	† 397
P. Dolabella decreta pro Iudeis	* 251
Domitianus cum multis Romanorum saluus eua- dit † 426. à Mutiano productus populo rector insinuat	ibid.
Domitiano Germani subiiciuntur & Galli	† 578
Domitianus in triumpho Vespasiani & Titi eu- adequitabat	† 587
Domitius Aenobarbus * 641. eius filius	ibid.
Domitius Nero cōsalutatur Imperator * 642. fra- trē, matrē, vxorē, virosq; illustr. trucidat ib.	
Domitij Sabini fortitudo	† 475
Dora Phœnices vrbs	* 666
Dora ciuitatis situs	701
Doras Hierosolymitanus pontificē perimit	644
Doris mater Antipatri Herodis filij accusatur ve- nesicij	* 442. † 55. 134
Doritarum in Iudeos insolentia	* 608
Dorotheus L X X. interpretibus additur	* 78

Dositheus Hyrcanum & Alexandram Herodis	
prodit	* 320
Draconis leges de supplicijs antiquiss.	† 630
Druma Gedeonis concubina	311
Drusilla Agrippæ filia	* 518
Drusum turris	† 94
Drusus Agrippæ filius	* 518
Drusus Neronis filius	* 520. 531
Drusus turris	* 348

E

Ebutius decadarchus sub Vespasiano	† 347.
Gamala occisus	ibidem
Edom, vide Adomus	
Eglon Moabitarum rex qui Hebraeos subiugarat, ab Iode interficitur	302
Ela capta à Syria rege	632
Elanus Basana filius altero regni anno occiditur, vnà omnis ei ⁹ soboles tollitur per Zamarès	61
Elcana Iuda copiarum dux occisus	633
Elcia Magnus, legatus Iud.	* 544
Eleazarus Moysis filius	130
Eleazarus Aaronis filius fit pontifex	217
Eleazarus pont. moritur	221
Eleazarus Dodeia filius vnus fortium Davidis	478
Eleazarus quidam arreptitiorum medicus	507
Eleazarus Auranus Malthia filius	* 107. fortiter ab elephanto confosso opprimitur
	* 125
Eleazarus Phariseus homo seditiosus conuicia-	

- tur Hyrcano *186
 Eleazarus quomodo pontificatum adeptus *70
 Eleazarus thesauri templi custos quomodo pa-
 ctus cum Crasso *231
 Eleazarus Anani filius pontifex constituitur
 unius tantum anni *501
 Eleazarus Boëthi pontifex constituitur *492.
 priuatur pontificatu ibid.
 Eleazarus gigas, quā vasto fuerit corpore *513
 Eleaxari Asamonai filij fortitudo & mors †13
 Eleazarus Dimai, latro *637.643.†156.199
 Eleazarus seditiosus exulat *619
 Eleazarus Anania pontificis filius, Romani belli
 seminarium fuit, reiecit Caesaris hostias †129
 Eleaxari Semai facinus memorabile *302
 Eleazarus Sicariorū princeps Masadā obtinet
 †600. ei⁹ oratio de immortalitate animæ †610
 Elephantis quomodo pugnatum sub Antiocho
 Eupatore *124
 Eleutherus flumen *154.166.†82
 Eleutheri equites †58
 Eliabus architectus 165.181
 Eliacius pontif. sub Iosia rege 653
 Eliacimus Iosia filius antea Ioacimus dictus ac-
 cepit regnū paternum, sed tributariū iam fa-
 ctum Aegyptijs 658. etiā Babylonijs tributum
 cogitur pendere 659. occiditur 660
 Eliacimus Ioacimi filius in pontificatum patri
 succedit *31
 Elias

<i>Elias propheta tempore Achabi quæ præmentia- nerit & gesserit</i>	566.568.572.588. exemptus ex hominibus	590
<i>Elia epistola ad Ioramum Iosaphati filium sce- leratum regem</i>		604
<i>Elionas Gethai filius pontificatū accepit *</i>		614
<i>Elis pontifex princeps Hebræorum</i>	327. filij eius scelerati 330. exitiū suū & suorum filiorum cognoscit 332 tum ipsius & filiorum mors 333	
<i>Elisæus prophetia donum accipit, & Eliam co- mitatur</i>	570. vaticinatur et aquā suppeditat Ioramo Achabi filio 591. viduam à debitis li- berat 594. Iorano insidias Syrorum indicat, & Adadū capere ipsum volentē eludit 595. famis tempore vilitatem annona prænuntiat 599. Adado mortē indicat 602. Ieum vngit regē Israëlitarum 605.606. vita defungitur 621. cadauer occisi à lotronib. in ipsius monu- mentum iniectum reuixit	622
<i>Elymus, Elymi</i>		39
<i>Emiam zona sacerdotalis</i>		173
<i>Emmaus concremata</i>		* 484
<i>Emmaus vicus, vide Ammanus</i>		
<i>Engaddi à sicarijs inuaditur</i>		† 395
<i>Eniachin tribus sacrata</i>		† 362
<i>Enofa ciuitas</i>		23.
<i>Epaphroditus</i>		12.
<i>Ephodes, vestitus</i>		176
<i>Ephorus Hellanicum in plurimis ostendit men- f f f</i>		dacum

<i>dacem</i>	†629
<i>Ephremes Iosephi filius</i>	95.III
<i>Ephremes in numerum Iacobi filiorum adoptatur pro parte Iosepho</i>	114.197
<i>Ephremita Gedeoni bellum inferre conantes placantur III. Bethelē proditiōe ceperunt</i>	252
<i>Epicrates pecunia corruptus Scythopolim cum alijs aliquot ciuitatibus Iudas prodit</i>	*184
<i>Epicuraorum error refutatur</i>	694
<i>Epiphania ciuitas</i>	38
<i>Epiphanes & Callinicus filij regis Antiochi Cæsennio Peto pugna forti obnituntur†</i>	57 à Vo
<i>logeso Parthorum rege magnifice excipiuntur ib.</i>	
<i>Epomidis descriptio</i>	175
<i>Epula ferales Iudaorum</i>	†152
<i>Equitum Romanorum arma</i>	†285
<i>Equus Medius Varo succedit</i>	*671.679
<i>Erebinthonicus vicus</i>	†499
<i>Erica pratorianorum praefectus occiditur</i>	633
<i>Esaias prodigium Exechia regi exhibet</i>	647.
<i>obiurgat eundem propter thesauros Babylonis monstratos</i>	648
<i>Esaiæ prophetiam cognouisse & credidisse Cyrum regem</i>	*4
<i>Esdras Iudaorum apud Babylonem degentium pontifex, à Xerxe quæ & quanta impetraverit</i>	*25. quomodo populum mundauerit, & legem ei praelegerit, ac tempus reformat, mortuusq; fit
	*29
	Escon

- Escon putens *63
 Esther puella quali fuerit forma *38. ducitur
 vxor Artaxerxi & coronatur regina ibi, Iu-
 daorum cladem futuram cognoscens regi in-
 dicat *43. impetrat Iudæis vitam *51
 Esai natiuitas 62. vxores 64. circumuenitur à
 fratre ibid. iratus fratri reconciliatur 75. par-
 titur cum fratre habitationem, vocaturq;
 Adomus 79
 Essen, vestis qualis 175
 Essenorū secta *497. †174. & seq. Eorum opi-
 nio de anima diuinitate †181
 Ethæus Githæus Davidis sectator præsicitur
 exercitui 453
 Eua quid significet 18. eius lapsus 19. 20
 Euæi populus 38.
 Eudæi populi 38
 Euilas, Euile 37
 Euphrates, fluuius 18
 Euricles Laco impostor maximus Herodē circū-
 uenit, & domum eius subuertit *413. †116
 Eutychus Agrippæ libertus aperit Neroni male-
 uolentiam Agrippæ *125. 528
 Eutychus, auriga Caij Cæs. *601
 Ezechielis prophetia 657. 662
 Execias Achazæ filius regnum obtinet paternū
 Hierosolymis, religionem collapsam restituit
 635. 636. Palæstinos bello vincit 638. à Sena-
 cheribo oppugnatur 642. in summā adactus
 f f f 2 despect

I N D E X

desperationem Esaiam implorat 644. posteritatem à Deo exorat 647. moritur	649
Execias latronum princeps interficitur	† 47

F

Fabatus Augusti servus	* 439
Fabij centurionis fortitudo	† 35
Fauces locus	200
Fauſtus Cornelius primus Hierosolyma cōſcendit	† 35
Felix præfectus militum Romanorum inuadens Phasaelum vincitur	* 256
Ferrei montis situs	† 401
Feſt ⁹ pcurator ſucceſſit Felici † 202. vide Porci ⁹	
Feſtorum deſcriptio	190
Filij contumaces & proterui in parentes quomodo mulctandi	254
Filiorum hereditatis ius	243
Flavius Iosephus. vide Iosephus	
Flavius Sylva in adminiſtratiōe Iudææ Baſſo ſuccedit † 599. cōtra Maſſadā milite mōuet † 600	
Florus templi theſauris fruſtra inhiat, à cuius expugnatione depellitur	† 213
Fortes verè qui	407
Frontonis geſta in cuſtodia	† 564
Furum pœna	256

G

Gaba, quid ſignificet	367
Gaba equitum ciuitas cur ſic vocata	† 277
Gabaenorum iniuria in vxorē L. uicæ, & quomodo eadrotter mulctati	29

Gabaon vicus	474
Gabaonite aſtu fœdus ineunt cum Ieſu 277. qui ipſis cōtra Hierofolymitarū regē ſuccurrit 278	
Gabath, Saul vicus	† 435
Gabinus præfectus militum Pompeij * 222. eius geſta	* 227. & ſeq.
Gabinus Scauro ſuccedens quid geſſerit clari * 227. † 38	
Gadara reſtaurata	† 36
Gadare optimates legatos ad Veſpaſianū mit- tunt, ſeq; dedunt	† 397
Gadarenſes Herodem fruſtra apud Caſarem ac- cuſant	* 351
Gadæ natiuitas 71. & filij ſeptem	III
Gadus propheta Dauidi vnus è tribus malis of- fert electionem	481
Galades collis & Galadena regio	74
Galata à quibus denominati	35
Galba imperator creatus † 407. in medio foro necatus	ibidem
Gales infeſtans Abimelechum Gedeonis nothum, proditur à Zebello	313
Galgala quid ſignificet	274
Galilea & regionis trans Iordanem quanti re- ditus fuerint	† 169
Galilea minor qua † 277. vtriuſq; deſcriptio ibi. calamitas † 280 à Romanis ſubacta	† 356
Galilaeorū & Samaritanorum conſlictus	† 195
Galilaorum quot millia Iaphæ occiſa	† 312
fff 3	Gali

I N D E X

Galileorum nona inuenta & faciones Hieroso-	
lymis	† 415
Gallia motus	† 400
Gallia situs descriptus	† 222
Galli centurionis facinus apud Gamalam	† 347
Gamala filius Iesu	† 363
Gamala ciuitas rebellat	† 342. eius situs ibidem.
excisa	† 352
Ganges fluminis	18
Garix in mons	* 56
Galanitis regio deficit ab Agrippa	* 690
Gaxam nequeunt capere Israelita	291
Gaxeai à Iamnao obsessi captiq;	* 198
Gaxara Palaestina vrbs à Solomone bu adifi-	
cata	529
Gedeon quomodo Hebraeos seruitute exemerit	
305. quot filios habuerit	311
Geman vici situs	† 195
Genesar lacus descriptus	* 501. † 337. terra eius-
dem nominis descripta	ibid.
Gentium enumeratio qua Romano imperio sub-	
duntur	† 219. & seq.
Gentibus singulis quomodo à suis autoribus no-	
mina sunt indita	34. 35. 36
Geon fluminis, & quid significet	19
Gergesai, populus	38
Germanicus veneno sublatu	* 505
Germani qualis gens	* 580
Germanorum descriptio	† 223. eas octo tantum
	leg

legionibus Romanorum domitos	ibidem
Germani Capitolij collem occupant	† 426
Germanorum magna ex parte defectio à Romanis 578. defectionis causa	ibid.
Gersus Moysis filius	130
Gessius Florus Iudae procurator quò Iudeos ad arma cõtra Roman. capeßeda cõpulerit* 658	
Gessij Flori procuratoris qui Albino successit, crudelitas, impudẽtia et versutia† 204. auaritia apud Caesarienses† 05. noua crudelitas in Hierosolymitanos† 208. Vide etiam Florus	
Getheris Armi filius	39
Getuli, populus	37
Gigantum reliquia in Hebrone	291
Gigantum posteritas à quibus perdomita	48
Gimon propheta Basani quæ mala ipsum maneant vaticinatur	560
Ginea vicus	† 278
Giscala succenditur & diruitur	* 668
Giscala à Iosephi militibus diripitur, prædæque popularibus conceditur	† 270
Giscalorum status	* 667
Glaphryra Archelai Cappadocum regis filia nubit Alexandro Herodis filio * 366.† 108. odio prosequitur Salomen* 394. moritur† 125. nubit Archelao Herodis filio, Alexander fratri* 472. ueluba* 494. eius semini* 494† 173	
Gobolitis regio	80
Gedolias Acani, filius praeficitur reliquijs	
fff 4	hien

I N D E X

Hierosolymorum	671. humaniter tractat Iudaos profugos ibid. occiditur	675
Goliathi Gittai	statura & insolentia	370. interitus
Gomar, Gomarenfes		35
Gorgias à Iuda Macchabæo	viçtus	* 114
Gotarxes Parthorum	rex	* 629
Gotholia Achabi filia,	vxor Iorami, Hierosolymorum regis	603. Davidis familiã quantum potest tollit & regnũ administrat
	612. & regno & vita priuatur opera Ioadi	615
Græcorum omnia noua & heri nupérque facta	† 627. eorum regiones innumerae corruptiones inuascere rerũ memoriã delentes ibidẽ. Sera cognitio literarũ	† 628. philosophi primi Aegyptiorum Chaldaeorumq; discipuli
Græci posteriores	Timæum in plurimis mendacem ostendunt	† 629
Græcis ab initio nulla cura fuit hystoria conscribenda		† 630
Græcorum historicorum elegãs descriptio		† ibid. & seq.
Græcorum legistatores antiquissimi qui		† 710
Græcorum dũ descripti		* 724. & seq.
Grapte cognata Isata regis Adiabænorum	aulam regiam Hierosolymis adificauit	† 416
Gratus militum præfectus, Simonem Herodis seruum obtruncat		* 481. † 162
Gymnasia Herodis		† 96
		Hæc

Hai. vide Aina

Heberus Hebraorum autor 39

Hebrais bis ultra Euphratem ducti captiui 676

Hebron expugnatur & conceditur leuitis 291

Hebronis oppidi antiquitas 44

Hecataeus Abderita † 657. & seq.

Hecatontomachi Alexandri Iamnei * 195

Hellanicus ab Acusilao de genelaogijs multum
discrepat † 629

Helcanes Leuita & eius vxores ac liberi 330

Helena Adiabenorū regina transiit ad religionē
Iudaicam * 621. eius monumentum Hieroso-
lymis † 448

Helena Monobaxi regis matris regia Hieroso-
lymis † 463

Helias. vide Elias Heliopolis 112

Helonis principatus Hebr. 318

Heniochi Romanis subiecti † 221

Heoron, arca tabernaculi 170

Herennius Capito procurator Iamnia * 523

Hermæus qui & Danaus denominatus † 666

Hermippus Græcus historicus diligētissi. † 653

Herodes Agrippa frater, rex Chalcidis * 614.
moritur * 634

Herodes Antipatri filius * 124. Hierosolymorū
Dux cōstituitur, Exechiāq; cū alijs p̄donibus
afficit supplicio * 241. infantū ob eadē exosus
dicis causā * 243. p̄ficitur Cœlesyriæ ibid. Ro-

maiorum beneuolentiam capiat & assequitur
 * 253. Malichum trucidat * 256. Antigonom
 Aristobuli, profligat ibidē. M. Antonium cor-
 rumpit * 258. accusatus tetrarcha constitui-
 tur * 267. strenuè pugnat * 268. elabitur ex ho-
 stium insidijs 267. 268. difficilibus profectioni-
 bus exercetur vsq; Romā * 271. rex Iudæa à
 senatu Rom. declaratur * 273. ex talia nau-
 gat, & pugnat contra Antigonom * 275. pro-
 digiose seruatus bis * 285. Hierosolyma expu-
 gnat, & Antigonom capit * 289. Aristobu-
 lum pontificem occidit * 301. à Cleopatra ad
 stuprum sollicitatur * 308. bellum Aretæ in-
 fert * 310. Hyrcanū occidit * 321. quomodo a-
 micitiā Antonij excusarit apud Casarem, &
 regnū ab eo obtinuerit * 323. Mariammē vxo-
 rem interficit & magnifice donatur à Casare
 * 331. necatam à se vxorem luget miris modis
 * 332. arces in suam tutelam extruit * 340. fa-
 mi vrgenti succurrit * 343. quō subditos in of-
 ficio continuerit * 346. Casaream condiderit
 & à Casare sit muneratus * 349. & seq. salu-
 tat. extruit tēplū Casari, & tributorū partē
 subditis remittit & cōuenticula populi prohi-
 bet & Essenos magnificat * 356. tēplū nouum
 edificat Hierosolymis sumptuosiss. * 356. nau-
 gat ad Cas. et reductus Roma liberis dat vxo-
 res, Agrippamq; honorat * 367. ipsius familia
 domesticis agitur dissidijs * 374. filios suos
 apud Cas. accusat * 377. quinquēnale certamē-

celebrat, arces cōdit * 385 pecunijs destitutio
 Davidis sepulchrū recludit * 392. omne cōsum-
 ptos habet suspectos * 397. 398. et seq. à Syllao
 iniquè accusat apud Cæs. * 411. accusat filios
 apud cōciliū Berytense * 423 strāgula: * 427.
 liberis ipsorū prospicit * 431. quas ipse vxores
 habuerit: & sobolē * 433. 518. Antipatrū da-
 mnatū in vincula cōiicit * 456. morbo corre-
 ptus testamētū cōficit * 457. sub mortē libera-
 lissimus et crudelissimus * 451. 452. vim sibi
 conatur inferre, & antipatrum iubet occidi
 * 461. testamēto mutato moritur ac funerāt
 ibidē. testamēto eius cōfirmato quantum filijs
 ipsius patrimoniiū superfuerit * 488. præsicit
 Galilæa & strenuè agit † 47. accusatur Hyr-
 cano à malenolis † 48. vindicat patris mortē
 † 49. eius victoria ibidē. quō se gesserit in pu-
 gna contra Antigonū & Parthos † 50. adifi-
 cat & multis premitur malis † 61. Roma na-
 uigās iacturā facit † 62. rex Iudaorū cōstitui-
 tur † 65. Antigonom expugnat & latrones
 † 67. et seq. in grauiā incidit pericula † 78. Sy-
 ros & Arabes vincit † 83. accusat filios apud
 Cæs. et Beryt: † 121. occidit † 124. quot vxores
 et liberos habuerit † 127. morbo corripitur la-
 shali † 47. crudelitas ei⁹ et mors † 149. et seq.
 Harodes Herodis filius Tiberiadē et Iulio-polim
 cōdidit † 183. à Caio Casare ob auaritiā in-
 crepitus, in Hispaniā cum vxore fugit † 186.
 qñ decesserit, & quos liberos reliquerit † 193

Herodion conditur	* 269. † 61. 95
Herodotus erroris argutus	550
Hettan pradium	536
Hexarburnis dux captus	310
Hieremia propheta vaticiniū & epicediō Iosia conscriptū 657. 659. 662. 564. 666. dānatur, iterum absoluitur 659. aufugit 660. in carce rem coniectus torquetur 664. non vult profi- cisci Babylonem 671. & alia eius gesta ibid. Abducitur ab eo in Aegyptum vbi Aegyptijs captiuitatem indicat	676
Hierichus vrbs 225. excinditur & reſtauratur ipſius diris deuouetur 273. deſolata eiusq; a- gri deſcriptio	† 401. & ſeq.
Hierichontis fons ex peſtilenti & infrugifero ſaluberrimus & ſeraciſſimus ab Heliſco fa- ctus	† 402
Hierichuntij agri bonitas	282
Hieroboamus Nabathai filius vaticinio cogno- ſcens ſe futurū regē, populū ad defectionē ſo- licitat, effugit Solomonis iram 540. decē tri- buum rex eligitur & Sicimis habitat 543. duasq; vitulas aureas facit & templa 544 brachium eius apoplexia tangitur, & inde à pſeudopropheta ſeducitur 546. 548. filio ſuo agrotante quid reſponſi acceperit à propheta 552. 553. cōtra Abiam ducit exercitū 554. vin- citur ac moritur relicto regni ſucceſſore Na- dabo 557. familia eius cuncta tollitur ibidem	
Hierobo	

Hieroboanus Ioa filius regnū Iſraēitarū exci-
pit 621.625. Syria ſuo regno licet impius adi-
cit ibid.moritur Zacharia filio herede relicto
627

Hieronymus hiſtoricus Iudeorum † 662
Hierosolyma rex cum vicinis regibus occiditur
279

Hierosolyma oppugnatur, inferioreq; parte ca-
pitur 291

Hierosolyma ciuitas Davidis dicta & quomodo
exadificata 428

Hierosolymorum theſauri auferuntur, mœnia
ad trecentorum cubitorum ſpaciū diruun-
tur per Ioam 624

Hierosolymorum captiuitas, direptio, & à fun-
damenti vaſtatio 669

Hierosolyma capitur ab Antiocho Epiphane,
templumq; eius ſpoliatur & prophanatur
* 103.reſtituitur tã vrbs quàm tẽplū * 116

Hierosolyma & templum à Pompeio expugnat
* 223

Hierosolyma diripitur à Parthis * 259

Hierosolyma eiſq; templum cur Deus auerſa-
tus * 644

Hierosolyma ad ſummū felicitatis euaiſſe faſti-
giū, & ad extremā eſſe deiecta miſeriā † 6.
expugnantur ab Antiocho Epiphane † 10. à
Pompeio Magno cap:untur † 32.diripiuntur à
Parthis † 62.oppugnantur ab Herode † 78.

Hierosolyma Iudææ umbilicus eiſq; ſitus † 279.

- descriptio † 446. 659
 Hierosolyma quando & quoties capta vastata
 † 567. quando in ea templum adificatū ibid.
 eius origo & finis ibid.
 Hierosolymitanorum miserabilis clades, & su-
 ga ad Vespasianum † 192
 Hierosolymitanorū insidia cōtra Romāos † 443.
 pugnant circa machinas Romanorum † 467.
 eorum pertinacia † 80. Romanos inuitos ad
 suum excidium coēgere † 490
 Hierosolymitanorum calamitas & clades mi-
 ferrima † 491
 Hiexexiel. Vide Exechiel
 Hin, mansura qualis 181. 187
 Hippeni ludæos suos cohabitatores male tractāt
 † 2. 2
 Hippici turri descriptio † 450
 Hippodromos, locus † 149
 Hiramus Tyrriorū rex, Salomoni quid ad tēplū
 Hierosolymis cōtulerit † 645. mulctatus quod
 Salomoni proposita enigmata soluere nō po-
 tuit † 646. eius gesta ibid. vide etiā Iromus.
 Hispani quando & quemadmodum Romanis
 subditi † 222
 Holocaustoma sacrificium cur dictum 186
 Homeri pœmate nullum vetustius † 628. quo-
 modo consuandum ibid.
 Homicidarum inuitorum asyla 738
 Homicidij incerti inquisitio qualis fiat 2. 17
 Homi

- Homini creatio 18
 Homini aetatis quis terminus praescriptus 25
 Homines quando degenerare à virtutibus ad-
 tia ceperint ibid.
 Homopea, loci nomen * 705
 Hortos pensiles à Nabucodonosoro extructos
 685
 Hyc vocis significatio † 640
 Hyociami descriptio 176
 Hyrcanus Alexandri Iamai filius constituitur
 Pontifex * 207. † 17. fœderatur fratri, et otio
 sâ vitâ elegit * 213 † 25. cur ignavus habitus
 & fugerit ad Aretam * 215. Scauri amicitia
 frustra ambit * 217. disceptat apud Pöpeium
 cū fratre * 219. redditur ei pōtificatus * 225.
 honoribus ab Iulio Casare afficitur * 246. ca-
 pit & amputantur auricula eius * 270. † 62.
 à Parthis dimissus ad Herodem reuertitur à
 quo perfide tractatur * 294. occiditur eadē
 ab eodem * 321. qualis fortuna per omnem vi-
 tam fuerit agitatus ibid.
 Hyrcanus primus eius nominis pontifex * 511
 Hyrcanus quomodo à Ptolemao sororio tracta-
 tus & Antiocho Eupatore, tum gēsta ipsius
 † 15. eius felicitas † 17. eius bellū cum Arabi-
 bus † 19. iterum si pontifex † 34. pontificatus
 confirmatur & regnum datur Iudae † 49
 Hyrcanus Iosephi Tobia filius, adolescens inge-
 niosus * 93. 96. 98. eius gēsta & mors * 102
 Hyrcanus Simonis Mathia fili⁹ effugit Ptolemaï

insidias, & principatu potitur * 176. oppu-
gnatur ab Antiocho Sotere ibid. pacem ab eo
redimit CCC. talentis, Davidisq; thesaurum
tribus milibus talentorum imminuit * 179.
urbes ab hostibus ablatas recuperat, pacēq;
cum Rom. init. * 180. 181. Samariam obsidet
& radicibus tollit, cūque Deo colloquitur
* 186. eius felicitas & mors * 188

I

Iabinus rex Hebraeos opprimit opprimiturq;
ipse 304
Iabissa ciuitas, & Iabissenorum officiū in San-
lum & filios eius extinctos 413
Iabisus ciuitas capta, & omnes eius habitato-
res caesi præter CCC. virgines 298
Iachin, columna vestibuli templi 513
Iacimus. vide Alcimus
Iacimus Zamaris filius eques * 435
Iacobi filij Isaci natiuitas 62. præcipit fratri be-
nedictionē paternā 64. fugit fratris iram 66.
nuptias celebrat 69. aufugit à socero 72. re-
dit cum fratre in gratiā 75. luctatur cū spe-
etro 76. vocatur Israël 76. partitur cū fra-
tre hereditatē paternā 79. opulentia eius &
felicitas 80. Iosephum luget 85. mittit filios
frumentatum in Aegyptum 96. proficiscitur
ipse etiā cum omni familia 111 moritur 114
Iacobus & Simon Iuda Galilai filij aguntur in
crucem * 634
Iac

Iacobus frater Christi lapidatur	650
Iacobi, septimi ex fratribus Macchabai supplicia & constantia	† 747
Iaddus filius Ioannis pōrifex patris loco fit	* 55.
Alexandro Magno negat forū venalium rerum	* 58.
placat eundem & impetrat quod vult	* 59.
moritur	* 62
Iadon propheta Hieroboami idololatriam obiurgat	545.
discerpitur à leone	547
Iahel. vide Iale	
Iairus Galadennus, princeps Hebræorum	315
Iale Iabinum occidit	396
Iabus cūstos thesaurorum Dauidis	494
Ianneus Alexander, quare Alexander	
Iaphetus filius Noë	32.
eius soboles quanta & quibus gentibus nomina dederit	35
Iaphthes accitur ad principatum Israëlitarum	316.
viçtor filiam suam Deo maçtat	ibid.
Iason, aliàs Iesus, Onia pont. filius, pontificatum fratri extorquet	* 102
Iauanes Iapheti filius	35
Iaxarus pontificatu priuatur	* 500
Iaxiel propheta vaticinatur Iosaphato	586
Iaxoron urbs spoliata & concremata per Iudā Macchabeum	* 117
Iberi, populus	35
Ides scelus & supplicium	* 509
Idumæa vnde dicta	79.
Dauidi subdita	437
Idumæi, quomodo circum. isionem & religionem	888

nem admisserint	* 181
Idumai Ioānis Leuia pecunias prædatur † 416.	
ad Titum supplices veniunt † 555. scelerata eorum facta repetita	† 601
Iebostus Sauli filius constituitur rex 416. amit- tit regnū 419. occiditur per insidias, & sepe- litur honorifice à Davide	424. 425
Iebusai populus	38
Iebusaorum ludibrium in Dauidem male ipfis cessit	427
Iechonias. vide Ioachimms, nam binominis fuit Iaphthe. vide Iaphthes	
Iesraëla vrbs	569
Iessens filius Obedæ	330
Iessai filij qui	368
Iesus Christus describitur	* 506
Iesus Anani filius prædixit Hierosolymæ exci- dium	† 549
Iesus Damnai filius fit pontifex	* 650
Iesus Gamalielis filius fit pontifex	* 653
Iesus Iason dictus Onia frater pontificatu hono- ratus & mox eo prinatus	* 102
Iesus Iosedeci pontifici filius pontifex	* 19
Iesus Naueci filius exercitus præficitur, & vin- cit Amalecitas 154. Moyses eum sibi successo- rem designat 237. Chananaeā explorat : 68.	
Iordanem cum exercitu superat 270. Hieru- salem sine labore capit 271. 272. & Ainam excindit 274. Gabaonitis foederatur capisq; quinq;	

quinq; reges 279. reges Libano vicinos expu- gnat 280. munit ciuitates ibid. terrā victo- ria quasitā diuidit tribubus 282. Sicima eli- git sibi domicilium, vbi moritur	289
Iesus Phabetis filius pontificatu priuatur *	346
Iesu pontificis mors † 384. eius virtutes celebra- ta	ibidem
Iesus Saphia filij facinora *	671. 682. 705. 707
Iesus Sappha filius	† 257
Iesus Thebuti sacerdos Tito sacra donaria tra- dit	† 560
Iesus Tobie filius, quid gesserit	† 330. 336
Ieus Amasis fil. Ramathā expugnat et inūgitur rex Israelitarū 606. Iexabelā et oēm Acha- bi et Ochoxia cognationē tollit 609. 611. Bali sacerdotes extirpat 612 cōtēptor et ipse numi- nis moritur Ioaxa filio successore relicto 616	
Ieus propheta arguit Iosaphatum	584
Iesabela quā mala mulier 562. 566. minatur Elia interitum 569. Nabathum curat lapī- dibus obruendum 571. precipitata de turri ab equitibus proculcatur	689
Ilys, ager qualis	146
Immundi qui Moysi	192
Impedimentorum custodibus aquē ac pugnanti- bus pradam partiendam	411
Imperatores Rom. semper honorauerunt & or- nauerunt templum Hierosolymitanum †	107
Inundationis vniuersalis descriptio	27
888 2	Ioabi

I N D E X

- Ioabi cum Abenero pugna* 416. 417. Abenerum
 turpiter occidit 421. exercitui praeficitur Da-
 vidis 437. Syros vincit 441. Abesalomū inq-
 rimit 465. praefectura priuatur 473. Amasam
 interficit et Sabaū persequitur caputq; ipsius
 ad regē perfert, et restituit pristina praefectu-
 ra 474. 475. populū censet 48. occiditur 500
Ioasus quomodo Gotholiam regno spoliatur &
occidit, Ioasumq; regno praeficit 613. studet
 templo restaurando & moritur 618
Ioachabis natiuitas & quid significet 334
Ioachimus Ioacimi filius in regnum paternum
constituitur 661. abducitur in captiuitatem
 Babylonem 661. liberatus ē vinculis regiae
 praeficitur 685
Ioachimus Iosiae, vocat Eliacim^o, accipit regnū
patris tributariū Aegyptijs factū 658. tribu-
 tarius etiā sit Babylonijs 659. occiditur 660
Ioannes aliās Hyrcanus. vide Hyrcanus
Ioannes Anania filius Gophnitica & Acraba-
tene regionum rector designatus †257
Ioannis Baptista interitus 516
Ioannes Careae filius dux profugorū Hierosoly-
mitanorum Ismaēlem Godoliz interfectorem
persequitur 675. cōsultat Hieremiā, & ipsum
 in Aegyptum al. ducit 676
Ioannes dux militum Ionathae 579
Ioannes Essens Tannam nissus, vt toparchiam
administraret †257
Ioannes

- Ioannes Gaddis Matthia filius *107. à Meda-
bensibus Amareis occiditur *138
- Ioannes Iuda filius in pōtificatu succedit patri,
& fratrem in templo occidit, ac moritur *54
- Ioannis Levi filij Gischalensis facinora * 668.
673. 677. 691
- Ioas seu Ioases Ioaxe fil. patris regno potitur
620. moriens regnū filio Hieroboamo relin-
quit 621. contemnit Amasia minas, quem
capit in pugna 224. perit 225
- Ioasus Ochosia filius quō à Gotolia scutia ser-
uatus & rex cōstitutus 613. à religione defi-
cit & legibus ibid. Zachariā Ioas filium in
ipso tēplo lapidat 618. agrotās occiditur 619
- Ioaxas Ieu filius regnū paternū assequitur 616.
Dei beneficio liberatus moritur 620
- Ioaxus Iosia fil. regnū paternū capit, vir impi⁹,
captiuus in Aegyptū abducitur, et mori⁹ 658
- Iobachus torrens 76. 224
- Iobel fil. Lamechi 23
- Iobeli anni remissio & libertas 196
- Iochabel mater Moysis 118
- Iodes à Moabitis oppressos Hebraeos libertati
restituit 304
- Iohel Samuelis filius quomodo se in principatu
gesserit 342
- Ionas propheta vaticinatur Hieroboamo Ama-
sia filio 625. quomodo ad Nininitas missus
sit, & in mare proiectus ac à ceto hauſtus

- post triduum vivus in terram reuocatus 626
 Ionia vnde sic dicta 35
 Ionum in Iudeos odium * 83
 Ionathas Anani filius pontificatum oblatum re-
 spuit * 609
 Ionathas Asamonai filius Antiochi Epiph. filio
 recõciliatur, capitur à Triphone et occidit † 14
 Ionathas Sauli filius castrũ Palestinorum expu-
 gnat 355. hostes vnico tantũ armigero cõmita-
 tus aggreditur 157. 358. amor in Davide 378.
 387. fedus cũ eo 382. 391. cadit in pugna con-
 tra Palestinos 411. eius posteri quo honore à
 Davide affecti 438
 Ionathas cuiusdam Saducei cum Phariseis con-
 tentio * 187
 Ionathas homo vilissimus prouocat ad singula-
 re certamen Romanos † 531. Pudentẽ equitem
 Romanum interficit, & à Prisco centurione
 sagitta transfigitur ibidem
 Ionathas Matthia filius * 107. defuncto fra-
 tri Iuda succedit imperij administratiõẽ * 137
 Ionathas phariseus 693. insidiatur Iosepho, fer-
 uatur * 701. iterum insidiatur eidẽ * 705. 708
 Ionathas pont. perimitur * 644
 Ionathas pontifex primus Massadam adificauit
 & nomen id imposuit † 603
 Ionathas qui alias Ionadab, socius Ammonis
 449. solatur Dauidem. 151
 Ionathas Samae fil. sternit virũ sex cubitorũ 478
 Ioppe

Ioppe à Cestij militibus capta, direpta & incensa
sa† 247. bis à Romanis funditus excisa †. 26.
eius situs descriptus ibidem

Ioramus Adhadi filius in regnū paternū succedit
550. Moabitas expugnat 591 monitus ab
Eliseo cauet Syrorū insidias 594. fame vrge-
te Eliseū iubet interfici, cuius mādātū eū mox
pœnitet 595. liberatur ab obsidiōe Adadi 599.
in oppugnatione Ramatha sagitta vulnera-
tur 625. occiditur ab Ieu, & cadaver eius in
agrum Nabathi projicitur 606

Ioramus Iosaphati filias succedit in regnū pater-
num 593. fratres & amicos paternos occidit
603. deficiunt ab eo Idumaei aliæq; gentes ali-
quot ibid. cognoscit suum fatum ab Elia &
mortuus tractatur pro merito 604

Iordanis fontium origo 39

Iordanis fontes & cursus †337

Iosabetha Ochozæ soror germana quomodo
Ioasum seruauit 613

Iosadochus pontifex Babylonem victus ducitur
670. eximitur vinculis 671

Iosaphatus à commentarijs Davidis 437

Iosaphates Asani filius in regnū paternū succe-
dit 563. praesidia vrubus suis imponit, & col-
lapsam religionē restituit 579. quantos ha-
buerit exercitus paratos ibid. increpatur ab
Ieu propheta pietatēq; ac iustitiā colit 584.
Ammanitas & Moabitas citra sanguinem

I N D E X

- vincit 587. cum Ioramo bellum infert Moabi-
tis 584. moritur 593
- Iosephus Antipatri filius †42. oppugnatur ab
Antigono* 274. quomodo perierit * 284
- Iosephus Salomes maritus Herodis mandatorum
proditor occiditur †101
- Iosephus Cabanus pontifex * 649. priuatur mu-
nere ibidem
- Iosephus Caiaphas. quare Caiphas
- Iosephus Canas vel Camyda pontificatus acqui-
rit * 621. eo priuatur * 634
- Iosephi Dalai fatum miserabile †546
- Iosephus Ellemi filius * 460
- Iosephi Goriōis fili⁹ belli dux cōtra Cestium †256
- Iosephus Herodis nepos occurrit Varro* 484
- Iosephus Itaburj montis planiciē muro circum-
dedit †349. interfectus Gamala †351
- Iosepho Matthia filio qua causa fuerit Antiqui-
tatis Iudaicarū & Belli Iudaici historia de-
scriptionis II. ipsius genus, filij, institutio &
doctrina, profectio Romā* 661. Eius vita, per
ipsum conscripta * 661
- Iosephus Matthia filius vtriusq; Galilae rector
designat* †257. eius singula industriae †258.
eius gesta cōtra Romanos †280. aduentu Ve-
spasiani in Tiberiada cōfugit †290. primati-
bus Hierosolymis è Tiberiade de rationibus
belli scribit ibidem. Iotapatenis auxilio venit
†291. eius machina excogitata contra arietem
ictus

- iſtus †301. fortia facta †306. quomodo è ca-
 tenis liberatus per Titũ & Veſpaſianũ †422.
 in deditiõne in puteo deliteſcit †316. eius focij
 ipſum perſequũtur ibidẽ. ad Veſpaſianũ duci
 ſur †323. vaticinatur Veſpaſiano imperiũ Ro-
 manũ †324. fermẽ exanimatur †504. eius ma-
 ter occiſum credens cruciatur animo ibid. pro
 reliquis ciuitatis fruſtra obſecrat †557
 Iosephi filij Iacobi natiuitas 72. fratrib. cur exo-
 ſus 81. venditur in Aegyptũ 81. ſolicitatur ad
 ſuprũ à domina 86. 87. ſomnia explicat 90. è
 vinculis liberatur 93. præſcitur Aegypto no-
 minatur Pſontophaneus 95. fratres capit ibi.
 & miris exagitat modis 98. cognoscendum ſe
 ipſis exhibet 107. patri aduentanti occurrat
 112. moritur & oſſa eius in Chanaanã tranſ-
 feruntur 114
 Iosephus quinq; milium annorum hiſtoriã Gra-
 co ſermone contexit †626. dux ipſe Galileo-
 rum à Romanis captus †634. ſolutus vinculis
 cum Tito ad obſidionem Hieroſolymorũ pro-
 fectus ibidem
 Iosephus belli hiſtoriam primum Veſpaſiano &
 Tito obtulit, vt ſibi teſtes eſſent †635. Agrip-
 pæ regi eam dedit ibidem. Antiquitatis libros
 ex ſacris literis interpretatus eſt ibid.
 Iosephus Simonis filius toparchiam adminiſtras
 †257
 Iosephus Tobie filius quomodo Ptolemæum Euer-
 getem

- getem reconciliarit Iudais *39
 Iosephus Zacharia filius praescitur praesidio Hie
 rosolymorum *118. vincitur à Gorgia *121
 Iosias Amasi filius patri in regnum succedit:
 652. moritur 656
 Iosue. vide Iesus
 Iothamus Oria filius vir pius patri in regno
 succedit, Ammonitasq; tributa pendere cogit
 & moritur 629. 632
 Iothamus Zacharia regis filius patrì in princi-
 patu succedit vir pius & iustus 629. Amma-
 nitis tributarijs factis desedit, filio Achaxe
 successore relicto 632
 Iothanes Gedeonis filius parabolis ad Heltraos
 loquitur contra Abimelechum 311
 Iotapata situs descriptus †293
 Iotapatenorũ conflictus acer cum Romanis †293
 & seq. calamitas miserabilis †305
 Iotapateni Vespasiano produntur †303. demum
 expugnantur ibidem
 Iris quid designet 31
 Iromi cum Solomone amicitia & mutua eorum
 beneficentia 507. 531. quibus donis fuit rema-
 neratus à Solomone 527
 Isacus nascitur & circumciditur 53. ducitur sa-
 crificandus 55. ducit uxorem 62. nascuntur ei
 gemini 62. Abimelecho exosus reconciliatur
 & fodit puteos 63. fallitur ab uxore ibi. mo-
 ritur 78
 Isaac

<i>Ifacharis fors</i>	283
<i>Isboſeth. vide Ieboſihus</i>	
<i>Iſeremoth locus</i>	159
<i>Iſmaelis Abrahami filij natiuitas 48. Arabũ au-</i> <i>tor eſt 54. ducit vxorem, gignit filios x 11. 54</i>	
<i>Iſmael regij generis Iudæus Godoliam interficit</i> <i>672</i>	
<i>Iſſa quid Hebræis</i>	18
<i>Iſſacharis natiuitas 71. filij quatuor</i>	110
<i>Iſſanus fil. Athemai, vnus fortium Dauidis</i>	478
<i>Iſraël quid ſignificet</i>	76
<i>Iſraélite inhumaniter tractantur ab Aegyptijs</i> <i>necantur, & grauibus laboribus atteruntur 116.</i> <i>quantus eorum ex Aegypto migrantium nume-</i> <i>rus 138. tranſeunt mare rubrum 142. armis. Ae-</i> <i>gyptiorum ſe muniunt 144. obmurmurant Moſi</i> <i>147. coturnicibus paſcuntur mannaq; 149. ab</i> <i>Amalecitis prælio infeſtantur 153. collatio ad</i> <i>tabernaculi ſtructuram 164. ſeditionibus agi-</i> <i>tantur & puniuntur 199. 201. negatur eis in-</i> <i>greſſus in Chananaam</i>	203
<i>Iſraélite inſcio Moſe cum Chananeis pu-</i> <i>gnantes vincuntur 206. quæ eis triginta-</i> <i>ſexto annis in deſerto obuenerint 217. Amo-</i> <i>raeos extinguunt 224. à Madianitarum puel-</i> <i>lis ſeducuntur 231. 232. eos excindunt 236.</i> <i>Elie richuntem delent 274. item Ainam</i> <i>276. partiuntur Chananaam, & quiſque</i> <i>in ſuam ſortem mittitur 284. commo-</i> <i>nens</i>	

I N D E X

uentur inter se propter aram in ripa Iordanis extructam 286. quomodo se gesserint post Io- sue mortē 290. omisso bello agricultura dant operā 292. eorū preliū cum Beniaminitis 296. Chusarti Assyriorum regi subiiciuntur octo annis 301. à Moabitis subiungantur, & à Iode libertati restituantur 302. sterni à Iabino op- primuntur 304. per Deborah redimuntur 306. ab Amalecitis & Medianitis septem annis misere tractantur 306. restituantur libertati per Gedeonem 309. sub Abimelecho male ha- bentur 311. iam ab Ammanitis sed per Iaph- them liberantur 316. caduntur à Palæstinis et fugantur 333. vindicantur in libertatē à Sa- muele 339. male tractati ab Ammanitis libe- rantur à Saulo 350. caduntur à Palæstinis 411 Israélite quot annis post Iesum nequiuertint Cha- nanaeos ex Hierosolymis eijcere 428. Reliqua ipsorum gesta sub regibus comprehenduntur, Exechiam regem restituere religionem co- nantem condemnant, & prophetas occidunt 637. transferuntur in Mediam & Persiden & quo tempore id factum 639 Itaburinus mons 283 Ithamari domus priuatur sacerdotio 499 Ithobal Tyriorum ac Sidoniorum rex 612 Iubal, & eius inuenta 23 Iustus Heberi filius quos liberos habuerit 39 Iucundus equitum praefectus tumultum Ca- sarea	
---	--

sarea sedat	†206
Iudaea descriptio	†279
Iudaei quando primum coeperunt appellari	* 33
Iudaeus permittitur à Cyro redire Hierosolyma, & templum ibi adificare iterũ * 4. impediun- tur ab edificando * 6. à Dario Hyſtaſſis filio liberi & immunes facti iuuatur in vrbis & templi reſtauratione, & quot eorũ Hieroso- lyma reuerſi ſint * 16. quãdo templum abſol- uerint * 22. duas tribus Hierosolyma redire volentes per Aſiam & Europam degere, re- liquas verò decem vltra Euphratẽ eſſe * 26. armati laborant * 34. in ſummam calamita- tem per Amm. mem deueniunt * 35. quomodo à Bagosa tractati * 54. quomodo ab Alexan- dro Magno * 59. quomodo ſub Ptolemao Phi- ladelpho * 70. & inde quomodo ab Aſia re- gibus alijsq; honorati * 82. miſere ab Antio- chio Epiphane tractati * 103. ſub Demetrio * 128. cum Romanis primum fœdes ineunt * 353. in ſumma calamitate conſtituti poſt Iudæ caſum * 134. quando primum Romanis ſubditi * 223. quibus honoribus & beneficijs ab ijsdem affecti	* 246. 258. 262
Iudaeorum cum Samaritanis cõtentio propter tem- plum	* 148. 636
Iudaeorum ſectæ quot	* 165. 498
Iudaeorum Cyrenenſium & Aſaticorum lega- tio ad Caſſ. propter Græcorum moleſtiã	* 389
Iudaeorum	

I N D E X

Iudaorū constātia pro tuēdis legibus * 505. 542
 Iudaorum miseria sub Pilato * 509. item alibi
 * 550. sub Felici * 643
 Iudaorum & Græcorum apud Alexandriam
 seditio * 541. 605
 Iudæi malè à Babylonijis tractati Seleuciam mi-
 grant * 561
 Iudaorum & Philadelphensium dissidiū * 618.
 cum Syris * 646
 Iudaorū tumult⁹ sub Cammaro et calamitas † 194
 Iudaorū & Syrorū seditio circa Casareā † 201
 Iudaorū sub Albino Hierosolymis seditio † 203.
 alia sub Floro Casareæ † 204
 Iudaorum contentio cum Romanis † 229
 Iudæi contra Iudeos in Scythopoli † 240
 Iudaorum & Romanorum strages in scenope-
 gijs Hierosolymæ 249
 Iudaorū victoria insignis contra Cestiiū † 253
 Iudaorum clades ab Idumæis facta * 379
 Iudaorum in Massada immane facinus † 618
 Iudaorum apud Alexandrium & Thebas in-
 teritus † 619
 Iudaorum cur rara mentio in Græcis historijs
 † 626. eorū egressus ex Aegypto mille annis
 ante Iliacum bellum † 643
 Iudaorum leges optima † 711. omnes populi eo-
 rum amuli ibidem
 Iudaorum integritatis testimonia ab Alexan-
 dro, Ptolemæis annib⁹ & senatu Romano,
 impera

IN IOSEPHVM.

imperatoribusq; maximis facta	†692
Iudan Amasia regis mater	621
Iudas, Iudai	37
Iude portio in terra Chanaan	283
Iude natiuitas 71. consilium de fratri cade vi- tanda	84
Iude tribus gesta post Iesu mortem	290
Iudam inter XII. fratres principatum obti- nuisse	492
Iudas Asamonai filius quid contra Antiochum vtrunq; fecerit & quomodo religionem in- staurarit ac perierit	*12.13
Iudas Chappai, vir strenuus	*163
Iudas Eliasibi filius in pontificatum patri suc- cedit	*4
Iudas Essenus propheta	†20
Iudas Execia latronis filius Archelai regnum ffectat	*480
Iudas Gaulanites Galilaeus seditionem inter Iu- daos concitat	*496
Iudas Macchabeus *107. fratri in administra- tione succedit *110. Apollonium & Seronem praefectos superat & occidit ibidem. Gorgia & Nicanore vincit *114. itidem Lysia *115. templū purgat et instaurat *116. vicinos mo- lestos domat magnis stragibus *117. Nicano- rem cum suis copijs delet *130. creatur ponti- fex, & foederatur Romanis *133. cadit *135	
Iudas Sephorai sophista	†147
Iudas	

I N D E X

<i>Iudas vates</i>	*150
<i>Iudicum status quis</i>	353
<i>Iulia vxor Caf. Augufti</i>	* 385
<i>Iulius Cafar Pompeium fugat, & bellum cum Aegyptijs gerit</i>	* 234.235.amicus & benefi- cus est in Iudaeos * 238. parat expeditionē con- tra Scipionē & Catonē * 296. occiditur * 252
<i>Iulius Capella</i>	* 666.671
<i>Iupiter Olympius</i>	* 564

L

<i>Labanus Batuelis filius</i>	41. dolose cum Iacobo agit 70. persequitur fugientē generum ibid.
<i>Labofardachus Niglasaris filius</i>	in paternum re- gnum succedit 686
<i>Lacedemoniorū amicitia cū Onia pōtifice</i>	* 100
<i>Lacedemonij cum Iudaeis societatem & fœdus faciunt</i>	* 165
<i>Lacedamonij quando & quemadmodum Ro- manis subditi</i>	† 219
<i>Lamechus, pater liberorum</i>	L X X V I I I. 23
<i>Latopolis</i>	138
<i>Latronum colluue, Hierofolymis</i>	† 360. eorum facinora † 362
<i>Latronum turba in Iudæa</i>	* 643.664
<i>L. Lentuli decretum pro Iudæis</i>	* 251
<i>Lepidus à Caligula occifus</i>	* 565.571
<i>Leprosi quatuor Syrorum castra urgente ine- dia inuadunt</i>	600
<i>Leprosorum conditio, & quod a'icubi sint in fretio</i>	

pretio	193
Lences loci descriptio	†606
Leuis natiuitas 71. vlciscitur sororis stuprum 77.	
filij ipsius tres	112
Leuias traditur †360. occiditur	†361
Leuita vxor quam nefande à Gabonitis tra-	
clata	294
Leuitarum numerus	197
Leuitis ac sacerdotibus ciuitates cum suo agro,	
& decima ascribuntur 219. earum ciuitatum	
nomina	284
Leuitica tribus deo dicatur, cui tabernaculi cura	
committitur	192. 197
Lex Moyses cur à poetis aut prophanis historicis	
non tractata	* 69. 81
Legis & praeceptorum Dei pulcherrima explica-	
tio	†717. & seq.
Legis nomen apud Gracos olim non fuisse	†708
Leges Moyses ad mores pietatemq; pertinentes	
243	
Lia & Rachelis emulatio	71
Libri duo & viginti apud Iudeos chronici	†633
Liberius Maximus iussu Vespasiani Iudaei si-	
pendium indixit	†555
Libya dicitur Aphrica	58
Libys, Libya	37
Longui cur primi homines	31
Longinus tribunus à Iudeis occisus	†253
Longini equitis Romani forte factum	†472
h h h.	Loma

- Lotus** adoptatur ab Abrahamo 41. captivus ab-
 ducitur 45. servatur de excidio Sodonitarum
 50. filia cum patre coëunt 51
Loti vxor in salis statuam versa 51
Lucilius Bassus legatus Herodinum castellum ca-
 pit †589. Macharunta quoq; ibid.
Lucius Annius Gerasam capit, & mille iuuenū
 interficit *405
Ludas, Ludi 39
Ludi Circenses *566
Luminum festiuitas, & eius institutio *116
Lupus Alexandria rector ad Vespasianum scri-
 bit de seditione Iudaorum †621. templū Onia
 ablatis donarijs claudit ibid.
Lydda ciuitas à Cestio exusta †248
Lydi olim Ludi dicti 39
Lysanias Ptolemao Mennai patri successit in re-
 gnum *263. interficitur à Cleopatra *307
Lysanias Parthos in Iudeos incitat †57
Lysia committit Antiochus Epiphanes filium
 suum & bellum contra Iudeos *112
Easias vincitur à Iuda Macchabæo *115. occidi-
 tur à Demetrio *128
Lysimachus fratrem suum occidit, & Gazam
 prodit *198
Lysimachus Hellespontum occupat mortuo Ale-
 xandro *63
Lysimachi portentosa de Iudeis mendacia confu-
 tata †678. & seq. 707. 723.
 Mace

Macedones transisse pedites mare Phamphylum

144

Macedones quando Romanis subditi †221

Macedones Aegyptios subiugarunt †705

Macchabaei natu maximi & primi inter septem
fratres supplicia crudelissima & ipsius cum
insigni tolerantia sermones ubi historia Mac-
chabaeorum fratrum †734. & seq.

Machera dux Rom. legionum qualiter se gesse-
rit apud Herodem †282. †72

Machir, tertij ex fratribus Macchabaei constan-
tia †738

Macherus quomodo capta à Romanis, & situs
eius descriptus 589

Machio capta & depraedata 436

Madianitarum filiae Israelitas illicitant ad delin-
quendum 230. caduntur cum suis regibus 236

Madianita Hebraeos subigunt 306. ceduntur ma-
xima strage 310

Madiana ciuitas 126

Madus Madai. 35

Magnus campus regio, eiusq; descriptio †402

Magoges & Magoga populi 35

Magnus Aegyptius pseudo propheta triginta mil-
lia hominū seduxit †200. cū paucis fugit ibi.

Magi & latrones iterū Iudeos afflixerunt †201

Malichus exactionum collector pro Cassio †501

novas res molitur & veneno tollit Anti-
b h b 2. patrum

patrum ibid. luit pœnas	†53
Malichi. Arabum regis perfidia	*271. †63
Malchus Arabia rex Vespasiano in auxilium mi- sit quinque millia peditum, equites mille	†281
Malichus Iudeorum dux †38. Gabinio contra Alexandrum Iannæum	*228. Antipatrum ve- neno tollit *254. interficitur
Malthace vxor Herodis moritur	†160
Man vox interrogatiua	151
Manachases vestis qualis	173
Manahemus. Essenus Herodem puerum scholæ frequentantem salutatur regem	*355
Manahemus Iudæ Gablai filius Massadæ inua- dit †234. velut rex Hierosolymam redit, & princeps seditionis fit ibi. interficitur	†235
Manahemus occiso Selefino regnum sibi vindicat & Thapsenses excindit, ac post à Phullo pace redempta moritur	630
Manasses Iosephi filius	95
Manasses ip. numerum Iacobi filiorum adoptatur Hic censetur loco Leui	157
Manassa pars dimidia Chananeæ	282
Manasses. Execia filius regnum paternum asse- quitur, impius, & prophetarum occisor. captus à Babyloniorum rege tandem in prin- cipatum restituitur, & pietati studet priori- bus mutatis moribus. 649. 650. moritur reli- cto successore regni filio.	651
Manasses Ioannis pont. filius ducit uxorem Sa- naballitis fr̃iam. Hicaso vocitatam.	*56.

Manasses sit pontifex	* 88
Manasses trans Iordanem missus, vt toparchiam administraret	† 257
Mandra locus	675
Mane, quæ diei pars	16
Manethon Aegyptius historicus	† 639. eius historia compendium
Manethon antiquitatem Iudaorum confirmat	† 644. Aegyptiacam historiam se ex sacris literis interpretaturum professus
	† 665. eius historia emendata
Manethonis mendacia confutata	† 669. 683
Manna qualis cibus	151
Manna quando defecerit	271
Mannæus Laxari ad Titum profugit	† 507
Manoches Zelotypus Sampsonis pater angelum extipit	319
Mar locus cur sit vocatus	145
Mara quid significet	328
M. Agrippa, vide Agrippa	
M. Antonius. quere Antonius	
M. Anto. Iulianus procurator Iudææ	† 540
Mardocheus dux Iudaorum Babylone deducendorum Hierosolyma	* 16. 24
Mardocheus Estheræ patris	* 37. regi insidias prodit
	* 39. Iudaorum calamitatem Estheræ indicat ibidem. afficitur summo honore
	* 47. Amanis potestatem & bona accipit
	* 49
Mare vas templi cur sic dictum	512. & quàm fuerit
	h h h 3

I N D E X

<i>fuerit capax eiusq; vsus</i>	515
<i>Mareone Gracis Samaria</i>	562
<i>Maresa vrbs</i>	558
<i>Maria Eleazarī filia facinus horrendum comedentis filium</i>	† 535
<i>Mariamne Agrippa filia</i>	* 518
<i>Mariāne Alexādrī Aristobuli et Alexādra filia vxor Herodis</i>	* 195. occidit à marito * 330
<i>Mariamne Alexandrī filia, vxor Herodis Antiatrī</i>	† 55. eius insolentia in maritum † 99. occiditur
	† 102
<i>Mariamne ab Archelao marito transit in thorum Demetrj Alexandrini</i>	† 641
<i>Marianne Moysis soror</i>	120. moritur
	220
<i>Mariamnes turris descriptio</i>	† 451
<i>Marsa ciuitas deuastatur</i>	† 61
<i>Marsus Syria praeficitur</i>	* 610. defert Agrippa
<i>Claudio Casari</i>	* 612. excipitur ab Agrippa, cui fit exosus
	* 614
<i>Marsyas Agrippae libertus Tiberj mortem patrono suo nuntiat</i>	* 526
<i>Marullus praefes Iudaea constituitur</i>	* 537
<i>Massabazanes quid</i>	* 174
<i>Massada castelli descriptio</i>	† 151
<i>Massada castelli situs descriptio</i>	† 602
<i>Massphati ciuitas, & quid significet</i>	340
<i>Matathias Asamonei filius occidit Bacchidem, & duces expellit Iudaea ac moritur</i>	† 11
<i>Mathanes Balis sacerdos trucidatur</i>	615
	Mauib

IN IOSEPHVM.

Matthias Anani fit pontifex	* 610. priuatur sa-
cerdotio	* 614
Matthias Absalomi, vir strenuus	* 163
Matthias Ioannis filius sacra prophanare renuit	
veramq; religionem fortiter tuetur	* 107 in-
structis filijs moritur	* 110.
Matthias Margaloti seditionem mouet	* 457.
excurritur viuis	* 460.
Matthias Margali, sophista	* 147
Matthias Theophili constituitur pōsifex	* 444.
priuatur eo munere	* 460
Matthia Boethi mors crudelissima	* 502.
Maxilla, locus	323.
Maxaca ciuitas	35
Medabenses Amarai Ioannem Gaddim interficiunt	* 138. expugnantur ab Hyrcano † 180
Medimnus Atticus & Siculus	204
Medi populus	35
Megasthenes historicus	† 651
Mela legatus Archelai ad Herodem	417
Melcha Arani filia	40
Melcha Sauli filia datur nuptum Dauidi mari-	
to, periclitanti succurrit	379. datur alij nu-
ptum	399. ridet maritum
	432
Melchisedechus rex Solyma Abrahamum conui-	
uio excipit	46
Melijs imposuit Pseudalexander	† 170
Memnonis sepulcri descriptio	† 187
Memphibestus Ionatha filius humanissime &	
h b h	4
	Dau

I N D E X

<i>Danide habitus</i>	438.	<i>delatus Danidis occurrit victori</i>	471
<i>Memphitarum deditio</i>			† 44
<i>Menander Ephesus singulorum regum actus apud Græcos & Barbaros conscripsit</i>			† 646
<i>Menda ciuitas</i>			636
<i>Menedemus philosophus</i>			* 79
<i>Menelaus, qui alias Onias, Simonis filius propter amissum pontificatum deficit à patris legibus</i>	* 102.	<i>abducitur captiuus & occiditur</i>	* 127.
		<i>vide Onias</i>	
<i>Mensa tabernaculi</i>			171
<i>Mensa à Ptolemao Philadelpho Iudeis donata descriptio</i>			* 74
<i>Mensis anni primus Moysi quis & cur</i>			26
<i>Mensuras quis excogitarit</i>			21
<i>Meroë unde dicta</i>			124
<i>Mesas, Mesanai</i>			39
<i>Meschus, Meschini</i>			35
<i>Mesre, Mesrai</i>			36.37
<i>Mesrai filij quibus populis nomina imposuerunt ibidem</i>			
<i>Messalla rhetor patrocinator Herodi</i>			* 262
<i>Messalina à marito Claudio Cesare ob scelotypiam trucidata</i>			* 642
<i>Methir, tunica pontificalis</i>			174
<i>Metilius Romanorum prefectus legatos mittit ad Eleazarum</i>			ibidem
<i>Michæas propheta</i>			578.581.582.659
<i>Nichole vxor Danidis. vide Melcha</i>			

I N I O S E P H V M.

Mina quantum pendeat apud Indeos	* 231
Minans Aegypti rex, Memphis conditor	329
M. Minucianus	* 578. 600
Misael appellatur Mesachas	677
Misas Moahitarum rex propter negatū loramo tributum quò necessitatis pervenerit	590
Misenum oppidum	* 563
Mithridates ararij Cyri praefectus	* 5
Mithridates occisus	* 211
Mithridates Pergamenus Pelusium expugnat et Aegyptios vincit	* 235. eius gesta † 43
Mithridates quomodo ab Anileo tractatus, quo- modo ab vxore. deq; eius victoria	* 558. 559
Mnaseas Graecus historicus	† 663
Moabita penitus fracti à Davide	435
Moabita & Ammanita socij, mutuo sese inte- rimūt	587. iterum sternuntur et praedauntur 593
Moabus, Moabita	51
Molonis mendacia de Iudeis	† 683
Monobaxus Baxeos Adiabenorum rex quò In- daismū sit amplexus	* 623. eius regnū † 463
Monobaxus Monobaxi filius prorex constitui- tur	* 623. rex fit 633
Mons Samaron, locus	554
Montem in alium locum deuolutum	619
Mortem praeter Dei volūtatem non venire	266
Moyſis natiuitas 117. quomodo seruatus 119. cur sic vocatus ibidem adoptatur à regina ibid.	
Moyſes diadema regiū pedibus calcas	121. pra- h h h 5 ficit

fitur exercitus Aegyptiorum & Aethiopia
 bello vincit 122. ducit Tharbin uxore 125. fu-
 git Aegyptios 126. Ragueli filiabus opitula-
 tur contra pastores ex quibus vnā ducit uxore
 rem 126. cōspicatur rubū ardentē Sina ibid.
 confirmatur ei liberatio Israëlitarū 128. edit
 miracula, nomen Dei cognoscit, redit in Ae-
 gyptum 130. edit prodigia apud Pharaothem
 132. cducit Israelitas ex Aegypto, & quātus
 eorum numerus 139. traducit eos per mare ru-
 brum incolumes 142. aquā amaram facit po-
 tabilem 146. coturnices & māna impetrat à
 Deo 151. ex petra aquam elicit 152. cū Amala-
 citis pugnat 155. decem preceptorum tabulas
 à Deo acceptas populo exhibet 161. quadra-
 ginta diebus in Sina detinetur 163. Aaroni
 fratri sacerdotiū confert 179. dedicato tēplo
 viſtimas offert 182. in tabernaculo Deū con-
 sulit 184. tribum Leuiticā Deo dedicat 192.
 cenſet omnes tribus prater Leuiticam, & or-
 dinat profectioni belloq; necessaria 197. Cora-
 factionem compeſcit 209. Sehonem & Ogem
 reges delet 221. Madianitas cum suis regibus
 cadit 235. Iesum sibi designat successorē 238.
 moriturus quid suis prädixerit 239. quas le-
 ges praſcripſerit 243. exortatur Iesum vt in
 Cananaeos exercitum ducat 265. nube circum-
 datus disparuit 267. lugetur triginta diebus
 à populo
 ibidem

Moy

IN IOSEPHVM.

Moyſes fabuloſe dicitur fuiſſe leproſus	193
Mofeos quinq; librorum ſcopus	† 633
Mofes apud Manethonem prius Oſarſiphus ſacerdos Oſireos Dei Heliopolitani dictus	† 669
Mofes Aegyptijs vir diuinus habitus	† 674.
eius tempora quibus vixit deſcripta ibid. eius virtus & geſta	† 703. 709. & ſeq.
Mofollami Iudaei nobile factum	† 660
Muchanus fert ſententiam contra vaſten reginam	* 37
Mulierum potentia	* 12
Mundi & vniuerſorum creatio	16
Mundum providentia Dei regi	695
Mundus quomodo Paulinam conſupravit	* 508
Muſicorum inſtrumentorum Dauidis regis deſcriptio	478

N

Naamix vxor Abimelechi Bethlemite, & quid ſignificet 327. quomodo Ruthē inſtituerit	528
Naafes Ammanitarum rex Hebraeos crudeliter tractans à Saulo occiditur	350
Naafes iunior Ammonitarum rex iniuria afficit Dauidis legatos	439
Nabaeotes, Nabatea regio	54.
Nabalus vecors & malus conuiuiatur Dauidi	396. quid ſignificet 397. moritur ibidem
Nabla, inſtrumentum muſicum	478.
Nabrodes, qualis vir	32. 37
Nabuchodonoforus rex Babylonis bello infeſtat	Nec

- Nechaum Aegypti regē* 658. *Ioacinū occidit*
& Hierosolymitanorū praestātissimos Baby-
lonem abducit 660. *quomodo captū Sedeciam*
tractarit 668. *Hierosolyma penitus excinden-*
da & templum spoliandum, populūq; Ba-
bylonem traducendum curat 670. *Carlen Sy-*
riam ac Aegyptum perdomat 676. *somnium,*
cuius erat oblitus, vult sibi indicari & expli-
cari, quod facit Daniel 679. *moritur* 683. *po-*
sterorum eius finis 689
Nabutus propter negatam regi fundum lapidib-
us obruitur 571
Nabuxardanēs mittitur Hierosolyma ad tem-
plum spoliandum 669
Nacetus Arabum dux casus * 411
Nachores Serugi filius 39. quot habuerit libe-
ros 41
Nadābus Hieroboami filius accipit regnum pa-
ternū cum paterna malitia, occiditurq; cum
omnia familia 557
Nais à Caine condita 22
Nais vicus * 637
Narbatha regionis situs † 207
Narbatene toparchia à Cēsly equitibus vasta-
ta * 247
Nasamones quomodo Romani subiugarint † 224
Nathan propheta 433. mittitur ad Dauidem in-
crepandum 445. indicat quomodo Adonias
sibi regnum usurparit 487
Nas

Naumi prophetia de excidio Ninivitarum	631
Naxarai, deo deuoti	219
Neceſſitate in bello nihil pugnacius	† 292
Neceſſitate laborantes ſubleuare, homini decen- tiſſimum & Deo gratiſſimum	406
Nechias qui & Pharaon Sarai rapuit	† 481
Nechoſ Aegypti rex contra Babylonioſ proſi- ciſcens impeditur à Iofra, quem occidit	657.
captiuum abducit Ioaxum filium eius	658
Nechoſ bello petit Nabuchodonoforus	658.
vincit	658
Nehemiaſ quātū inuerit Iudeoſ apud Xerxē	* 32
Neerda vrbs	* 550
Nemrod. vide Nabrodeſ	
Nephani ſingulare certamen cum fortiſſimo Pa- leſtinorum	477
Nephthalimi natiuitas 71. filius eius	111
Nephthalitarum ſorſ	283
Neroniſ geſta & præcipuè contra Iudeoſ	† 198
Neroniſ imperium quādiu durauerit	† 406
Nero contemptor nationiſ Iudeorum	† 569
Nero indignatur ob reſ minus proſperè geſtaſ in Iudæa	† 271. Veſpaſianum ad regendoſ ex- ercituſ in Syriam mittit
	ibid.
Nero. quare Tiberiuſ & Domitiuſ	
Neroniaſ dicuntur Caſarea Philippi	* 651
Netira & Philippi fratrum fortia facta	† 303
Dicanor perfiduſ contra Iudam Macchabeū pu- gnaſ, cū ſuo exercitu victo extinguitur	* 131
	Nic.

Nicanor amicus Titi sagitta vulneratur †	461
Nicaule regina Aegypti	530
Nicolaus Damascenus Iudeorum patronus *	83
Nicolai Damasceni legatio nomine Herodis ad Casarē *	419. sentētia de duobus eius filiis dā natis *
actio cōtra Antipatrum Herodis filiū *	448. patrocinator Archelao *
474. 487	
Nicola Damascen' rerū Iudaicarū scriptor †	696
Nicolai rhetoris oratio pro Iudais Ionicis *	3 8.
Iudeos corā Cas. arguit et reges purgat †	169
Niger Idumaea rector in Salis oppidum Idumaea cōfugit †	275. iterū fugit ibi. quō occisus †
390	
Niger Peraita, Silas Babylonius & Ioannes Es- semmus, duces Iudeorū contra Romanos †	273
Niglisar Abolamoradachi filius regnum pater- num accipit	686
Nilus fluvius	19
Nilus vsq; ad Elephantinem navigabilis	† 421
Ninum quis condiderit	39
Ninus regia Assyriorum	646
Nisibis regio	* 629
Nisibis verbs	* 551
Noba oppidum sacerdotum 384. excluditur cum ruinosis habitatoribus	388
Noe vel Noctus vir pius sceleratorum commer- cia fugit	25
Noe quomodo arcam construxerit & è diluvio sit servatus 26. eius filij quales 32. 33. vini usus repletor inebriatur	38
	Notb

Norbani interitus	* 581
Numidius Quadratus Syria procurator	* 628.
& eius gesta	† 197
Nymphidius homo nequissimus	† 406
O	
Obadamas arcam hospitatur	432
Obedes filius Boxi & Ruthes	229
Obedias, iumentorum Achabi curator, vir pius, prophetas liberat 566. 594. quomodo. vxor eius vidua per Eliseum sit à debitorum mole- stis liberata	594
Obelias propheta captiuos Beniamitas & Iu- dcos liberat	633
Obedas seu Obodas Arabum rex* 399. 409. su- perat Alexandrum Hyrcani	† 23
Ochobatus militum Ionatha dux	579
Ochoxias Achabi filius regnum paternum ac- cipit 584. ex casu moritur	588
Ochoxias Ioram filius paternum regnum reci- pit 605. sagitta ielus ab Ieu perit 608. cognati ei ipsius interimuntur	ibidem
Oetania Claudij Caf. filia	* 642
Oetanus Claudij Caf. filius	ibid.
Ostius Phasaelum monuit de insidijs cauendis & inuat eum	* 262
Oges rex excinditur 224. quantus vir fuerit, et quanta eius ditio	ibid.
Olda prophetissa vaticinatur Iosia regi	653
Oliueti mons	* 645
Olurnus vicus	* 410

- Olympius Iupiter * 564
 Onias & Dosithemus Iudaei duces liberauerunt
 Alexandriam † 689
 Onias Iaddi filius patri in pontificatum succe-
 dit * 62
 Onias Onia fili⁹ tēplū in Aegypto aedificat * 146
 Onias Onia filius pontifex quanta mala fece-
 rit Hierosolymis propter Tobiae filios ciuitate
 eiectos † 10
 Onia, filij Simonis amicitia cum Ario Laconum
 rege * 100
 Onias Simonis pōtifex à Ptolemao rege Aegypti
 impetrat locū cōdēdo magnifico templo † 621
 Onia pro Cleopatra regina bellum suscipientu
 gesta † 690
 Onias, vir iustus qui pluiam precibus impetra-
 rat lapidibus obruitur * 216
 Onia regio * 235
 Onij ciuitatis Aegypti origo † 621
 Ophnes scelestus filius Elis 330
 Ophres Abrahami filius occupat Libyam 58
 Opobalsamum ubi & quomodo promensat * 222
 Oribus rex occisus 310
 Orientis totius nobilitatem precipuam in Italia
 seruire † 224
 Oseas rex Israël constituitur, vir impius 635. vi-
 nus capit ab Assyrijs et trāfert cū vniuerso
 regno Israelitarū in Mediā & Persidē 639
 Otho imperator declaratus milites suos contra
 Vit

Vitellj exercitum duxit †407. semet occidit

†413

Otrus Armenia dominus 39

Oxa attingens arcam exanimatur 431

Oxa percussio, locus 432

Oxias Amasia filius regnū Iuda patre mortuo
capit 625.627 natura bonus et gnauus multis
denictis gentibus urbē restaurat 628. deficiēs
à pietate lepra percussus moritur ibid.

P

Pacorus rex Media* 630. coniugē & cōcubin. 16
captas ab Alanis centū talentis redemit † 599

Pacorus Parthorū rex contra Iudaos pergit † 57

Pacorus Pacori regis pincerna explorat Iudaam

† 57. insidiatur Phasaëlo* 265. † 57. et Herodi

† 60. rex Syriā occupat* 264. occiditur* 282

Patina Claudij Caesaris vxor *642

Palestina situs, et eius gētis odiū in Hebraeos 139

Palestinos Sampson vexat 321

Palestinorū cōtra Hebraeos expeditio et victoria

332. arcā è suis snibus remittunt Hebraei 335

Palestini cum Iudaes preliātes nūc vincūt nūc

vincūtur 332. 340. iterū bellū eis inferūt 370.

cadūtur 374. denuo redintegrāt bellū, sed infe

liciter 378. Cillanorū agrū inuadūt 391. Sauli

ditionē inuadunt 393. eū cū filijs occidūt 412

Palestinos David superat 430. 434. penitus su-

bigit 435

Palmira vrbs 529

I N D E X

<i>Panes propositiois</i>	171.191
<i>Panium, locus</i>	* 353. † 92
<i>Paniꝝ pulchritudo naturalis Agrippa diuitijs ac- curata</i>	† 338
<i>Paphlagones populus</i>	35
<i>Papinius tribunus</i>	* 508
<i>Pappus Antigoni dux quid contra Herodẽ gef- serit</i>	* 285. † 76. occiditur † 78
<i>Paradisi descriptio</i>	18
<i>Parthi Antigonum reducunt in regnum, Hyrcanumq; cū Phasaëlo captiuos adducunt</i>	* 264.
<i>Hierosolyma diripiūt</i>	* 269. profligātur * 282
<i>Parthorum mutabilitas</i>	* 503
<i>Parthi Armeniam bello amittunt</i>	* 513
<i>Pasche institutio & celebratio</i>	138. 190. 198. * 469. 500. 615
<i>Pasini castrum</i>	39
<i>Paulina quomodo à mundo constuprata</i>	* 508
<i>Paulinus Lupo in administratione Alexandria succedit</i>	† 62. templum Onia penitus spoliāt, & in accessum facit ibid.
<i>Pausanias Cerastra filius Philippi Macedonis in- terfector</i>	* 55
<i>Pecuniam votinam ubi deposuerint Iudei</i>	* 551
<i>Pedanius legatus</i>	† 122
<i>Pedanij equitis forte factum</i>	† 529
<i>Pelusium vrbs</i>	* 363. † 421
<i>Pelusium capitur</i>	* 235. 43
<i>Pentecoste vnde dicta</i>	† 100
	<i>Perea</i>

IN IOSEPHVM.

Peraa regionis descriptio	†278
Persa populus	39
Persarum mos in bibendo	*36
Persarum lex de vxoribus	ibid.
Persarum contra Gracos expeditio	†628. contra
Aegyptios	†704
Persa in Asia regnauerunt	†637
Petephres liberaliter tractat Iosephum	86
Petra, qua olim Arce, ciuitas	221
Petra qua Receme	296
Petronius Aegypti praefectus Herodem iuuat fa- mis tempore	*343
Petronius praeses Syria constituitur	*541. gra-
tificatur Iudeis cum suo periculo	*544. 549
Petronij epistola ad Doritas pro Iudeis	*608
Phaceias Manaemi filius, patri in regnum & crudelitatem succedit, trucidatur	630
Phaceias Romelia fil. vir impius, regnū Iraeli- tarum occupat	631. Achazem oppugnat 632.
Phalec quid significet	39
Phalegus Heberi filius	ibid.
Phanasus Samuelis filius è rure abstractus ad pontificatum	†362
Phanuel locus cur sic dictus	76
Pharaones cur Aegyptiorum reges dicantur, & quando sic appellari desierunt	530
Pharaotbes Aegypti rex Abrahami coniugem concupiscit	43
Pharaotbis duritas et malitia in Hebraeos	129. di-
	missos.

missos insequitur 139. cū oī exercitus delet ⁹	143
Phara filij duo	III
Phari insula descriptio	† 421
Phariseorum secta* 165. autoritas	* 186
Phariseorum secta qualis	* 437
Pharisei	* 497. † 174
Phariseorum existimatio † 27. & quomodo se gesserint regnante Alexandra	ibid.
Pharnaces fil. Mithridatē Pōti regē occidit*	221
Phasaëlus Antipatri filius † 42. praeficitur militi bus † 46. supat Felicē † 54. accusatur à Iudaeis † 55. circumuenitur à Pacoro † 59. occidit sese † 60. eius progenies * 518. Galilaea praeficitur * 241. Felicē se inuadentē vincit * 257. capti- uus abducitur à Parthis 267. sese occidit * 272	
Phasaëlus ciuitas	† 95
Phasaëlus, turris & oppidū* 386. 478. † 95. 451	
Pherora Antipatri filio cōmittitur cura cōmea- tus * 279. donatur ei caput Pappi praefixum 287. Herodis filiā vnā respuit vxorem du- cere * 395. alteram eius ducit	ibidem
Pheroras Antipatri filius moritur, & vxor eius accusatur veneficij	* 440. 441
Philadelphensium cum Iudaeis dissidium	* 618
Philippus Ptolemai Minnai filius	* 43
Philippus Amynta filius casus	* 577
Philippus Antiochi Grypi filius Syriae parti im- perans Antiochum Cyzicenum superat 199. cum fratre Demetrio pugnans totius Syriae dominus constituitur	* 203

- Philippus Herodis filius constituitur tetrarcha
 * 464. succurrit fratri Archelao * 485. por-
 tionem regni paterni consequitur 488. calum-
 niatur à fratre Antipatro * 136
- Philippo Herodis filio qua regiones cesserint
 * 169. Caesaream ad Iordanis fontes et Iulia-
 dem condidit * 183
- Philippus Herodis frater moritur & quam ho-
 nestus fuerit vir * 514
- Philippus Iacini filius Agrippa copiarum pra-
 fectus * 435
- Philippus Iacini filius Agrippa praefectus * 668.
 quomodo in periculo seruatus, eiusq; gesta
 * 671. 689
- Philippi Macedonis interitus * 55
- Philippo vni amicorum committit Antiochus
 Epiphanes regnum & filij tutelam * 122. re-
 gnum affectans afficitur supplicio * 127
- Philistinus, Philistini 37
- Philo Iudaorū legatus à Calicula repulsus * 541
- Philon historicus † 663
- Philosophia tria genera apud Iudaos † 174
- Philosophi apud Indos Calani, apud Syros Iu-
 dai dicuntur † 656
- Philosophorū de Deo discordes sententia † 713
- Philostratus historicus † 651
- Phinees Zambriam occidit, & exercitui contra
 Madianitas praeficitur 234
- Phinees domus sacerdotio donatur 499

I N D E X

Phinees filius Elis pontificis malus	330
Phineeses legatur ad Rubelitas & Gadditas cū religua dimidia tribu 287. succedit patri in pontificatum	290
Phison fluminis, & quid significet	18
Phœb ⁹ Agrippa legat ⁹ à Iudeis interēpt ⁹ †250	
Phœnicū antiquissima rerū memorabiliū tradi- tio †628. testimonium de Iudeis †638. 645	
Phœnicum historia	†651. 654
Phraates Pharthorum rex humaniter tractat Hyrcanum * 294. à suo filio occisus	* 502
Phraates Phraatis filius parentē occidit & ma- tri miscetur, exul perit	ibidem
Phryges populus	35
Phutes, Phuti	37
Phison Ptolemæi Epiphanis filius	* 102
Pilatus à Tiberio in Iudeam missus †183. Cæ- saris imagines Hierosolymæ intulit ibid. Hie- rosolymis statuas iterum aufert	* 184
Piso legatus Pompeij	* 223
Pistus nobilis, defectionis à Romanis autor	* 666
Pithola ⁹ Hierosolymorū præfēct ⁹ * 229. transfu- git ad Aristobulū * 229. occidit à Cassio * 234	
Placidi & Iosephi velitationes circa Ptolemæi- da	* 695. 725
Placidus tribunus in exercitu Vespasiani * 280. eius gesta	* 287. 349. 398
Platane, vicus Sydoniorum	†122
Plato veritatē de deo proferre sinuit †711. 721.	
	Mosen

Mosen imitatus	†727
Plintines situs	†421
Plistorum apud Dacos secta	*499
Polemon, Ponti regulus	*614
Polemon circumcisionem admittit, & Beruicem duxit uxorem	*641
Politianus tribunus cur à Cestio Hierosolymā missus †215. eius oratio & gesta	ibid.
Pollio Phariseus Herodi amicus	*292.354
Polybius Megalopolitanus historicus	†696
Pompeius qualibus muneribus honoratus et quæ gesserit	*218.222.226
Pompeius magnus Hyrcani & Aristobuli causam cognoscit †31. Hierosolymū capit	†35
Q. Pompeius c o s.	*602
Pontifici connubium & puritas	195
Pontifici ornatus qualis	174
Pontificū iniquitas *650. origo, et qui ad eā dignitatē admittātur, quotq; fuerint ab Aarone vsq; ad finē belli Iudeorū cū Rom.	*654
Pontificatus quando primum ad plebeios translatus	*226
Pontifici a stola custodia apud quos fuerit	*511
Pontius Pilatus Iudææ praesidet, Iudeos afficit contumelijs *505. accusatur à Iudeis & redit Romam.	*510
Popedius	*567
Popea Neronis uxor	*649.664
Porcius Festus Iudææ procurator, & quæ sub	

I N D E X

- eo sint gesta* 647. quare Festus
 Pratorij in castris Rom. descriptio * 283
 Priscus sexta legionis dux à Iudeis occisus † 253
 Procymatium unde dictum, & quomodo ex-
 tructum * 348
 Procymia † 94
 Prodigia excidium Hierosolyma praecedentia
 * 547
 Protagoras ab Atheniensibus vix mortem effu-
 git † 728
 Providentia Dei mundū & omnia regi 694. * 79
 Pseudalexandri gesta* 489. quomodo deprehen-
 sus ab Augusto & remex factus* 492. vide
 etiam Alexander falsus
 Pseudopropheta Hieroboami seductor 547. 548
 Ptolemæus Evergetes Philopatoris filius quomo-
 do ab Onia irritatus * 89. & iterum recon-
 ciliatus ei per Iosephum ibidem
 Ptolemæi Evergetis gesta post captam totam
 Syriam * 689
 Ptolemæus Galilæa ab Herode praefectus inter-
 ficitur * 281. † 72
 Ptolemæus Herodis procurator * 394
 Ptolemæus Lagi Soter dictus Alexandro mor-
 tuo Aegyptū occupat & Hierosolymam* 63.
 traducit Iudeos in Aegyptum* 64. eius pu-
 gna cum Demetrio circa Gaxam † 657. irru-
 ptio in Hierosolymam die sabbati † 661. libe-
 ralitas & benevolentia erga Iudeos * 688
 Ptol

Ptolemaus Lathurus *184. dissidens cum matre
 regno priuatur *185. 193. obsidet Ptolemai-
 dem *194. Asochim oppidum capit, Alexan-
 drumq; Iamnam vincit, & quanta eius
 sauitia *115

Ptolemaus Mēnaus quomodo se à supplicio apud
 Pompeium redemerit *219

Ptolemaus Mēnaus Damasculi bello vexat *239.
 Aristobuli coniugem & liberos quomodo tra-
 harit *235. moritur *263

Ptolemaus Minnai filius *26

Ptolemaus Philadelphus I. Indeos in Aegypto
 seruientes liberos dimittit, & legem Moysis
 in linguam Gracam magnis muneribus trās-
 ferendam curauit *65. & seq.

Ptolemaus Philometor Ptolemai Epiphanis
 *101. duobus diadematibus coronatur simul
 vincitq; Alexandrum & moritur *155. 156

Ptolemaus Philopator *84. moritur *101

Ptolemai Physconis immanis crudelitas & in-
 iustitia †690. pœnitentia ibidem

Ptolemaus Simonis Asamonai gener socerū oc-
 cidit & alia scelera cōmittit *176†15. quo-
 modo oppugnantem Hyrcanum eluserit, cu-
 ius matrem & fratres interfecit *177

Ptolemai dicti Aegypti reges 530

Ptolemais bis expugnata *194. 196

Ptolemaidis situs descriptus †187

Ptolemaidenses à Iuda Macchabaeo victi *120

<i>Puerperarum purgationis tempus</i>	193
<i>Purgatio post coitum cum vxore</i>	ibidem
<i>Purificationis leges</i>	192
<i>Puteoli vrbs</i>	* 563
<i>Putei bituminis</i>	45
<i>Putiphares .vide Petephres</i>	
<i>Pythagoras Samius emulatus Iudaorum scripta</i> † 653. <i>multas Iudaorum leges transtulit in suam philosophiam</i>	ibid.
<i>Pythagora & aliorum stoicorū de diuina natura sententia</i>	† 711
<i>Pythium templum adificatur</i>	* 387

Q

<i>Quadriga solis sublata per Iosiam</i>	655
<i>Quercus Mambre</i>	49
<i>Quercus Qgis</i>	47
<i>Quinquagesimi anni remissio</i>	196
<i>Quintilia fortitudo</i>	* 568
<i>Quintilius Varus Syria praefectus cognoscit causam Antipatri</i> * 446. <i>seditiosos Iudaeos expugnat</i>	* 483. 484
<i>Quirinus ab Augusto mittitur ad censendam Iudaeam & Syriam</i>	* 495. 499

R

<i>Rabatha ciuitas</i>	225
<i>Rabatha capta diripitur</i>	448
<i>Rachabe speculatores Hebraeorū tnetur à vi Chanaanorum & securitatem ab hostibus impetrat</i> 269. <i>incolumitatem promissam recipit.</i>	

IN IOSEPHVM.

Et munificè donatur	273
Rachelis pulchritudo 69. emulatio erga sororem	
71. mariti cõplexũ sorori vedit, furatur idola	
patris 72. eius astutia 74. mors ex partu	78
Ragaus Heberi filius	39
Raguel, qui Et lethegeus, sacerdos, filiam suam	
Moyssi adoptato tradit vxorẽ 127. Moyssi ob	
victoriam gratulatur, Et consilium dat ei dẽ	
tribuendorum officiorum	157
Ramatha ciuitas	330
Rapsascis Senacheribi copiarũ prefecti insolentia	
643. ipse cum exercitu diuinitus deletus	646
Rases Damascenorum rex Achacem bello petit	
632. quem mox Syrorum rex impugnat ibid.	
Et occidit	634
Rebecca Batuelis filia 41. petitur in connubium	
Isaco 60. parit geminos 62. fallit maritũ	63
Receme vrbs qua aliàs Petra	296
Recemus rex	ibidem
Repudiũ libellum mittere maritis non vxoribus	
ex lege permissum	* 335
Regum imperium quandiu durauerit apud lu-	
deos	* 23
Regum virtutes precipue qua	496
Regibus subditi qua ferant	343
Rhegines populus	35
Rhinocolura	† 63
Rhiphates, Rhiphates	35
Roboamus Solomoni in regnum succedit insolens	
	in

I N D E X

- in populum* 41. *decē tribus regni amittit* 543.
quot & quas vrbes condiderit 548. *itē arma*
cōparauit, fœderibusq; suum auxit regnum,
& ductis x v i i i. vxoribus liberos gignit,
atq; impietatem deficit *ibid.* *dedit urbem* *Sn*
saco 551. *pro aureis scutis amissis area susti-*
tuit & moritur *ibid.*
Romani quibus honoribus & beneficijs Iudeos
affecerint * 247
Romani Germanos captiuos vbiq; circumdu-
xere † 223
Romanorū quantus fuerit exercitus contra Iu-
deos † 281. *ipsum castrorū descriptio* † 283
Romanorū industria in seruis domesticis insti-
tuendis † 282. *disciplina militaris* *ibidem*
Romanorū notitia sero ad Græcos peruenit † 637
Romus, Romæ 37
Rooboth puteus 63
Rubelita & Gaddita altare construunt super
ripa Iordanis 286
Rubelus, aliàs Ruben nascitur 71. *eius pietas*
in fratrem Iosephum 84. *se ac fratres prodi-*
tionis insimulatos excusat 97. *eius filij qua-*
tuor III
Rubrius Gallus Sarmatas superat † 580
Rufus præfectus militum Archelai * 479
Ruma vicus † 303
Ruthes amor erga socrum suam, & eius fortu-
na 328
Saba

S

<i>Saba Aethiopum regia, quàm valida, vocatur</i>	
<i>postea Meroë</i>	125
<i>Sabæus scditiosus persuadet decem tribubus defe</i>	
<i>ctionem à David</i>	473
<i>Sabæus, Sabai</i>	37
<i>Sabathes, Sabatheni</i>	ibid.
<i>Sabathas, Sabacteni</i>	ibidem
<i>Sabathes à commentarijs principis</i>	476
<i>Sabbæus orator supplicio addicitur</i>	*149
<i>Sabbaticus annus</i>	*249
<i>Sabbaticus annus à Tito spectatus</i>	†581
<i>Sabbatū, et eius vacatio à laboribus servatur.</i>	17
<i>Sabbatum magno malo observatum</i>	*108.
<i>gendum aliquando</i>	ibidem
<i>Sabbion Alexandrum Herodi prodit</i>	*299
<i>Sabecus exercitus Syrorum praefectus vulnera-</i>	
<i>tur & moritur</i>	441
<i>Sabinus procurator Syria Hierosolymis regiam</i>	
<i>occupat</i>	*471.
<i>vexat Iudeos propter avari-</i>	
<i>tiam suam</i>	†162
<i>Sabini Syri forma, habitus & fortitudo insignis</i>	
	†515
<i>Sabinus Roma capitolium nocte occupans occi-</i>	
<i>ditur</i>	†426
<i>Sacerdotis sacrificaturi habitus</i>	173
<i>Sacerdotum castitas & connubium</i>	195
<i>Sacerdotum & pontificis cum eorum vestitu &</i>	
<i>insignibus descriptio</i>	†459
	Sacer

<i>Sacerdotum immunitas</i>	113
<i>Sacerdotum nobilitas apud Iudeos</i>	† 631
<i>Sacerdotibus qua cedant</i>	219
<i>Sacrificiorum genera quibus fiant modis</i>	186
<i>Sadæus Xerxis præfectus</i>	* 32
<i>Sadocus pontifex cōstituitur</i>	437. 476. 494. 500
<i>Saddocus novas res molitur</i>	* 496
<i>Sadduceorum secta</i>	* 165. † 174
<i>Salampso Herodis filia</i>	* 518
<i>Salmanasar Cuthæos in Iudaã trãfert</i>	676. * 18
<i>Salmanasarum contra Ifraëlitas victoria</i>	* 6
<i>Salome, aliàs Alexãdra, vxor Aristobuli.</i>	* 192.
<i>qua Iulia Augusti coniugi testamento reliquerit</i>	† 183
<i>Salome Antipatri filia</i>	† 42. prodit Iosephũ maritum suum fratri * 305. alteri marito Costobaro repudiũ libellum mittit * 336. odium exercet in Herodis filios & earum vxores * 374. 396. accusatur Herodi * 399. Alexæ iungitur connubio * 431
<i>Salome vxor Herodis moritur</i>	* 500
<i>Salomon promittitur Dauidi successor & templũ extructor</i>	434. instruit eũ pater 484. cōstituitur rex 48. . 495. quomodo regnũ nactus se de hostibus sit ultus 498. 499. regis Aegypti filiã ducit vxorẽ 501. petit à Deo et accipit sapientiã 502. cōtrouersiã mulierũ duarũ diiudicat 503. toparchas quos habuerit & quãtas diuitias sapientiãq; ac philosophiã 505.

coniuurationes & incantationes cōposuit 506.
 eius cū Iromō amicitia et materia cedēda pe-
 titio & concessio 507. †645. templū cū vasis
 quomodo extruxerit, & arcā eò transtulerit
 510. somniū videt & regiā extruit cū domo
 regina 525. quibus donis remunerauerit Iro-
 mum 527. †645. ingentes thesauros ex Au-
 rea terra et aliūde accipit 534. quali satellitio
 stipatus inceserit ibid. quāta opulētia Hiero-
 solyma auxerit 536. deficit à pietate, ac ducit
 vxores DCC. et concubinas CCC. 537. prædi-
 citur ei filiū ipsius pœnas pro se daturū ibid.
 multis hostib. à Deo excitatis infestatur 539.
 morit̃, Roboamo successore regni relicto 541.
 quo tēpore adificauit templū Hierosol. †645

Salpadiū filiarum hereditatis ius 239

Saltus Libani, aula Salomonis 532

Sameas propheta Hieroboamo minatur 550

Sameas vir iustus accusat Herodem, & vati-
 cinatur Iudæis mala imminētia * 244

Samarai populus 38

Samaria, quæ Mareone, vnde dicta 562

Samaria ab Hyrcano expugnata solo equatur

* 184

Samaria vrbs. vide Sebaste * 183. 333

Samaria regionis descriptio †277. & quid à Iu-
 dea discrepet †278

Samaritæ qui autē Chutthæi 641. * 19

Samaritarum odiū in Iudæis * 23. accusan-

tur

tur apud Darium	*24
Samaritæ Iudeos infestant *88. Iudeos se esse negant feliciter	*105
Samaritarum dissidium cum Iudeis propter templum	*148.636
Samaritanorū facinus in festo Azymorū	*500
Samaritanorum scditio	*510
Samosata capitur †73. eius situs	†596
Sampsigeramus Emesenorum rex	614
Sampson quid significet, & quomodo natus 321. connubium & gesta eius	321.322.323
Samuelis natiuitas & prophetia 331. consilium de libertate recuperanda	339
Samuel senio grauatus filijs reipub. administra- tionem concedit	341
Samuel propheta Saulum inungit regem 346. ostento indicat Hebrais Deum iratum pro- pter regem petitem 354. Saulum docet Ama- leitarum internecionem 362. eidem regni amissionem nuntiat 366. Dauidem vngit re- gem 368. moritur 395. ab inferis reuocatur per ventriloquam	404
Sanaballetes Darij praefectus dat filiam suam Nicaso vxorem Manassi fratri Iaddi pontif. *55. deficit à Dario, Manassi templum & sacerdotium confert, moriturq;	*59
Sanctum, quæ tabernaculi pars	169
Sanctum sanctorum	ibidem
Sangarus princeps Hebraorum	304
	Sang

Sanguinis efus interdicatur	31.192
Sapha, loci nomen	*59
Saphanus scriba	653
Saphora oppidum	*229
Sapientes qui Iudeis	*660
Sappho vicus	†165
Sara Aram filia	40
Sara Abrahamo marito famulam adducit prope procreanda gratia 48. nuntiatur ei partus sterili 50. expellit Agarem cum puero 53. moritur	17
Sarabazanes	*19
Saramalla Syrus Phasaëlo insidias indicat	†59
Sarepta oppidum	564
Sareptana vidua fiducia	564
Sardonyches x 11. cum vestitu pont. 184. qui- bus inscripta sunt nomina filiorum Iacobi; in Essene 175. qua virtus eis insit & quando cessarit	184
Sarmata Istrū transgressi praesidium Romanum & Fonteium Agrippam interficiunt	†580.
proximas regiones totas peruastant ibidem	
Saturninus legatus	†122
Saturninus Syria praeses* 409. eius sententia in filios Herodis	*424
Saulus asinas patris quarens à Samuele rex con- stituitur 345. vincit Ammonitas 351. Pala- stinos superat, & aram extruit 359. Amale- citas delet, & regi parcens peccat 364. 365.	kkk regno

- regno exiit 367. numine priuatur & sic
 demoniacus 369. comouetur contra Dauidem
 374. insidiatur vita ipsius 376. 377. Dauidi
 reconciliatur 394. consulit ventriloquā 404.
 fortitudo eius 407. cadit vna cū suis filijs in
 praelio 412. ipsius progenies datur ad suppli-
 cium Gabaonitis 476. eius violentia * 652
 Scaurus Hyrcanū in sociatatem recipit & obsi-
 dione liberat * 217. cū Areta fœdus init * 227.
 in Syria præses missus pecunijs corrumpitur
 † 30. Arcam mulctat † 37
 Scipio Alexandrum Aristobuli percutit securi
 * 234
 Scopas dux Ptolemæi Epiphanis * 84
 Scopi loci descriptio † 437
 Scythæ populus 35. à Græcis qui Pontū nauigant
 cogniti † 637. Anacharsim à Græcia redeun-
 tem quare interfecerint † 729
 Scythopolis ciuitas 283
 Scythopolis ciuitas Decapoleos maxima † 329
 Scythopolitæ Iudaorū tredecim millia perfidiose
 interficiunt † 240
 Scythopolitarum clades enarrata † 614
 Sebas filius Ili, vnus sortium Dauidis 479
 Sebeste conditur † 92. olim dicta Samaria * 183.
 333. 341. expugnata & diruta † 17
 Sedecias Ioachimi patris rex constituitur 661.
 eruditur ab Hieremia & Ezechiele, sed fru-
 stra 663. expugnata vrbe capitur cum vxo-
 ribus

- ribus & liberis, crudeliterq; tractatur 667.
 moritur 671
 Sedecias pseudopropheta 581
 Schon rex negato Hebrais transitu, pralio vincitur & occiditur 224
 Selene, aliàs Cleopatra, Syria regina Tigranem offendit * 209
 Sennarius Senacheribi filius patris intersector 246
 Selesinus Iabessi filius Zachariam Hieroboami occidit, & regnum occupat, quod trigesima post die amittit interfectus 629
 Selencia vrbs à quo cõdita & denominata * 561
 Seleucus Antiochi Grypi filius patri succedēs eũ patruo Antiocho Cyxiceno belligeratur eũq; necat * 199. vincitur ab Antiocho Pio, & in Cilicia cum amicis concrematur, ibid.
 Seleucus Babylonē mortuo Alexãdro occupat * 63
 Seleucus Nicanor quos honores & beneficia Iudais exhibuerit * 82
 Seleuchus Soter Antiochi magni filius * 99
 Semechonitis lacus descriptio † 342
 Semeis conuiciatur Dauidi 457. eidem gratulatur victoriam & regnum 469. occiditur 500
 Senaar campus 32
 Senacheribus Assyriorum rex Hierosolyma & Execiam eorum regem oppugnat 642. 644. re infecta domum se recipit 645. à filijs senioribus occiditur 646

I N D E X

Senacherib rex Assyriorum qñō fugatus	† 482
Senius Gallus Syria præses	* 666
Sepphoris vrbs Galilææ * 480. 698. capta incendio absumitur	* 722. † 165
Sepphoris cum tribus alijs cinitatibus à Iosepho deficiunt & recuperantur	† 268
Sepphoris ciuitas Galilææ maxima	† 276
Sepphoritarum fides erga Romanos, bellum mouent suo malo * 719. à Iosephi militibus spoliantur, prædaq; redditur	† 270
Seppharita Ptolemaidē ad Vespasianum pacati veniunt	† 276
Septimi anni remissio	196
Septimi diei obseruatio	† 34
Septuaginta interpretes legis transferenda causa ad Ptolemaum Philadelphū mittuntur	* 72
Serebas dux Iudaorum Babylonem deducendorum Hierosolyma	* 16
Serpentis inuidia, & quomodo Euam seduxerit	
19. mulctatio	20
Serpentes volucres Aegypti	123
Serugus Ragai filius	39
Sethon qui & Aegyptus denominatus	† 866
Sethus filius Adami 24. eius filij quales, & quas artes inuenerint	ibidem
Sextus Caesar præses Syria * 241. interficitur à Cæcilio Bassō	* 252
Sica qualis gladius, & Sicarij vnde dicti	* 647
Sicarij Hierosolymis palam latrocinantur	† 201

eorum fraud	ibid.
Sicariorum in Massada crudelitas	†394
Sicella loci nomen 399. donatur Dauidi à Saulo	
401. diripitur et inceditur ab Amalecitis	409
Sicima vrbs	77
Sicima caput Samaritarum	*61
Sicima capta & solo equata	314
Sicimitarum exitium	ibidem
Sicimitis parci Saulus	363
Sicimita quid petierint ab Alexandro Magno	*62
Sidonius, & Sidon vrbs	38
Sidonij materiem præstant Iudais ad templi adifi- cium	*17
Sila militibus Agrippa præficitur	*607. offendit
Agrippam	*610. occiditur 616
Sila Tiberiensium dux	*675. 704
Silo dux Rom. exercitus	*275. †67. corruptus
deprehenditur	*275. †68
Silus vrbs	280
Simeonis natiuitas 71. vindex ingeniu filij sex III	
Simeoni quæ terra portio cesserit	283
Simeonitidis tribus facta post Iesum mortuū	290
Simonis Asamonai filij gesta	†14
Simon Boëthi filius pontifex constituitur	*345.
prinatur sacerdotio	*444
Simon Camishi annum pontificatum admini- strat	*501
Simon Canthara constituitur pont.	*607. pri-
natur eo	*609

I N D E X

<i>Simon Cyprius, magnus</i>	* 640
<i>Simon Essæus Herodi somnium explicat</i>	* 493
<i>Simon Galilæus defectionis arguitur</i> †173. <i>propria seclæ sophista erat</i>	<i>ibidem</i>
<i>Simon Gamalielis filius struit insidias Iosepho</i>	712
<i>† 691. capitur à Iosepho</i>	
<i>Simon Giora filius Romanos apud Bethoron inuadit</i> †250. <i>Acrabatenam toparchiã tyranni de opprimit</i> †271. <i>cum latronibus qui erant Massada, Idumaã populatur ibi. ex Acrabatenâ toparchia pulsus est ab Anano ponti.</i> †408. <i>eius gesta ibi.</i> †410. & seq.	
<i>Simon Herodis seruus regnum affectans obtruncatur</i>	* 480
<i>Simon Iustus pontifex</i>	* 70. 89
<i>Simon Matthes Matthiæ filius</i> *107. <i>strenuè inuat fratrem Ionatham</i>	* 139
<i>Simō Matthiæ Ioãnis filius præficitur exercitui, mittitur auxilio Galilæis et hostes vincit</i>	* 118
<i>Simonis Sauli filij & totius familiae suæ fatum miserabile</i>	†241
<i>Simonias vius</i>	* 679
<i>Sina mons</i> 127. 159 <i>Sinæus mons</i>	569
<i>Sinai populus</i>	38
<i>Sis, nomen cliui, & quid significet</i>	586
<i>Sisa Davidis fit scriba</i>	437
<i>Sisines Syria ac Phœnices præfectus</i>	* 5
<i>Sobacchis Chetthæus strenue pugnans contra gigantes victoriam reportat</i>	477
	Socræ

Socratis mors & mortis causa	† 728
Sodomitarum felicitas, reges & praelia cum Assyrijs 44. excidium ipsorum	49
Sodomitica terra descriptio	† 405
Sogana Arabum vicus	* 703
Sogane et Seleucia rebellāt	† 342. earū situs ibi.
Solimanus Itureus Herodis mandata uxori eius aperit	* 326. interficitur * 330
Solomona mater nobilis septem puerorum	† 732.
eius animosa oratio ad Iacobum filium natu minimum	† 744
Solomona matris Machabaorum laudes	† 748.
& seq. eius immania supplicia & insignis tolerantia	† 753
Solyma quae Hierosolyma	46. 428
Somnia tur Deus immittat	93
Sophaces unde dicti	59
Sophira regio	531
Sosius provinciam cum exercitu ab Antonio accipit	* 284. Antigonum supplicem factum irridet & vinctum custodit * 290
Spasini castrum	* 622
Stratonis turris, postea Caesaria	* 340. 545
Susa scriba praeficitur	476
Susacus Aegyptiorum rex Hierosolyma spoliatur	436. contra Roboamum ducit exercitum 550.
Hierosolyman in ditionem accipit, templumq; spoliatur ac thesauros Solomonis auferit	551. & quomodo imbelles notauerit ibidem

I N D E X

Syllaeus ambito Salones conuicio frustratur

* 99.400

Syene puteus 63

Syrus Mesopotamia rex vincitur 440

Syri populus 39. eorum auaritia & crudelitas

† 505

Sysares dux labini exercitus quō occisus 305

T

Tabernaculi vasorum descriptio 171

Tabernaculi institutio & extructio 166. eius

interpretatio 167. 176. illustratio 179

Tabernaculorum festiuitas 190

Tanis Aegypti vrbs 44

Tarichearum situs † 331

Teglaphalassar Assyriorum rex quomodo Israē

litas tractarit 630. auxiliatur Achaz & con-

tra Syros 63

Tempestatis horrenda descriptio † 380

Templum in Garixim extructum * 56. 62. 64

Templum Chuthaeorum in Garixim quādo de-

solatum * 181

Templi structura apparatus 508. exordium &

tota cum vasis descriptio 510. templo absol u-

ta infertur arca 510

Templum Solomonis spoliatum & concrematum

quando 670

Templum Hieros. instauratur * 17. spoliatur &

prophanatur ab Antiocho † 104. restituitur

& repurgatur à Iuda Machabae * 115

Temp

IN IOSEPHVM.

Tēpli Hierosolymitani descriptio	† 453. & seq.
Templi incensi fatalis dies	† 540. causa et principium
† 541. tempus à prima constructione per Solomonem vsq; ad exidium	† 544
Terebinthi circa Chebron miraculosa antiquitas	† 411
Terminos terræ non mouendas	248
Terræ motus ingens in Iudæa	* 312. 610
Testis falsi poena	247
Thadæmora vrbs	529
Thano Amathenorum rex cum Dauide amicitiam iniecit	437
Thamæus occiditur	562
Thamara Dauidis filia, Abesalomi germana	
428. stupratur à fratre Amnone	449
Thanna & Thamutæ	322
Thanna oppidum toparchia	† 400
Tharbis Aethiopum regis filia Moysi nubit	125
Tharrus Nachori filius. Abrahami pater	40. mi
grat Carras ibidem. moritur	ibidem
Tharsices Aethiopum rex	645
Tharsus Tharsenses	35
Tharsus Ciliciæ vrbs	ibidem
Theopompus Atheniensium nobilitatem fœdare tentauit	† 663
Thermusa Phraatis ancilla, & vxor mala	* 502
Thermutis, regis filia Moysen educat	119. adoptat eum
	ibid.
Thendas prestigiator seducit Iudeorum vulgus	
† 633	kkk 5 Then

I N D E X

Theudio Doridis frater	* 442
Thiras, & Thires populus	35
Thobelus & eius inuenta	23
Thobelus, Thobelus populus	35
Tholomæus latronum princeps plectitur	* 619
Thraces populus	35
Thraces propter vicinitatē Gracis cogniti	† 637
Thucydides in multis tanquam fallax accusatur	† 629
Thygrammes, Thygrammai	35
Tiberias vrbs * 715. à quo condita & nominata	* 501
Tiberiadis seditio & secta tres	* 666
Tiberias iterum rebellauit Iosepho, & iterum recuperatur	† 268
Tiberienses Vespasiano se dedunt	† 329
Tiberiensium defectio quomodo prohibita	* 688
Tiberiensibus spoliatis prada redditur	† 270
Tiberius Alexander Iudæa præficitur, ac Iudæ Galilæi filios crucifigit	* 634
Tiberius Alexander à Claudio procurator missus † 193. præcipuus exercitus rector apud Titum	† 434-529
Tib. Claudius. vide Claudius	
Tiberius Drusi filius, Tiberij Neronis nepos, occiditur	* 534
Tiberius Nero Caesar constituitur * 501. Isiacos & idem supplicio afficit * 509. pellit regno Artabanum * 513. cum restituito in regnum	† 518

IN IOSEPHVM.

- init fœdus * 513. morbo correptus designat
 successorem * 532. moritur 534
 Tigranes Armeniorum rex quid gesserit * 210
 Tigris fluuius 18
 Timagenes Græcus rerū Indicarū scriptor † 696
 Timæus rex Aegypti † 639
 Timidius desert Popedium Caio * 567
 Timotheus Ammanita pugnat contra Indam
 Macchabæum sapeq; vincitur * 117
 Tirathaba vicus * 510
 Tiridates Armenia rex * 630
 Tiro, veteranus miles Herodem honeste monens
 occiditur † 123
 Titus Frigius quintadecima legionis præpositus
 † 539
 Titus Vespasiani filius Iapham expugnat † 311.
 Iotapam capit † 313. item Gischalam † 354. Ta
 richæas excindit † 339. eius expeditio contra
 Hierosolyma & exploratio vrbis † 435. obsi
 det urbem acriter † 436. fortitudo eius &
 prudentia cum misericordia † 472. muros
 vrbis oppugnat & expugnat † 474. eius ge
 sta & virtutes † 497. 512. & seq.
 Titus Syria præses recõciliatur Archelao * 408
 Toparchia Iudææ ordine enumerata † 274
 Tormentorū bellicorū vis mirabilis descri
 ptio † 304
 Trachonitæ bis deficientes ab Herode, redigun
 tur sub imperium * 384. 408
 Trach

I N D E X

<i>Trachonitis regio</i>	39
<i>Trachonitidis latrocinia & quomodo ab Hero-</i> <i>de sublata</i>	* 350
<i>Traianus decima legionis rector</i>	† 310.331.335
<i>Trebellius Maximus</i>	* 590
<i>Trogloditarū fœmina gregum curam gerūt</i>	126
<i>Troianarum rerum notatio</i>	† 628
<i>Trypho tonsor garrulitatis pœnas luit</i>	* 426
<i>Tymius Cyprius</i>	* 518
<i>Tyrannus, Herodis stipator falso accusatur</i>	* 417
<i>Tyrannus & Priscus præfecti castrorum cum</i> <i>pluribus equitum magistris à Floro pecunia</i> <i>corrupti</i>	* 251
<i>Tyridates rex Armenia fermè in acie ab Ala-</i> <i>nis captus effugis</i>	† 599
<i>Tyriorum in re nauali peritia, & pugna contra</i> <i>Assyrios</i>	640
<i>Tyrū Iudæos apud se habitantes partim vinctos</i> <i>custodia tradunt, partim trucidant</i>	† 242
<i>Tyriorum publica litera & hystoria</i>	† 645
<i>Tyronis libertas in loquendo quanto ipsi malo</i> <i>fuerit</i>	* 542
<i>Tyrus, adificium Hyrcani filij Iosephi</i>	* 101
<i>Tyrus quando condita</i>	510

V

<i>Valerianus Decadarchus Tiberiadem missus à</i> <i>Vespasiano vt populum conciliaret</i>	† 330
<i>Valerius Asiaticus</i>	* 578.600
<i>Valerius Gratus Iudæa præficitur</i>	* 501
	Vard

I N I O S E P H V M.

Vardanes Artabani filius Parthorum rex bel- lum Ixata indicit occiditurq;	* 629
Varius Syria præsēs † 140. 155. quid gesserit in Iudæa	† 164
Varius Agrippæ iunioris regis præfæctus eiusq; malitia	* 668
Vari procuratoris Agrippæ perfidia & crude- litas in legatos Batanaeorum	† 243
Vaste regina vxor Artaxerxis * 36. incidit in regis indignationem & repudiatur	* 37
Velum tabernaculi & templi	171
Veneficiorum pœna	258.
Ventidius dux Rom. quomodo se gesserit in bel- lo contra Antigonum	* 274. 282. † 66. 72
Ventriloquorum vaticinia qualia	403
Veranius trib. plebis	* 197
Vespasiani et Titi erga Iudeos animi quales	* 83
Vespasiani imperatoris laudes, et expeditio in Sy- riâ † 272. Sephoritis auxiliat † 280. gesta eius in Iudæa passî habet † 277. et seq. 576. et seq.	
Vespera, quæ diei pars	16
Victima salutes	185.
Victima sint integra	125
Vicus in Galilæa minimus, supra quindecim mil- lia colonorum habet	† 277
Vindex cum optimatibus Galliæ à Nerone de- ficit	† 400
Vita humana terminus	27. 39
Vitellius Syria præsēs Iudeis impetrat rursus stola	

I N D E X

- ſcola pontificia cuſtodia* * 360. § 10. *beneficiu*
eſt in Iudaos * § 12. *exiit* *provincia* * § 41
Vitellij pugna circa Capitolium † 407. 426. *mors*
ibidem
Vitellij victoria apud Bebriacum contra Otho-
nem † 413. *cum exercitu ex Germania Roma*
profiſcitur ibidem. Cacinnam cum magna
manu Antonio Primo obuiam mittit † 424.
eius exercitus totus deletus *ibidem*
Volumnius Syria preſes * 409. *eius ſententia in*
Herodis filios * 424
Vologeſus Parthorum rex * 630. *Tito auream*
coronam mittit ob deuictos Iudaos † § 82
Vonones Partorum regnum conſequitur * § 04
amittit *ibidem*
Vra Chaldaeorum, vrbs 40
Vria virtus, & quomodo à Dauide periculis
ſuerit obiectus vt occideretur 443
Vrbem quis primus condiderit, & inſtituerit 22
Vſes Damafci conditor 39
Vxores plures permittere Iudaorum leges * 433

X

- Xaloth vicus* † 277
Xerxes Darij filius paterni regni hæres. in Iu-
daos beneficius quicquid perierunt Eſdras &
Neemias gentis ſue nomine concedit * 24. &
ſeq. ei mortuo ſuccedit filius Artaxerxes * 35

Z

- Zabadu magiſtratus* 385
Zabelus dynaſta * 156

Zabulon's natiuitas 72. filij	III
Zabulon ciuitas Galilae à Cestio direpta & incensa	† 246
Zabulonitarum fors	283
Zacharias Hieroboami filius patri in regnū suc- cedit 627. sexto regni mense occiditur	629
Zacharias Ioadi pont. filius in ipso templo lapi- dibus obruitur	619
Zacharias propheta	* 20.22
Zacharias supremus Israëlitarū dux Amiam Achaziae filium superatum trucidat	633
Zamares Elanum regem cum vniuersa familia tollit, & se regem constituit, quo regno se- ptem diebus potitus seipsum exurit	562
Zamaris Babylonij gesta & posteritas	* 434
Zambrias alienigena se miscens & Moyſi ob- loquens occiditur à Phinee	234
Zareus Aethiopum rex Asano bellum inferens vincitur	558
Zaraxa Amanis vxor mali consilij marito au- tor	45
Zebis dux captus	310
Zelote insidys vxorem Simonis Giora rapiunt † 412. metu percussi eam remittunt ibidem	
Zelotarum dominatio, causa excidij Hierosoly- mitani	† 429
Zelotarum scelcrata facta repetita	† 602. eorū immania supplicia ibid.
Zenō Cotyla Philadelphēsiū tyrānus	† 177. † 16
Zenod	

Zenodorus Trachonitum mafectus, latroci-
norum fotor, ditione p^r * 349-350. mo-
ritur * 352

Zibu occisus 310

Zibi . . . David in Saulo prodere conantur 392

Zona pontificis,ialis 174

Zoor rufculum 51

Zotyrion Græcus non obiter Iudeorum mentio-
nem facit T 663

Zorobabel soluta quaestione Darium voti corn-
monefacit * 13. reducit Hierosolyma dimissos
à Dario Iudeos eiq; patrociniatur * 15. 16.
25. principes Iudeorum captivorum * 5. 10.

F I N I S.